

Dziennik Urzędowy C 38 E

Unii Europejskiej

Tom 48

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

15 lutego 2005

<u>Zawiadomienie nr</u>	Treść	Strona
	I Informacje	
	Rada	
2005/C 38 E/01	Wspólne stanowisko (WE) nr 6/2005 z dnia 15 listopada 2004 r. przyjęte przez Radę stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej nieuczciwych praktyk stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniającej dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”)	1
2005/C 38 E/02	Wspólne stanowisko (WE) nr 7/2005 z dnia 15 listopada 2004 r. przyjęte przez Radę stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin, przemieszczających się we Wspólnocie oraz rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71	21
2005/C 38 E/03	Wspólne stanowisko (WE) nr 8/2005 z dnia 29 listopada 2004 r. przyjęte przez Radę stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny	36
2005/C 38 E/04	Wspólne stanowisko (WE) nr 9/2005 z dnia 29 listopada 2004 r. przyjęte przez Radę stanowiącą zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram dla ustalenia wymogów projektowania ekologicznego produktów pobierających energię i zmieniającej dyrektywę Rady 92/42/EWG oraz dyrektywy 96/57/WE i 2000/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady	45

I

(Informacje)

RADA

WSPÓLNE STANOWISKO (WE) NR 6/2005

przyjęte przez Radę dnia 15 listopada 2004 r.

w celu przyjęcia dyrektywy 2005/.../WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... dotyczącej nieuczciwych praktyk stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniającej dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2005/C 38 E/01)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Artykuł 153 ust. 1 i ust. 3 lit. a) Traktatu stanowi, że Wspólnota ma przyczyniać się do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów poprzez środki, które przyjmuje na podstawie jego art. 95.
- (2) Zgodnie z art. 14 ust. 2 Traktatu, rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, w którym jest zapewniony swobodny przepływ towarów i usług oraz swoboda przedsiębiorczości. Rozwój uczciwych praktyk handlowych na obszarze bez granic wewnętrznych jest niezbędny dla wspierania rozwoju działalności transgranicznej.
- (3) Przepisy prawne Państw Członkowskich w zakresie nieuczciwych praktyk handlowych wykazują istotne różnice, które mogą powodować znaczne zakłócenia konkurencji oraz przeszkody dla sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego. W dziedzinie reklamy

dyrektywa Rady 84/450/EWG z dnia 10 września 1984 r. dotycząca reklamy wprowadzającej w błąd i reklamy porównawczej ⁽³⁾ ustanawia minimalne kryteria harmonizacyjne ustawodawstwa w zakresie reklamy wprowadzającej w błąd, ale nie uniemożliwia Państwom Członkowskim utrzymania lub przyjęcia środków zapewniających szerszą ochronę konsumentów. W rezultacie, przepisy Państw Członkowskich w zakresie reklamy wprowadzającej w błąd znacznie się od siebie różnią.

- (4) Rozbieżności te powodują niepewność co do tego, które z przepisów krajowych mają zastosowanie do nieuczciwych praktyk handlowych szkodzących interesom gospodarczym konsumentów oraz tworzą liczne bariery mające wpływ na sytuację przedsiębiorstw i konsumentów. Bariery te zwiększają koszty ponoszone przez przedsiębiorstwa w związku z korzystaniem przez nie ze swobód na rynku wewnętrznym, w szczególności w przypadku prowadzenia przez przedsiębiorstwa działalności transgranicznej w dziedzinie, kampanii reklamowych i promocji sprzedaży. Bariery te pozbawiają również konsumentów pewności co do ich praw i sprawiają, że tracą oni zaufanie do rynku wewnętrznego.
- (5) Wobec braku jednolitych przepisów na poziomie wspólnotowym, przeszkody dla ponadgranicznego swobodnego przepływu usług i towarów oraz dla swobody przedsiębiorczości mogą znaleźć uzasadnienie w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, o ile służą ochronie ogólnie uznanych celów związanych z interesem publicznym i o ile są do tych celów proporcjonalne. Zgodnie z celami Wspólnoty określonymi w postanowieniach Traktatu oraz w prawie wtórnym Wspólnoty odnoszącym się do swobodnego

⁽¹⁾ Dz.U. C 108 z 30.4.2004, str. 81.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. C 104 E z 30.4.2004), wspólne stanowisko Rady z dnia 15 listopada 2004 r. i stanowisko Parlamentu Europejskiego z (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Dz.U. L 250 z 19.9.1984 r., str. 17. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 97/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 290 z 23.10.1997 r., str. 18).

przepływu oraz zgodnie z polityką Komisji w zakresie komunikacji handlowej, o której mowa w komunikacie Komisji „Działania uzupełniające do Zielonej Księgi w sprawie komunikacji handlowej na rynku wewnętrznym”, przeszkody takie należy zlikwidować. Można tego dokonać jedynie poprzez ustanowienie na poziomie Wspólnoty jednolitych zasad zapewniających wysoki poziom ochrony konsumentów oraz poprzez wyjaśnienie na poziomie Wspólnoty pewnych pojęć prawnych w takim zakresie, w jakim jest to konieczne dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz w celu spełnienia wymogu pewności prawa.

(6) Niniejsza dyrektywa zbliża zatem przepisy prawne Państw Członkowskich w zakresie nieuczciwych praktyk handlowych, w tym nieuczciwej reklamy, które bezpośrednio wyrządzają szkodę interesom gospodarczym konsumentów, a tym samym szkodzą pośrednio interesom gospodarczym konkurentów działających zgodnie z prawem. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, niniejsza dyrektywa chroni konsumentów przed konsekwencjami takich nieuczciwych praktyk handlowych w przypadku gdy konsekwencje te są istotne, ale uznaje, że w niektórych przypadkach skutki dla konsumentów mogą być znikome. Niniejsza dyrektywa nie obejmuje przepisów prawa krajowego ani nie wpływa na nie w zakresie, w jakim odnoszą się one do nieuczciwych praktyk handlowych przynoszących szkodę jedynie interesom gospodarczym konkurentów lub dotyczących transakcji między przedsiębiorcami; uwzględniając w pełni zasadę pomocniczości, Państwa Członkowskie, jeżeli tak postanowią, nadal będą mogły regulować takie praktyki, w zgodzie z prawem wspólnotowym. Niniejsza dyrektywa nie obejmuje również ani nie wpływa na przepisy dyrektywy 84/450/EWG dotyczącej reklamy wprowadzającej w błąd przedsiębiorstwa, ale która nie wprowadza w błąd konsumentów, oraz dotyczącej reklamy porównawczej. Nie ma ona również wpływu na przyjęte praktyki związane z reklamą i wprowadzaniem produktów do obrotu, takie jak prawnie dozwolone lokowanie produktu (*product placement*), różnicowanie marki lub stosowanie zachęt, które mogą w sposób zgodny z prawem oddziaływać na postrzeganie produktów przez konsumentów i wpływać na ich zachowanie nie zakłócając ich zdolności do podejmowania świadomej decyzji.

(7) Niniejsza dyrektywa odnosi się do praktyk handlowych bezpośrednio związanych z wywieraniem wpływu na decyzje dotyczące transakcji podejmowane przez konsumentów względem produktów. Nie odnosi się ona do praktyk handlowych stosowanych głównie w innych celach, w tym np. w celu komunikacji handlowej przeznaczonej dla inwestorów, takich jak roczne sprawozdania i materiały promocyjne dla przedsiębiorstw. Nie odnosi się ona do wymogów prawnych związanych z poczuciem dobrego smaku i przyzwoitości, które różnią się znacznie między Państwami Członkowskimi. Praktyki handlowe, takie jak np. namawianie do kupna produktów na ulicy, mogą być niepożądane w Państwach Członkowskich ze względów kulturowych. Stosownie do tego, Państwa Członkowskie powinny nadal mieć możliwość zakazywania na swoim terytorium praktyk handlowych ze względu na poczucie dobrego smaku i przyzwoitości, w zgodzie z prawem wspólnotowym, nawet w przypadku, gdy takie praktyki nie ograniczają konsumentom swobody wyboru.

(8) Niniejsza dyrektywa chroni bezpośrednio interesy gospodarcze konsumentów przed nieuczciwymi praktykami handlowymi stosowanymi wobec nich przez przedsiębiorstwa. W związku z powyższym, chroni ona również pośrednio działające zgodnie z prawem przedsiębiorstwa przed konkurentami, którzy nie przestrzegają reguł wyznaczonych w dyrektywie i gwarantuje w ten sposób uczciwą konkurencję w dziedzinie przez nią koordynowanej. Przyjmuje się, że istnieją inne praktyki handlowe, które, chociaż nie szkodzą konsumentom, mogą przynosić szkodę konkurentom i klientom będącym podmiotami gospodarczymi. Komisja powinna uważnie zbadać potrzebę działań wspólnotowych w dziedzinie nieuczciwej konkurencji, wykraczających poza zakres niniejszej dyrektywy, i, o ile jest to konieczne, przedstawić wniosek dotyczący przyjęcia aktu prawnego obejmującego inne aspekty nieuczciwej konkurencji.

(9) Niniejsza dyrektywa nie stanowi uszczerbku dla indywidualnych skarg wnoszonych przez osoby, które ucierpiały na skutek nieuczciwej praktyki handlowej. Nie stanowi również uszczerbku dla wspólnotowych i krajowych przepisów w zakresie prawa umów, praw własności intelektualnej, przepisów dotyczących aspektów zdrowia i bezpieczeństwa produktów, warunków przedsiębiorczości i regulacji dotyczących zezwoleń, w tym takich, które zgodnie z prawem wspólnotowym odnoszą się do organizacji gier losowych, wspólnotowych przepisów w dziedzinie konkurencji i wykonujących je przepisów prawa krajowego. Państwa Członkowskie będą zatem mogły utrzymywać lub wprowadzać na swoim terytorium ograniczenia i zakazy praktyk handlowych w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów, np. w odniesieniu do alkoholu, tytoniu lub produktów farmaceutycznych, bez względu na to, gdzie przedsiębiorca ma swoją siedzibę. W zakresie usług finansowych i nieruchomości, ze względu na złożoność tych dziedzin i związane z nimi poważne ryzyko, niezbędne jest ustanowienie szczegółowych wymogów, w tym nałożenie na przedsiębiorców pozytywnych zobowiązań. Z tego względu, w dziedzinie usług finansowych i nieruchomości, niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla prawa Państw Członkowskich do wyjścia poza przepisy niniejszej dyrektywy w celu ochrony interesów gospodarczych konsumentów. Niniejsza dyrektywa nie jest właściwa do regulowania kwestii certyfikacji i oznaczania norm dotyczących prób wyrobów z metali szlachetnych.

(10) Należy zadbać o spójność pomiędzy niniejszą dyrektywą a istniejącym prawem wspólnotowym, w szczególności w tych przypadkach, w których szczegółowe postanowienia dotyczące nieuczciwych praktyk handlowych mają zastosowanie do określonych sektorów. Niniejsza dyrektywa zmienia zatem dyrektywę 84/450/EWG, dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 maja 1997 r. w sprawie ochrony konsumentów w przypadku umów zawieranych na odległość⁽¹⁾, dyrektywę 98/27/WE w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów⁽²⁾ oraz dyrektywę 2002/65/WE Parlamentu

⁽¹⁾ Dz.U. L 144 z 4.6.1997 r., str. 19. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2002/65/WE (Dz.U. L 271 z 9.10.2002 r., str. 16).

⁽²⁾ Dz.U. L 166 z 11.6.1998, str. 51. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2002/65/WE.

Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącą sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość⁽¹⁾. Niniejszą dyrektywę stosuje się odpowiednio tylko w takim zakresie, w jakim nie istnieją szczególne przepisy prawa wspólnotowego regulujące szczególne aspekty nieuczciwych praktyk handlowych, takie jak wymogi informacyjne i zasady dotyczące sposobu prezentowania informacji konsumentom. Niniejsza dyrektywa zapewnia konsumentom ochronę w przypadkach gdy na poziomie wspólnotowym brak jest szczegółowych przepisów sektorowych, i zakazuje przedsiębiorcom stwarzania fałszywych wyobrażeń o charakterze produktu. Jest to szczególnie ważne w przypadku produktów złożonych, z którymi wiąże się wysoki poziom ryzyka dla konsumentów, np. niektórych produktów finansowych. W związku z tym, dyrektywa uzupełnia dorobek wspólnotowy, który ma zastosowanie do praktyk handlowych przynoszących szkody interesom gospodarczym konsumentów.

- (11) Wysoki poziom konwergencji osiągnięty w wyniku zbliżenia krajowych przepisów prawnych poprzez niniejszą dyrektywę zapewnia wysoki wspólny poziom ochrony konsumentów. Niniejsza dyrektywa ustanawia jeden ogólny zakaz stosowania tych spośród praktyk handlowych, które zakłócają zachowanie gospodarcze konsumentów. Określa również zasady dotyczące agresywnych praktyk handlowych, które nie są obecnie uregulowane na poziomie wspólnotowym.
- (12) Harmonizacja przepisów w istotny sposób zwiększy pewność prawną zarówno konsumentów, jak i przedsiębiorstw. Zarówno konsumenci, jak i przedsiębiorstwa będą mogli polegać na jednolitych ramach regulacyjnych, opartych na jasno zdefiniowanych pojęciach prawnych, regulujących wszystkie aspekty nieuczciwych praktyk handlowych w całej UE. Efektem tych działań będzie wyeliminowanie barier wynikających z rozdrobnienia przepisów w zakresie nieuczciwych praktyk handlowych przynoszących szkodę interesom gospodarczym konsumentów oraz umożliwienie powstania wewnętrznego rynku w tym obszarze.
- (13) Aby osiągnąć cele Wspólnoty poprzez usunięcie barier na rynku wewnętrznym, należy zastąpić istniejące w Państwach Członkowskich rozbieżne klauzule generalne i zasady prawne. Dlatego też jeden wspólny ogólny zakaz ustanowiony przez niniejszą dyrektywę obejmuje nieuczciwe praktyki handlowe, które zakłócają zachowanie gospodarcze konsumentów. Aby utrzymać zaufanie konsumentów, ten ogólny zakaz powinien mieć również zastosowanie do nieuczciwych praktyk handlowych istniejących między przedsiębiorcą a konsumentem zarówno w stosunkach pozaumownych, jak i po zawarciu umowy oraz w trakcie jej wykonywania. Ogólny zakaz jest skonkretyzowany przez przepisy w zakresie dwóch zdecydowanie najpowszechniejszych typów praktyk handlowych, mianowicie praktyk handlowych wprowadzających w błąd i agresywnych praktyk handlowych.
- (14) Wskazane jest, aby pojęcie praktyk handlowych wprowadzających w błąd obejmowało te spośród praktyk,

w tym reklamę wprowadzającą w błąd, które poprzez wprowadzanie w błąd konsumenta uniemożliwiają mu dokonanie świadomego, a zatem i efektywnego wyboru. W zgodzie z przepisami i praktykami Państw Członkowskich w dziedzinie reklamy wprowadzającej w błąd, w niniejszej dyrektywie praktyki wprowadzające w błąd dzielą się na działania wprowadzające w błąd i zaniechania wprowadzające w błąd. Odnosnie do zaniechań, niniejsza dyrektywa wyznacza ograniczony zakres podstawowych informacji, które są potrzebne konsumentowi do podjęcia świadomej decyzji dotyczącej transakcji. Informacje takie nie muszą być ujawniane we wszystkich ogłoszeniach reklamowych, ale tylko w tych przypadkach, gdy przedsiębiorca składa zaproszenie do dokonania zakupu, które jest pojęciem jasno zdefiniowanym w niniejszej dyrektywie. Przewidziana w niniejszej dyrektywie pełna harmonizacja nie uniemożliwia Państw Członkowskim określenia w prawie krajowym podstawowych cech określonych towarów, takich jak artykuły kolekcjonerskie czy wyroby elektryczne, których pominięcie byłoby istotne przy składaniu zaproszenia do dokonania zakupu. Niniejsza dyrektywa nie zmierza do ograniczenia konsumentom wyboru poprzez zakaz promocji produktów, które przypominają wyglądem inne produkty, chyba że podobieństwo to utrudnia konsumentom ustalenie handlowego pochodzenia produktu, a zatem wprowadza ich w błąd. Niniejsza dyrektywa powinna pozostać bez uszczerbku dla istniejącego prawa wspólnotowego, które wyraźnie przyznaje Państwom Członkowskim prawo wyboru między kilkoma opcjami uregulowania kwestii ochrony konsumentów w zakresie praktyk handlowych. W szczególności, niniejsza dyrektywa powinna pozostać bez uszczerbku dla art. 13 ust. 3 dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej⁽²⁾.

- (15) W przypadku gdy prawo wspólnotowe określa wymogi informacyjne dotyczące komunikacji handlowej, reklamy i wprowadzania do obrotu, informacja taka jest uznawana za istotną w ramach niniejszej dyrektywy. Państwa Członkowskie będą miały prawo utrzymania bądź poszerzania wymogów informacyjnych w odniesieniu do prawa umów lub wywołujących skutki w zakresie prawa umów w przypadku gdy zezwalają na to klauzule minimalne w istniejących aktach prawa wspólnotowego. Niewyczerpujący wykaz takich wymogów informacyjnych zawartych w dorobek jest zawarty w załączniku II. Ze względu na pełną harmonizację, którą wprowadza niniejsza dyrektywa, jedynie informacja wymagana prawem wspólnotowym jest uznawana za istotną do celów jej art. 7 ust. 5. W przypadku wprowadzenia przez Państwa Członkowskie wymogów informacyjnych ponad te wyszczególnione w prawie wspólnotowym, na podstawie klauzul minimalnych w prawie wspólnotowym, zaniechanie tej dodatkowej informacji nie będzie stanowiło zaniechania wprowadzającego błąd w rozumieniu niniejszej dyrektywy. Jednakże Państwa Członkowskie będą mogły, o ile pozwolą im na to klauzule minimalne w prawie wspólnotowym, utrzymać lub ustanowić w zgodzie z prawem wspólnotowym bardziej rygorystyczne przepisy w celu zapewnienia wyższego poziomu ochrony indywidualnych praw konsumentów wynikających z umów.

⁽¹⁾ Dz.U. L 271 z 9.10.2002, str. 16.

⁽²⁾ Dz.U. L 201 z 31.7. 2002, str. 73.

- (16) Przepisy dotyczące agresywnych praktyk handlowych powinny obejmować te praktyki, które w istotny sposób ograniczają konsumentom swobodę wyboru. Należą do nich praktyki posługujące się nękaniami, przymusem, w tym z użyciem siły fizycznej lub bezprawnym naciskiem.
- (17) W celu zapewnienia większej pewności prawnej wskazane jest określenie tych praktyk handlowych, które są nieuczciwe w każdych okolicznościach. W związku z tym, załącznik I zawiera pełen wykaz tego typu praktyk. Są to jedynie praktyki handlowe, które można uznać za nieuczciwe bez konieczności oceniania poszczególnego przypadku w świetle przepisów art. 5–9.
- (18) Właściwym jest zapewnienie ochrony przed nieuczciwymi praktykami handlowymi wszystkim konsumentom; jednakże od czasu wejścia w życie dyrektywy 84/450/EWG Trybunał Sprawiedliwości przy orzekaniu w sprawach dotyczących reklamy uznał konieczność badania jej oddziaływania na hipotetycznego typowego konsumenta. Zgodnie z zasadą proporcjonalności oraz w celu umożliwienia skutecznego stosowania zawartych w niniejszej dyrektywie środków ochrony, niniejsza dyrektywa za punkt odniesienia uznaje przeciętnego konsumenta według wykładni Trybunału Sprawiedliwości, jednak zawiera również przepisy mające na celu ochronę konsumentów, których cechy czynią ich szczególnie podatnymi na nieuczciwe praktyki handlowe. W przypadku gdy określona praktyka handlowa przeznaczona jest dla szczególnej grupy konsumentów, np. dzieci, oddziaływanie tej praktyki należy ocenić z perspektywy przeciętnego członka tej grupy. Test przeciętnego konsumenta nie jest testem statystycznym. W celu ustalenia typowej reakcji przeciętnego konsumenta w danym przypadku, krajowe sądy i organy administracyjne będą musiały polegać na własnej umiejętności oceny, z uwzględnieniem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości.
- (19) W przypadku gdy niektóre cechy, takie jak wiek, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa lub łatwowierność czynią konsumentów szczególnie podatnymi na praktykę handlową lub związany z nią produkt i jeżeli praktyka ta może zakłócić zachowanie gospodarcze jedynie tych konsumentów, w sposób racjonalnie możliwy do przewidzenia przez przedsiębiorcę, należy zadbać o odpowiednią ochronę tych konsumentów poprzez ocenę określonej praktyki z perspektywy przeciętnego członka tej grupy.
- (20) Należy nadać odpowiednie znaczenie kodeksom postępowania, które umożliwiają przedsiębiorcom skuteczne stosowanie zasad niniejszej dyrektywy w poszczególnych dziedzinach gospodarki. W sektorach, w których istnieją szczególne obowiązkowe wymogi regulujące zachowanie przedsiębiorców, powinny one również stanowić podstawę oceny rzetelności zawodowej w określonym sektorze. Sprawowanie kontroli przez twórców kodeksów na poziomie krajowym i wspólnotowym w celu wyeliminowania nieuczciwych praktyk handlowych może zlikwidować konieczność odwoływania się do procedur administracyjnych lub sądowych i dlatego powinno być popierane. W celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów, możliwe jest informowanie organizacji konsumenckich o kodeksach postępowania i zapraszanie ich do udziału w opracowywaniu takich kodeksów.
- (21) Osobom lub organizacjom uważanym na mocy prawa krajowego za mające uzasadniony interes w tej kwestii należy zapewnić środki prawne umożliwiające wszczęcie postępowania przeciwko nieuczciwym praktykom handlowym przed sądem lub przed organem administracyjnym, który jest właściwy do rozpatrywania skarg lub wszczynania właściwego postępowania sądowego. O ile prawo krajowe wskazuje, na kim spoczywa ciężar dowodu, należy umożliwić sądom i organom administracyjnym żądanie przedstawienia przez przedsiębiorców dowodów na zgodność wygłaszanych przez nich twierdzeń ze stanem faktycznym.
- (22) Państwa Członkowskie mają obowiązek ustanowić sankcje za naruszenie przepisów niniejszej dyrektywy i zapewnić ich egzekwowanie. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.
- (23) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, tj. wyeliminowanie barier dla funkcjonowania rynku wewnętrznego w postaci przepisów prawa krajowego w zakresie nieuczciwych praktyk handlowych oraz zapewnienie wysokiego wspólnego poziomu ochrony konsumentów poprzez zbliżenie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich w zakresie nieuczciwych praktyk handlowych, nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, natomiast możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć środki, zgodnie z zasadą pomocniczości, ustanowioną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, ustanowioną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do wyeliminowania barier na rynku wewnętrznym i osiągnięcia wysokiego wspólnego poziomu ochrony konsumentów.
- (24) Należy dokonać przeglądu niniejszej dyrektywy w celu upewnienia się, że zostały podjęte działania zmierzające do usunięcia barier na rynku wewnętrznym i że osiągnięto wysoki poziom ochrony konsumentów. W wyniku takiego przeglądu Komisja może przedstawić wniosek w sprawie zmian do niniejszej dyrektywy, który może obejmować ograniczone przedłużenie derogacji z art. 3 ust. 5 i/lub zmiany do innych przepisów dotyczących ochrony konsumenta w myśl podjętego przez Komisję, w ramach strategii polityki ochrony konsumentów, zobowiązania do dokonywania przeglądu istniejącego dorobku w celu osiągnięcia wysokiego wspólnego poziomu ochrony konsumentów.

- (25) Niniejsza dyrektywa uwzględnia prawa podstawowe i przestrzega zasad uznawanych w szczególności przez Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ 1

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszej dyrektywy jest przyczynienie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego i osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony konsumentów poprzez zbliżenie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do nieuczciwych praktyk handlowych szkodzących interesom gospodarczym konsumentów.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „konsument” oznacza każdą osobę fizyczną, która w ramach praktyk handlowych objętych niniejszą dyrektywą nie działa w celu wykonywania swojej działalności handlowej, gospodarczej, rzemieślniczej ani wolnego zawodu;
- b) „przedsiębiorca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która w ramach praktyk handlowych objętych niniejszą dyrektywą działa w celu wykonywania swojej działalności handlowej, gospodarczej, rzemieślniczej lub wykonywania wolnego zawodu oraz każdą osobę działającą w imieniu lub na rzecz przedsiębiorcy;
- c) „produkt” oznacza każdy towar lub usługę, w tym nieruchomości, prawa i obowiązki;
- d) „praktyki handlowe stosowane przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów” (zwane dalej również „praktykami handlowymi”) oznaczają każde podejmowane przez przedsiębiorcę działanie, zaniechanie działania, sposób postępowania lub reprezentacji, informację handlową w tym reklamę i marketing, bezpośrednio związane z promocją, sprzedażą lub dostawą produktu do konsumentów;
- e) „w sposób istotny zakłócić zachowanie gospodarcze konsumentów” oznacza wykorzystanie praktyki handlowej w celu znacznego ograniczenia zdolności konsumenta do podjęcia świadomej decyzji i skłonienia go tym samym do podjęcia decyzji dotyczącej transakcji, której nie podjąłby w innych okolicznościach;
- f) „kodeks postępowania” oznacza umowę lub zbiór zasad niezawartych w przepisach ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych Państwa Członkowskiego, określających zachowanie przedsiębiorców, którzy zobowiązali się do przestrzegania kodeksu w odniesieniu do jednej lub większej liczby określonych praktyk handlowych lub sektorów działalności gospodarczej;
- g) „twórca kodeksu” oznacza każdy podmiot, w tym przedsiębiorcę lub grupę przedsiębiorców, odpowiedzialny za formułowanie kodeksu postępowania, wprowadzanie do niego zmian i/lub nadzór nad jego przestrzeganiem przez tych, którzy się do tego zobowiązali;
- h) „rzetelność zawodowa” oznacza standard odnoszący się do szczególnej umiejętności i staranności, której można w racjonalny sposób oczekiwać od przedsiębiorcy w jego relacjach z konsumentami i który jest współmierny do uczciwych praktyk rynkowych i/lub ogólnej zasady dobrej wiary w zakresie działalności przedsiębiorcy;
- i) „zaproszenie do dokonania zakupu” oznacza komunikat handlowy, który określa cechy produktu i jego cenę w sposób odpowiedni dla użytego środka komunikacji handlowej i umożliwia w ten sposób konsumentowi dokonanie zakupu;
- j) „bezprawny nacisk” oznacza wykorzystywanie pozycji przewagi względem konsumenta w celu wywarcia nacisku, także bez użycia lub groźby użycia siły fizycznej, w sposób znacznie ograniczający zdolność konsumenta do podjęcia świadomej decyzji;
- k) „decyzja dotycząca transakcji” oznacza każdą podejmowaną przez konsumenta decyzję co do tego, czy, jak i na jakich warunkach dokona zakupu, zapłaci za produkt w całości lub w części, zatrzyma produkt, rozporządzi nim lub wykona uprawnienie umowne względem produktu, bez względu na to, czy konsument postanowi dokonać czynności czy też powstrzymać się od jej dokonania;
- l) „zawód regulowany” oznacza działalność zawodową lub grupę działalności zawodowych, do których dostęp lub których wykonywanie bądź jeden ze sposobów wykonywania, uzależnione jest, bezpośrednio lub pośrednio, od posiadania szczególnych kwalifikacji zawodowych, na podstawie przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych.

Artykuł 3

Zakres zastosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do określonych w art. 5 nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów przed zawarciem transakcji handlowej dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania oraz po jej zawarciu.
2. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla przepisów dotyczących prawa umów, w szczególności dla przepisów dotyczących ważności, formy oraz skutków umów.
3. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla przepisów wspólnotowych i krajowych dotyczących aspektów produktów związanych z bezpieczeństwem i zdrowiem.
4. W przypadku kolizji pomiędzy przepisami niniejszej dyrektywy a innymi przepisami wspólnotowymi regulującymi szczególne aspekty nieuczciwych praktyk handlowych, te ostatnie mają pierwszeństwo i mają zastosowanie do tychże szczególnych aspektów.

5. Przez okres sześciu lat od ... (*) Państwa Członkowskie będą mogły stosować w dziedzinie zbliżania ustawodawstw objętych niniejszą dyrektywą przepisy krajowe o charakterze bardziej restryktywnym lub nakazowym niż niniejsza dyrektywa i które służą wykonaniu dyrektyw zawierających klauzule minimalnej harmonizacji. Środki te muszą być niezbędne w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony konsumentów przed nieuczciwymi praktykami handlowymi i muszą być proporcjonalne do tego celu. Przegląd, o którym mowa w art. 18, może, w miarę potrzeb, zawierać wniosek o przedłużenie niniejszej derogacji na dalszy ograniczony okres.

6. Państwa Członkowskie niezwłocznie powiadomią Komisję o przepisach krajowych zastosowanych na podstawie ust. 5.

7. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla przepisów określających właściwość sądów.

8. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich warunków wykonywania działalności gospodarczej lub regulacji dotyczących udzielania zezwoleń ani deontologicznym kodeksom postępowania lub innym szczególnym przepisom dotyczącym zawodów regulowanych, tak aby możliwe było zapewnienie utrzymania wysokich standardów uczciwości, które Państwa Członkowskie mogą, w zgodzie z prawem wspólnotowym, nałożyć na osoby wykonujące wolny zawód.

9. W odniesieniu do „usług finansowych” zdefiniowanych w dyrektywie 2002/65/WE oraz nieruchomości, Państwa Członkowskie mogą nakładać wymogi o charakterze bardziej nakazowym lub restrykcyjnym niż te nałożone przez niniejszą dyrektywę w objętej nią dziedzinie zbliżania ustawodawstw.

10. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do stosowania przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich w dziedzinie certyfikacji i oznaczania norm dotyczących prób wyrobów z metali szlachetnych.

Artykuł 4

Rynek wewnętrzny

Państwa Członkowskie nie ograniczają swobody świadczenia usług ani swobodnego przepływu towarów z przyczyn związanych z obszarami zbliżonymi niniejszą dyrektywą.

ROZDZIAŁ 2

NIUCZCIWE PRAKTYKI HANDLOWE

Artykuł 5

Zakaz stosowania nieuczciwych praktyk handlowych

1. Zakazuje się stosowania nieuczciwych praktyk handlowych.

2. Praktyka handlowa jest nieuczciwa, jeżeli:

(*) 24 miesiące od wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

a) jest sprzeczna z wymogami rzetelności zawodowej; i

b) w sposób istotny zakłóca lub mogłaby w sposób istotny zakłócić zachowanie gospodarcze względem produktu przeciętnego konsumenta, do którego dociera bądź do którego jest skierowana lub przeciętnego członka grupy, jeżeli praktyka handlowa skierowana jest do szczególnej grupy konsumentów.

3. Praktyki handlowe docierające do ogółu konsumentów, które jednak mogą w sposób istotny zakłócić zachowanie gospodarcze jedynie pewnej grupy konsumentów szczególnie podatnej na tę praktykę lub związany z nią produkt ze względu na niepełnosprawność fizyczną lub umysłową, wiek lub łatwościerność w sposób racjonalnie możliwy do przewidzenia przez przedsiębiorcę, oceniane są z perspektywy przeciętnego członka tej grupy. Pozostaje to bez uszczerbku dla powszechnej i zgodnej z prawem praktyce reklamowej polegającej na wygłaszaniu przesadzonych twierdzeń lub twierdzeń, których nie należy rozumieć dosłownie.

4. Za nieuczciwe uznaje się w szczególności praktyki handlowe, które:

a) wprowadzają błąd, w rozumieniu art. 6 i 7; lub

b) są agresywne, w rozumieniu art. 8 i 9.

5. Załącznik I zawiera wykaz praktyk handlowych, które uznaje się za nieuczciwe w każdych okolicznościach.

SEKCJA 1

PRAKTYKI HANDLOWE WPROWADZAJĄCE W BŁĄD

Artykuł 6

Działania wprowadzające w błąd

1. Za wprowadzającą w błąd uznaje się praktykę handlową, jeżeli zawiera ona fałszywe informacje i w związku z tym jest niezgodna z prawdą lub w jakikolwiek sposób, w tym poprzez ogólny sposób jej prezentacji, wprowadza lub może wprowadzić w błąd przeciętnego konsumenta, nawet jeżeli informacje te w odniesieniu do jednego lub większej liczby wymienionych niżej elementów są zgodne z faktami, i która w obu przypadkach powoduje lub może spowodować podjęcie przez konsumenta decyzji dotyczącej transakcji, której nie podjąłby w innych okolicznościach:

a) istnienie lub rodzaj produktu;

b) główne cechy produktu, takie jak jego dostępność, związane z nim korzyści i ryzyko, wykonanie, skład, wyposażenie dodatkowe, usługi posprzedażne i procedura reklamacyjna, sposób i data produkcji lub wykonania, dostawa, przydatność do celu, zastosowanie, ilość, specyfikacja, pochodzenie geograficzne lub handlowe bądź spodziewane rezultaty jego zastosowania lub rezultaty i istotne cechy testów lub kontroli przeprowadzonych na produkcie;

- c) zakres zobowiązań przedsiębiorcy, motywy stosowania praktyki handlowej i charakter procesu sprzedaży, wszelkie oświadczenia lub symbole dotyczące bezpośredniego lub pośredniego sponsorowania lub zezwolenia wydanego dla przedsiębiorcy lub produktu;
- d) cena lub sposób naliczania ceny lub istnienie szczególnej korzyści cenowej;
- e) konieczne serwisy, części, wymiany lub naprawy;
- f) rodzaj, cechy i prawa przedsiębiorcy lub jego przedstawiciela, takich jak jego tożsamość i majątek, jego kwalifikacje, status, zezwolenie, członkostwo lub powiązania oraz prawa własności przemysłowej i intelektualnej lub jego nagrody i wyróżnienia;
- g) prawa konsumenta lub potencjalne ryzyka dla konsumenta.

2. Za wprowadzającą w błąd uznaje się również praktykę handlową, która w konkretnym przypadku, biorąc pod uwagę wszystkie jej cechy i okoliczności, powoduje lub może spowodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej transakcji, której inaczej by nie podjął i obejmuje:

- a) każde wprowadzenie produktu na rynek, w tym reklamę porównawczą, które powoduje mylenie produktów, znaków towarowych, nazw handlowych i innych znaków rozpoznawczych przedsiębiorcy i jego konkurenta;
- b) nieprzestrzeganie przez przedsiębiorcę obowiązków zawartych w kodeksach postępowania, do których przestrzegania się zobowiązał, jeżeli:
 - i) obowiązek taki nie opiera się na samym zamiarze jego wykonania, lecz jest wiążące i możliwe do sprawdzenia;
 - ii) przedsiębiorca zaznacza w ramach praktyki handlowej, że jest związany kodeksem;

Artykuł 7

Zaniechania wprowadzające w błąd

1. Za wprowadzającą w błąd uznaje się praktykę handlową, która w konkretnym przypadku, biorąc pod uwagę wszystkie jej cechy i okoliczności oraz ograniczenia środka przekazu, pomija istotne informacje potrzebne przeciętnemu konsumentowi, stosownie do okoliczności, do podjęcia świadomej decyzji dotyczącej transakcji i tym samym powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej transakcji, której nie podjąłby w innych okolicznościach.

2. Za wprowadzającą w błąd uznaje się również zaniechanie w przypadku gdy przedsiębiorca ukrywa lub w sposób niejasny, niezrozumiały, dwuznaczny lub z opóźnieniem przekazuje istotne informacje, o jakich mowa w ust. 1, lub nie ujawnia komercyjnego celu praktyki, jeżeli nie wynika on jasno z kontekstu.

3. W przypadku gdy środek przekazu stosowany dla danej praktyki handlowej nakłada ograniczenia przestrzenne lub czasowe, ograniczenia te i wszystkie środki podjęte przez

przedsiębiorcę w celu udostępnienia informacji konsumentom w inny sposób, zostaną uwzględnione przy rozstrzyganiu czy doszło do zaniechania informacji.

4. W przypadku zaproszenia do dokonania zakupu za istotne uważa się następujące informacje, jeżeli nie wynikają one jasno z kontekstu:

- a) główne cechy produktu, w takim zakresie, w jakim jest to właściwe dla danego środka przekazu i produktu;
- b) adres i tożsamość przedsiębiorcy, np. nazwa firmy i, w stosownych przypadkach, adres i tożsamość przedsiębiorcy, na którego rzecz działa;
- c) cena zawierająca podatki lub, w przypadku gdy charakter produktu nie pozwala na wcześniejsze racjonalne obliczenie ceny, sposób w jaki cena jest obliczana, jak również, w odpowiednich przypadkach, wszelkie dodatkowe opłaty za transport, dostawę lub usługi pocztowe lub, w przypadku gdy wcześniejsze racjonalne obliczenie tych opłat nie jest możliwe, informacja o możliwości obciążenia takimi dodatkowymi opłatami;
- d) uzgodnienia dotyczące sposobu płatności, dostawy lub wykonania oraz procedury reklamacyjnej, jeżeli odbiegają one od wymogów rzetelności zawodowej;
- e) w odniesieniu do produktów i transakcji obejmujących prawo do odstąpienia lub unieważnienia, istnienie takiego prawa.

5. Wymogi informacyjne ustanowione w prawie wspólnotowym, dotyczące komunikacji handlowej, w tym reklamy i marketingu, których niewyczerpujący wykaz zamieszczono w załączniku II, uznaje się za istotne.

SEKCJA 2

AGRESYWNE PRAKTYKI HANDLOWE

Artykuł 8

Agresywne praktyki handlowe

Praktykę handlową uznaje się za agresywną, jeżeli w konkretnym przypadku, biorąc pod uwagę wszystkie jej cechy i okoliczności, poprzez nękanie, przymus, w tym z użyciem siły fizycznej, lub bezprawny nacisk, w znaczny sposób ogranicza lub może ograniczyć swobodę wyboru przeciętnego konsumenta lub jego zachowanie względem produktu i tym samym powoduje lub może spowodować podjęcie przez niego decyzji dotyczącej transakcji, której nie podjąłby w innych okolicznościach.

Artykuł 9

Nękanie, przymus i bezprawny nacisk

Przy ustalaniu, czy w ramach praktyki handlowej stosuje się nękanie, przymus, w tym z użyciem siły fizycznej, lub bezprawny nacisk, uwzględnia się:

- a) jej czas, miejsce, rodzaj i uporczywość;

- b) posługiwanie się językiem lub zachowanie z użyciem gróźb lub znieważania;
- c) wykorzystanie przez przedsiębiorcę konkretnego nieszczerstwa lub konkretnych okoliczności na tyle poważnych, że ograniczają one zdolność konsumenta do oceny, czego przedsiębiorca jest świadomy, w celu wywarcia wpływu na decyzję konsumenta względem produktu;
- d) wszelkie uciążliwe lub niewspółmierne bariery pozaumowne nakładane przez przedsiębiorcę w przypadku gdy konsument chce wykonać swoje prawa umowne, w tym prawo do wypowiedzenia umowy lub do rezygnacji na rzecz innego produktu lub przedsiębiorcy;
- e) wszelkie groźby podjęcia działania niezgodnego z prawem.

ROZDZIAŁ 3

KODEKSY POSTĘPOWANIA

Artykuł 10

Kodeksy postępowania

Niniejsza dyrektywa nie wyklucza kontroli nieuczciwych praktyk handlowych sprawowanej przez twórców kodeksów postępowania, do której mogą zachęcać Państwa Członkowskie, oraz odwoływania się do takich organów przez osoby lub organizacje określone w art. 11, jeżeli postępowanie przed takimi organami ma charakter dodatkowy w stosunku do postępowań sądowych lub administracyjnych określonych w tym artykule.

ROZDZIAŁ 4

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 11

Wykonanie

1. Państwa Członkowskie zapewniają odpowiednie i skuteczne środki w celu zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych oraz zapewnienia przestrzegania przepisów niniejszej dyrektywy w interesie konsumentów.

Środki takie zawierają przepisy prawne, zgodnie z którymi osoby lub organizacje uznawane na mocy prawa krajowego za mające uzasadniony interes w zwalczaniu nieuczciwych praktyk handlowych, w tym konkurentów, mogą:

- wszcząć postępowanie sądowe przeciwko takim nieuczciwym praktykom handlowym, i/lub
- zaskarżyć takie nieuczciwe praktyki handlowe przed organem administracyjnym właściwym do rozpatrywania skarg lub do wszczynania właściwych postępowań sądowych.

Do każdego Państwa Członkowskiego należy decyzja, który z powyższych środków będzie dostępny oraz czy należy

umożliwić sądom lub organom administracyjnym żądanie wcześniejszego skorzystania z innych istniejących sposobów rozpatrywania skarg, w tym tych, o których mowa w art. 10. Środki te będą dostępne bez względu na to, czy poszkodowani konsumenci przebywają na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym przedsiębiorca ma swoją siedzibę, czy w innym Państwie Członkowskim.

Do każdego Państwa Członkowskiego należy decyzja:

- czy środki te mogą być skierowane oddzielnie lub łącznie przeciwko kilku przedsiębiorcom działającym w tym samym sektorze gospodarczym, oraz
- czy środki te mogą być skierowane przeciwko twórcy kodeksu postępowania w przypadku gdy dany kodeks zachęca do nieprzestrzegania wymogów prawnych.

2. Zgodnie z przepisami prawnymi, o których mowa w ust. 1, Państwa Członkowskie przyznają sądom lub organom administracyjnym uprawnienia umożliwiające im, w przypadkach kiedy uznają takie środki za konieczne, biorąc pod uwagę interesy wszystkich zainteresowanych, w szczególności interes publiczny:

- nakazanie zaprzestania nieuczciwych praktyk handlowych lub wszczęcia właściwego postępowania sądowego lub administracyjnego w celu nakazania zaprzestania takich praktyk, lub
- jeżeli nieuczciwa praktyka handlowa nie została jeszcze zastosowana, ale jej zastosowanie jest bliskie, zakazanie takiej praktyki lub wszczęcie właściwego postępowania sądowego lub administracyjnego w celu wydania zakazu jej stosowania,

nawet w przypadku braku dowodu powstania straty lub szkody, względnie zamiaru lub niedbalstwa ze strony przedsiębiorcy.

Państwa Członkowskie zapewnią również możliwość podjęcia środków określonych w akapicie pierwszym w ramach procedury przyspieszonej:

- ze skutkiem tymczasowym, lub
- ze skutkiem ostatecznym,

przy czym każde Państwo Członkowskie będzie mogło zdecydować, którą z tych dwóch możliwości wybierze.

Ponadto Państwa Członkowskie mogą przyznać sądom lub organom administracyjnym uprawnienia umożliwiające im, w celu usunięcia trwałych skutków nieuczciwych praktyk handlowych, których zaprzestanie zostało nakazane w wyniku prawomocnego rozstrzygnięcia:

- nakazanie publikacji tego rozstrzygnięcia w całości lub w części i w takiej formie, którą uznają za właściwą,
- nakazanie dodatkowo publikacji sprostowania.

3. Organy administracyjne określone w ust. 1 muszą:

- a) posiadać taki skład, aby nie wzbudzać wątpliwości co do ich bezstronności;
- b) posiadać odpowiednie uprawnienia pozwalające im, w trakcie orzekania w sprawie skargi, na skuteczną kontrolę i wyegzekwowanie wykonania ich decyzji;
- c) co do zasady uzasadniać swoje decyzje.

Jeżeli uprawnienia, określone w ust. 2, są wykonywane wyłącznie przez organ administracyjny, jego rozstrzygnięcia muszą być uzasadnione we wszystkich przypadkach. Ponadto w takim przypadku należy ustanowić procedury, zgodnie z którymi niewłaściwe albo nieuzasadnione wykonywanie tych uprawnień przez organy administracyjne lub niewłaściwe albo nieuzasadnione zaniechanie ich wykonywania może być przedmiotem kontroli sądowej.

Artykuł 12

Sądy i organy administracyjne: uzasadnianie twierdzeń

Państwa Członkowskie przyznają sądom lub organom administracyjnym uprawnienia umożliwiające im w postępowaniach cywilnych lub administracyjnych przewidzianych w art. 11:

- a) żądanie, aby przedsiębiorca dostarczył dowód uzasadniający prawdziwość jego twierdzeń związanych z praktyką handlową, jeżeli biorąc pod uwagę uzasadniony interes przedsiębiorcy i innych uczestników postępowania, żądanie takie wydaje się właściwe z uwagi na okoliczności danej sprawy; oraz
- b) uznanie twierdzeń za nieprawdziwe, jeżeli dowód zażądany zgodnie z lit. a) nie zostanie dostarczony lub zostanie uznany za niewystarczający przez sąd lub organ administracyjny.

Artykuł 13

Sankcje

Państwa Członkowskie ustanawiają sankcje za naruszenie przepisów krajowych przyjętych w zastosowaniu niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki dla zapewnienia ich egzekwowania. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Artykuł 14

Zmiany dyrektywy 84/450/EWG

W dyrektywie 84/450/EWG wprowadza się następujące zmiany:

1. Artykuł 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Celem niniejszej dyrektywy jest ochrona przedsiębiorców przed reklamą wprowadzającą w błąd i jej niesprawiedliwymi konsekwencjami oraz ustalenie warunków, w których reklama porównawcza jest dozwolona.”.

2. W art. 2:

— ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„3. »przedsiębiorca« oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która działa w celu związanym z wykonywaniem swojej działalności handlowej, rzemieślniczej, gospodarczej lub wykonywaniem wolnego zawodu oraz każdą osobę działającą w imieniu lub na rzecz przedsiębiorcy.”.

— dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. »twórca kodeksu« oznacza każdy podmiot, w tym przedsiębiorcę lub grupę przedsiębiorców, odpowiedzialny za formułowanie kodeksu postępowania, wprowadzanie do niego zmian i/lub nadzór nad jego przestrzeganiem przez tych, którzy zobowiązali się do jego przestrzegania.”.

3. Artykuł 3a otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3a

1. W zakresie, w jakim dotyczy to porównania, reklama porównawcza jest dozwolona, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) nie wprowadza w błąd w rozumieniu art. 2 ust. 2, art. 3 i art. 7 ust. 1 niniejszej dyrektywy lub art. 6 i 7 dyrektywy 2005/.../WE^(*) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (*);
- b) dokonuje porównania towarów lub usług realizujących te same potrzeby lub mających te same cele;
- c) porównuje w sposób obiektywny jedną lub kilka istotnych, odpowiednich, możliwych do zweryfikowania i reprezentatywnych cech tych towarów i usług, przy czym jedną z tych cech może być cena;
- d) nie dyskredytuje ani nie oczernia znaków towarowych, nazw handlowych, innych znaków rozpoznawczych, towarów, usług, działalności lub sytuacji konkurenta;
- e) w przypadku produktów posiadających oznaczenie pochodzenia, odnosi się w każdym przypadku do produktów o tym samym oznaczeniu;

(*) Niniejsza dyrektywa.

f) nie korzysta w sposób nieuczciwy z reputacji znaku towarowego, nazwy handlowej lub innych znaków wyróżniających konkurenta lub oznaczenia pochodzenia konkurujących produktów;

g) nie przedstawia towaru bądź usługi jako imitacji lub repliki towaru bądź usługi noszącej zastrzeżony znak towarowy lub zastrzeżoną nazwę handlową;

h) nie prowadzi do pomylenia przez przedsiębiorców przedsiębiorcy reklamującego z jego konkurentem lub też pomylenia znaków towarowych, nazw handlowych, innych znaków rozpoznawczych, towarów lub usług przedsiębiorcy reklamującego i jego konkurenta.

(*) Dz.U. ..."

4. Artykuł 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa Członkowskie zapewniają odpowiednie i skuteczne środki w celu zwalczania reklamy wprowadzającej w błąd oraz zapewnienia stosowania przepisów dotyczących reklamy porównawczej w interesie przedsiębiorców i konkurentów. Takie środki zawierają przepisy prawne, zgodnie z którymi osoby lub organizacje, uznawane na mocy prawa krajowego za mające uzasadniony interes w zwalczaniu reklamy wprowadzającej w błąd lub w uregulowaniu reklamy porównawczej, mogą:

a) wszcząć postępowanie przeciwko takiej reklamie; lub

b) zaskarżyć taką reklamę przed organem administracyjnym właściwym zarówno do rozstrzygania skarg, jak i do wszczynania właściwych postępowań sądowych.

Do każdego Państwa Członkowskiego należy decyzja, która z tych procedur będzie dostępna oraz czy umożliwić sądom lub organom administracyjnym żądanie wcześniejszego skorzystania z innych istniejących środków rozstrzygania skarg, w tym tych wymienionych w art. 5.

Do każdego Państwa Członkowskiego należy decyzja:

a) czy środki te mogą być podejmowane oddzielnie lub łącznie przeciwko kilku przedsiębiorcom działającym w tym samym sektorze gospodarczym; oraz

b) czy środki te mogą być podejmowane przeciwko twórcy kodeksu w przypadku gdy określony kodeks zachęca do nieprzestrzegania wymogów prawnych.”.

5. Artykuł 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia Państwom Członkowskim utrzymania lub przyjęcia przepisów w celu zapewnienia szerszej ochrony przedsiębiorców i konkurentów w zakresie reklamy wprowadzającej w błąd.”.

Artykuł 15

Zmiany dyrektywy 97/7/WE i dyrektywy 2002/65/WE

1. Artykuł 9 dyrektywy 97/7/WE otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Dostawa niezamówiona

Z uwagi na zakaz stosowania praktyk związanych z dostawami niezamówionymi, ustanowiony w dyrektywie 2005/.../WE (*) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (*), Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zwolnienia konsumenta od jakiegokolwiek świadczenia wzajemnego w przypadku niezamówionej dostawy, ze względu na to, że brak odpowiedzi nie może zostać uznany za zgodę.

(*) Dz.U. ..."

2. Artykuł 9 dyrektywy 2002/65/WE otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Z uwagi na zakaz stosowania praktyk związanych z dostawami niezamówionymi, ustanowiony w dyrektywie 2005/.../WE (*) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych na rynku wewnętrznym (*) i z zastrzeżeniem przepisów Państw Członkowskich dotyczących dorozumianego przedłużenia umów zawieranych na odległość, jeżeli takie przepisy pozwalają na dorozumiane przedłużenie umowy, Państwa Członkowskie podejmują środki w celu zwolnienia konsumenta od jakichkolwiek obowiązków w przypadku dostaw niezamówionych, ze względu na to, że brak odpowiedzi nie może zostać uznany za zgodę.

(*) Dz.U. ..."

Artykuł 16

Zmiany dyrektywy 98/27/WE i rozporządzenia (WE) nr 2006/2004

1. Punkt 1 załącznika do dyrektywy 1998/27/WE otrzymuje brzmienie:

„1. Dyrektywa 2005/.../WE (*) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (Dz.U. L....).”.

(*) Niniejsza dyrektywa.

2. W załączniku do rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnym za wykonywanie przepisów ochrony konsumenta („rozporządzenie dotyczące współpracy w zakresie ochrony konsumenta”) (¹) dodaje się następujący punkt:

„15. Dyrektywa 2005/.../WE (*) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (Dz.U. L..., str....)”.

Artykuł 17

Informacja

Państwa Członkowskie podejmują właściwe środki w celu powiadomienia konsumentów o przepisach krajowych stanowiących transpozycję niniejszej dyrektywy oraz, w stosownych przypadkach, zachęcają przedsiębiorców i twórców kodeksów do informowania konsumentów o swoich kodeksach postępowania.

Artykuł 18

Przegląd

1. Nie później niż cztery lata od..... (*) Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie obszerne sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy, w szczególności jej art. 4 i załącznika I, zakresu zastosowania dalszej harmonizacji i uproszczenia prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony konsumentów oraz, mając na uwadze art. 3 ust. 5, wszelkich środków, które należy podjąć na poziomie wspólnotowym w celu zapewnienia utrzymania odpowiedniego poziomu ochrony konsumenta. W razie potrzeby wraz ze sprawozdaniem zostanie przedstawiony wniosek dotyczący zmiany niniejszej dyrektywy lub innych odpowiednich części prawa wspólnotowego.

2. Parlament Europejski i Rada dążą, zgodnie z Traktatem, do podjęcia odpowiednich środków w ciągu 2 lat od przedstawienia przez Komisję wniosku na podstawie ust. 1.

Artykuł 19

Transpozycja

Państwa Członkowskie przyjmą i opublikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy przed upływem..... (*). Niezwłocznie powiadomią o tym, jak również o wszelkich późniejszych zmianach, Komisję.

Państwa Członkowskie zastosują te środki przed upływem..... (**). Środki przyjęte przez Państwa Członkowskie będą zawierały odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie będzie towarzyszyło ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 20

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 21

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

...

Przewodniczący

W imieniu Rady

...

Przewodniczący

(¹) Dz.U. L 364 z 9.12.2004, str. 1.

(*) Niniejsza dyrektywa.

(*) 24 miesiące od wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

(**) 30 miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

ZAŁĄCZNIK I

Praktyki handlowe uznawane za nieuczciwe w każdych okolicznościach**Praktyki handlowe wprowadzające w błąd**

1. Podawanie się przez przedsiębiorcę za sygnatariusza kodeksu postępowania, gdy jest to niezgodne z rzeczywistością.
2. Posługiwanie się znakiem zaufania, znakiem jakości lub równorzędnym oznaczeniem bez odpowiedniego zezwolenia.
3. Twierdzenie, że kodeks postępowania został zaaprobowany przez organ publiczny lub inny, gdy jest to niezgodne z rzeczywistością.
4. Twierdzenie, że produkt został zatwierdzony, zaaprobowany lub otrzymał zezwolenie od organu publicznego lub prywatnego, gdy jest to niezgodne z rzeczywistością, oraz wysuwanie takiego twierdzenia przy jednoczesnym niespełnianiu warunków zatwierdzenia, aprobaty czy zezwolenia.
5. Zaproszenie do kupna produktów po określonej cenie bez ujawniania, że przedsiębiorca ma uzasadnione podstawy, aby sądzić, że nie będzie w stanie zaoferować dostawy lub zamówić u innego przedsiębiorcy dostawy tych lub równorzędných produktów po takiej cenie, przez taki okres i w takich ilościach, jakie są uzasadnione biorąc pod uwagę produkt, zakres reklamy produktu i oferowaną cenę („reklama-przynęta”).
6. Zaproszenie do kupna produktów po określonej cenie, a następnie:
 - a) odmowa pokazania konsumentom reklamowanego artykułu; lub
 - b) odmowa przyjęcia zamówień na artykuł lub dostarczenia go w racjonalnym terminie; lub
 - c) demonstrowanie wadliwej próbki artykułu,z zamiarem promowania innego produktu („przynęta i zamiana”).
7. Fałszywe oświadczenie, że produkt będzie dostępny jedynie przez ograniczony czas w celu nakłonienia konsumentów do podjęcia natychmiastowej decyzji i pozbawienia ich możliwości lub czasu potrzebnych do dokonania świadomego wyboru.
8. Zobowiązanie do zapewnienia usług posprzedażnych konsumentom, z którymi przedsiębiorca przed transakcją komunikował się w języku niebędącym językiem urzędowym Państwa Członkowskiego, na którego terytorium przedsiębiorca ma swoją siedzibę, a następnie udostępnianie takich usług jedynie w innym języku, bez wyraźnego poinformowania o tym konsumenta przed zawarciem przez niego transakcji.
9. Oświadczenie lub stwarzanie w inny sposób wrażenia, że sprzedaż produktu jest zgodna z prawem, w sytuacji gdy tak nie jest.
10. Prezentowanie praw przyznanych konsumentom w przepisach prawnych jako cechy wyróżniającej ofertę przedsiębiorcy.
11. Wykorzystywanie treści publicystycznej w środkach masowego przekazu w celu promocji produktu w sytuacji, gdy przedsiębiorca zapłacił za tę promocję, a nie wynika to wyraźnie z treści lub z obrazów lub dźwięków łatwo rozpoznawalnych przez konsumenta (artykuł sponsorowany). Pozostaje to bez uszczerbku dla dyrektywy 89/552/EWG ⁽¹⁾.
12. Przedstawianie zasadniczo niecisłych twierdzeń dotyczących rodzaju i stopnia ryzyka, na jakie narażone jest bezpieczeństwo osobiste konsumenta lub jego rodziny w przypadku gdy nie kupi produktu.
13. Zakładanie, prowadzenie lub propagowanie systemów promocyjnych typu „piramida”, w ramach których konsument wykonuje świadczenie w zamian za możliwość otrzymania wynagrodzenia, które jest uzależnione przede wszystkim od wprowadzenia innych konsumentów do systemu, a nie od sprzedaży lub konsumpcji produktów.
14. Twierdzenie, że przedsiębiorca wkrótce zakończy działalność handlową lub zmieni siedzibę, gdy jest to niezgodne z rzeczywistością.
15. Twierdzenie, że produkty są w stanie zwiększyć szanse na wygraną w grach losowych.
16. Fałszywe twierdzenie, że produkt jest w stanie leczyć choroby, zaburzenia i wady rozwojowe.
17. Przekazywanie informacji w sposób istotny niecisłych dotyczących warunków rynkowych lub możliwości znalezienia produktu z zamiarem nakłonienia konsumenta do kupna produktu na warunkach mniej korzystnych niż normalne warunki rynkowe.
18. Twierdzenie w ramach praktyki handlowej, że organizowany jest konkurs lub promocja z nagrodami, a następnie nieprzyznawanie opisanych lub równorzędných nagród.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej (Dz.U. L 298 z 17.10.1989, str. 23). Dyrektywa zmieniona dyrektywą 97/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. (Dz.U. L 202 z 30.7.1997).

19. Opisywanie produktu jako „gratis”, „darmowy”, „bezpłatny” lub w podobny sposób, jeżeli konsument musi uiścić jakąkolwiek inną należność niż nieunikniony koszt związany z odpowiedzią na praktykę handlową, odbiorem lub dostarczeniem artykułu.
20. Umieszczanie w materiałach marketingowych faktury lub podobnego dokumentu żądającego zapłaty, który wywołuje u konsumenta wrażenie, że już zamówił reklamowany produkt, mimo iż tego nie zrobił.

Agresywne praktyki handlowe

21. Stwarzanie wrażenia, że konsument nie może opuścić pomieszczeń przedsiębiorcy, dopóki nie zostanie zawarta umowa.
22. Składanie wizyt osobiście w domu konsumenta, ignorując jego prośbę o opuszczenie domu lub zaprzestanie takich wizyt, z wyjątkiem przypadków egzekwowania zobowiązań umownych, w zakresie uzasadnionym przez prawo krajowe.
23. Uporczywe i niechciane namawianie do kupna produktów przez telefon, telefaks, pocztę elektroniczną lub inne środki komunikacji na odległość, z wyjątkiem przypadków egzekwowania zobowiązań umownych, w zakresie uzasadnionym przez prawo krajowe. Pozostaje to bez uszczerbku dla art. 10 dyrektywy 97/7/WE i dyrektyw 95/46/WE⁽¹⁾ oraz 2002/58/WE.
24. Żądanie od konsumenta zgłaszającego roszczenie na podstawie polisy ubezpieczeniowej przedstawienia dokumentów, których w sposób racjonalny nie można uznać za istotne dla ustalenia ważności roszczenia, w celu odwieńdzenia konsumenta od zamiaru wykonania jego praw umownych.
25. Umieszczanie w reklamie bezpośredniego przekazu wzywającego dzieci do nakłonienia rodziców lub innych osób dorosłych do kupienia im reklamowanych produktów. Niniejsze postanowienie pozostaje bez uszczerbku dla art. 16 dyrektywy 89/552/EWG.
26. Żądanie natychmiastowej lub odroczonej zapłaty za produkty bądź zwrotu lub przechowania produktów, które zostały dostarczone przez przedsiębiorcę, ale nie zostały zamówione przez konsumenta (dostawa niezamówiona) z wyjątkiem sytuacji, gdy produkt jest produktem zastępczym dostarczonym zgodnie z art. 7 ust. 3 dyrektywy 97/7/WE.
27. Jednoznaczne informowanie konsumenta o tym, że jeżeli nie kupi produktu lub usługi, przedsiębiorcy może grozić utrata pracy lub środków do życia.
28. Stwarzanie wrażenia, że konsument już wygrał nagrodę bez konieczności dokonania zakupu, podczas gdy w rzeczywistości możliwość wygrania nagrody lub przyznanie nagrody są uzależnione od zakupienia przez konsumenta produktu.

⁽¹⁾ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31). Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

ZAŁĄCZNIK II

Przepisy prawa wspólnotowego określające zasady reklamy i komunikacji handlowej

Artykuł 4 i 5 dyrektywy 97/7/WE

Artykuł 3 dyrektywy Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek ⁽¹⁾

Artykuł 3 ust. 3 dyrektywy 94/47/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 1994 r. w sprawie ochrony nabywców w odniesieniu do niektórych aspektów umów odnoszących się do nabywania praw do korzystania z nieruchomości w oznaczonym czasie ⁽²⁾

Artykuł 3 ust. 4 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom ⁽³⁾

Artykuły 86–100 dyrektywy 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi ⁽⁴⁾

Artykuły 5 i 6 dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego, w ramach rynku wewnętrznego („dyrektywa o handlu elektronicznym”) ⁽⁵⁾

Artykuł 1 lit. d) dyrektywy 98/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. zmieniającej dyrektywę 87/102/EWG w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących kredytu konsumenckiego ⁽⁶⁾

Artykuły 3 i 4 dyrektywy 2002/65/WE

Artykuł 1 ust. 9 dyrektywy 2001/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 stycznia 2002 r. zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS), w celu uregulowania działalności spółek zarządzających i uproszczonych prospektów emisyjnych ⁽⁷⁾

Artykuły 12 i 13 dyrektywy 2002/92/WE Parlamentu europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego ⁽⁸⁾

Artykuł 36 dyrektywy 2002/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. dotyczącej ubezpieczeń na życie ⁽⁹⁾

Artykuł 19 dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych ⁽¹⁰⁾

Artykuły 31 i 43 dyrektywy Rady 92/49/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie ⁽¹¹⁾ (trzecia dyrektywa dotycząca ubezpieczeń majątkowych i osobowych)

Artykuły 5, 7 i 8 dyrektywy 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie prospektu, który należy opublikować w sytuacji zaoferowania lub przyjęcia papierów wartościowych do obrotu ⁽¹²⁾

⁽¹⁾ Dz.U. L 158 z 23.6.1990, str. 59.

⁽²⁾ Dz.U. L 280 z 29.10.1994, str. 83.

⁽³⁾ Dz.U. L 80 z 18.3.1998, str. 27.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 311 z 28.11.2001, str. 67. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2004/27/WE (Dz.U. L 136 z 30.4.2004, str. 34).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 178 z 17.7.2000, str. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 101 z 1.4.1998, str.17.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 41 z 13.2.2002, str. 20.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 9 z 15.1.2003, str. 3.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 345 z 19.12.2002, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Rady 2004/66/WE (Dz.U. L 168 z 1.5.2004, str. 35).

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, str. 1.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 228 z 11.8.1992, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2002/87/WE (Dz.U. L 35 z 11.2.2003, str. 1).

⁽¹²⁾ Dz.U. L 345 z 31.12.2003, str. 64.

UZASADNIENIE RADY

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 24 czerwca 2004 r. Komisja złożyła w Radzie wniosek w sprawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady, na podstawie art. 95 Traktatu, dotyczącej nieuczciwych praktyk stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniającej dyrektywy 84/450/EWG, 97/7/WE i 98/27/WE (Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych).
2. Parlament Europejski wydał opinię ⁽¹⁾ w pierwszym czytaniu dnia 20 kwietnia 2004 r.

Komitet Ekonomiczno-Społeczny wydał opinię ⁽²⁾ dnia 29 stycznia 2004 r.
3. W dniu 15 listopada 2004 r. Rada przyjęła wspólne stanowisko zgodnie z art. 251 Traktatu.

II. CEL

Celem niniejszej dyrektywy jest ujednolicenie przepisów prawnych Państw Członkowskich dotyczących nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów, przynoszących szkody interesom gospodarczym konsumentów, z zamiarem przyczynienia się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego i osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumenta.

Tekst:

- określa warunki stwierdzające nieuczciwość praktyki handlowej;
- zawiera ogólny zakaz takich nieuczciwych praktyk, koncentrując się bardziej szczegółowo na opisie dwóch kluczowych rodzajów nieuczciwych praktyk (które wprowadzają w błąd lub są agresywne).

III. ANALIZA WSPÓLNEGO STANOWISKA

1. Ogólne uwagi

Zasadniczo Rada zgodziła się z opinią Parlamentu Europejskiego wydaną w pierwszym czytaniu i stanowiskiem Komisji w sprawie tej opinii. Włączyła do wspólnego stanowiska, w całości lub częściowo, 51 z 58 zmian przyjętych przez Komisję. Aprobowała również 4 zmiany (43, 64, 91 i 110), których Komisja początkowo nie mogła przyjąć.

Wspólne stanowisko stanowi równowagę obaw i interesów, a jego głównym skutkiem jest:

- utrzymanie ogólnego zakazu nieuczciwych praktyk handlowych (art. 5), z załącznikiem I zawierającym wykaz takich praktyk, które w każdych okolicznościach są postrzegane jako nieuczciwe,
- zachowanie zaproponowanego punktu odniesienia do klienta, ale z włączeniem ściśle określonych przepisów ochrony wrażliwego konsumenta (w art. 5 ust. 3),
- skreślenie klauzuli o kraju pochodzenia zaproponowanej początkowo przez Komisję,
- utrzymanie klauzuli o swobodnym przepływie usług lub towarów, dzięki której nie można ograniczyć swobodnego przepływu z przyczyn wchodzących w zakres niniejszej dyrektywy (art. 4),

⁽¹⁾ Dz.U. C 104 E z 30.4.2004.

⁽²⁾ Dz.U. C 108 z 30.4.2004, str. 81.

- tymczasowe pozwolenie Państwom Członkowskim na stosowanie przepisów krajowych w obszarze objętym niniejszą dyrektywą o charakterze bardziej ograniczającym lub nakazowym niż niniejsza dyrektywa i które służą wykonaniu dyrektyw zawierających klauzule minimalnej harmonizacji (art. 3 ust. 5 i 6),
- wyjaśnienie zakresu dyrektywy w odniesieniu do niektórych zawodów, produktów lub działań (art. 3 ust. 8–10); i
- dodanie klauzuli o przeglądzie (art. 18).

Komisja przyjęła wspólne stanowisko uzgodnione przez Radę.

2. Zmiany wprowadzone przez Parlament Europejski

Podczas głosowania plenarnego w dniu 20 kwietnia 2004 r., Parlament Europejski przyjął 94 zmiany do wniosku.

Rada:

- a) wprowadziła do wspólnego stanowiska 7 zmian bez modyfikacji w brzmieniu:

Motywy:

Zmiana 1 (w motywie 6 - cel/zakres);

Zmiana 5 (w motywie 10 - cel/zakres);

Zmiana 10 (w motywie 14 - kodeks postępowania);

Artykuły:

Zmiana 19 (w art. 2 lit. h) - definicja „kodeksu na poziomie Wspólnoty”;

Zmiana 23 (w art. 2 lit. l) - definicja „bezprawnego nacisku”;

Załączniki:

Zmiana 71 (w załączniku 1 „Praktyki handlowe wprowadzające w błąd”, pkt 5)).

Zmiana 91 (w załączniku 1 „Agresywne praktyki handlowe”, pkt 7));

- b) wprowadziła do wspólnego stanowiska 48 zmian częściowo i/lub z projektem nowej wersji lub innymi modyfikacjami:

Motywy:

Zmiana 112 (w cytacie 1 dodającym art. 153 Traktatu do podstawy prawnej): dodano nowy motyw 1 odnoszący się do art. 153;

Zmiana 105 (w motywie 5 - cel/zakres): Zmiana wprowadzona poprzez nowe sformułowania w motywie 6, które wyjaśniają związek z przepisami krajowymi w dziedzinach pozostających poza zakresem dyrektywy;

Zmiana 6 (w motywie 11 - „produkty przypominające wyglądem inne” i „podobieństwo”): cel zmiany został przekazany poprzez nowe sformułowania w motywie 14;

Zmiana 7 (w motywie 11 a (nowym) - status załącznika I dotyczącego „Praktyk handlowych wprowadzających w błąd”): skutek zamierzony w zmianie został przekazany poprzez nowe sformułowania w motywie 17;

Zmiana 8 (w motywie 13 - wrażliwi konsumenci): sens zmiany został wzięty pod uwagę poprzez nowe sformułowania w motywie 19, które precyzują pojęcie wrażliwego konsumenta;

Zmiana 106 (w motywie 13a (nowy)- wrażliwi konsumenci): sens zmiany został wzięty pod uwagę poprzez nowe sformułowania w motywie 19 (patrz również powyżej: zmiana 8);

Zmiana 9 (w motywie 14 - kodeks postępowania); cel zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w motywie 20 z naniesieniem pewnych zmian, biorąc pod uwagę istniejące ustawodawstwo;

Artykuły:

Zmiana 107 (w art. 2 lit. b) - definicja „przeciętnego konsumenta”); sens zmiany został wzięty pod uwagę poprzez nowe sformułowania w motywie 18;

Zmiana 13 (w art. 2 lit. ba) (nowa) - definicja „szczególnej grupy konsumentów”); sens zmiany został wzięty pod uwagę poprzez nowe sformułowania w art. 5 ust. 3 (patrz również powyżej zmiana 8);

Zmiana 14 (w art. 2 lit. c) - definicja „sprzedawcy lub dostawcy”); cel zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w lit. b), zważywszy że niniejsza dyrektywa nie reguluje odpowiedzialności;

Zmiana 17 (w art. 2 lit. g) - definicja „kodeksu postępowania”); sens zmiany został wzięty pod uwagę poprzez nowe sformułowania w lit. f);

Zmiana 104 (w art. 2 lit. g) - definicja „kodeksu postępowania”); cel zmiany został przekazany poprzez nowe sformułowania w motywie 20;

Zmiany 21 i 108 (w art. 2 lit. j)) - definicja „rzetelności zawodowej”); pojęcia zawarte w tych zmianach zostały wprowadzone do nowych sformułowań w lit. h);

Zmiana 24 (w art. 2 ust. 1a (nowy) - definicja „wiążącego zobowiązania”); cel zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w art. 6 ust. 2 lit. b);

Zmiana 25 (w art. 3 ust. 1 - zakres); pierwsza część zmiany została przekazana w niniejszym ustępie, podczas gdy druga jest już ujęta w art. 2, lit. k);

Zmiana 27 (w art. 3 ust. 6a (nowy) - zakres); cel zmiany został przekazany w art. 3 ust. 8–10;

Zmiana 28 (w art. 4 ust. 2a (nowy) - zakres); sens zmiany został wzięty pod uwagę poprzez nowe sformułowania w motywie 9;

Zmiana 109 (w art. 4 ust. 2b i 2c (nowe) - tymczasowa derogacja): skutek zamierzony w zmianie został przekazany w art. 3 ust. 5 i 6, z naniesieniem innego sformułowania;

Zmiana 29 (w art. 5 ust. 2 tiret pierwsze - dobra wiara): cel zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w art. 2 lit. h) (patrz również: zmiana 108);

Zmiana 110 (w art. 5 ust. 2 tiret drugie - wrażliwy konsument): sens zmiany został wzięty pod uwagę poprzez nowe sformułowania w art. 5, ust. 3 (patrz również powyżej zmiana 8);

Zmiana 33 (w art. 5 ust. 4 - status załącznika I): cel zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w ustępie oraz w motywie 17;

Zmiana 34 (w art. 6 ust. 1 część wstępna - pojęcie „praktyki handlowej wprowadzającej w błąd”): cel zmiany został przekazany w art. 2 lit. k);

Zmiana 37 (w art. 6 ust. 1 lit. f) - pojęcie „praktyki handlowej wprowadzającej w błąd”): problem leżący u podstaw zmiany rozwiązano poprzez skreślenie niniejszej litery;

Zmiana 39 (w art. 6 ust. 2 zdanie wstępne - pojęcie „praktyki handlowej wprowadzającej w błąd”): cel zmiany został przekazany w art. 2 lit. k);

Zmiana 40 (w art. 6 ust. 2 lit. b) tiret trzecie (nowe) - pojęcie „praktyki handlowej wprowadzającej w błąd”): cel zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w art. 6 ust. 2 lit. b) tiret drugie;

Zmiany 43, 44 i 45 (w art. 7 ust. 1 - pojęcie „pomiąć wprowadzających w błąd”): sens zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w art. 7 ust. 1 i 3;

Zmiana 47 (w art. 7 ust. 2 - pojęcie „pomiąć wprowadzających w błąd”): druga część zmiany została przekazana za pomocą nowych sformułowań w ustępie, podczas gdy pierwsza część jest zawarta w art. 7 ust. 1 i 3;

Zmiany 111 i 59 (w art. 9 lit. c) - wykorzystanie nieszczęśliwego wydarzenia lub okoliczności): skutek zamierzony w zmianie został przekazany za pomocą nowych sformułowań w tej literze;

Zmiana 103 (w art. 10 - wprowadzanie w życie kodeksów postępowania): cel zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w artykule;

Zmiana 61 (w art. 10 ust. 1 (nowy) - zawartość i sporządzanie kodeksów postępowania): cel zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w motywie 20 (patrz również: zmiana 9);

Zmiany 64 i 65 (w art. 11 ust. 1 akapit czwarty - brak odpowiedzialności ze strony właściciela kodeksu): problem leżący u podstaw wprowadzenia tych zmian został rozwiązany przez wprowadzenie nowych sformułowań w art. 11 ust. 1 akapit czwarty tiret 2;

Zmiany 67 (w art. 14 ust. 5 - brak odpowiedzialności ze strony właściciela kodeksu): cel zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w art. 14 ust. 4 akapit drugi lit. b) (patrz zmiany 64 i 65);

Zmiana 68 (w art. 17 - transpozycja przyszłej dyrektywy): skutek zamierzony w zmianie został przekazany za pomocą nowych sformułowań w tej literze;

Zmiana 69 (w art. 17a (nowy) - przegląd): cel zmiany został przekazany w art. 18 z modyfikacjami w sformułowaniach;

Załączniki:

Zmiana 99 (w załączniku 1, „Praktyki handlowe wprowadzające w błąd”, pkt 3)): skutek zamierzony w zmianie został przekazany za pomocą nowych sformułowań w punkcie 5);

Zmiana 73 (w załączniku 1, „Praktyki handlowe wprowadzające w błąd”, pkt 9)): cel zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w punkcie 12);

Zmiana 76 (w załączniku 1, „Praktyki handlowe wprowadzające w błąd”, pkt 12)): cel zmiany został przekazany za pomocą nowych sformułowań w nowym punkcie 14);

Zmiana 84 (w załączniku 1, „Praktyki handlowe wprowadzające w błąd”, pkt 12h) (nowy)): cel zmiany został przekazany w sformułowaniach nowego pkt 18), z pewnymi zmianami w celu sprecyzowania jego stosowania;

Zmiana 85 (w załączniku 1, „Agresywne praktyki handlowe”, pkt 2)): cel zmiany został przekazany w sformułowaniach nowego pkt 22), z pewnymi zmianami w celu sprecyzowania jego stosowania;

Zmiana 87 (w załączniku 1, „Agresywne praktyki handlowe”, pkt 3), podpunkt 1a (nowy)): cel zmiany został przekazany w sformułowaniach nowego pkt 23), z zamiarem sprecyzowania jego stosowania;

Zmiana 88 (w załączniku 1, „Agresywne praktyki handlowe”, pkt 4)): cel zmiany został dokonany poprzez skreślenie niniejszego punktu;

Zmiana 90 (w załączniku 1, „Agresywne praktyki handlowe”, pkt 6)): cel zmiany został przekazany w sformułowaniach pkt 25), z pewnymi zmianami w celu sprecyzowania jego stosowania;

Zmiana 92 (w załączniku 1, „Agresywne praktyki handlowe”, pkt 7)): cel zmiany został przekazany w sformułowaniach nowego pkt 26), z pewnymi zmianami w celu sprecyzowania jego stosowania;

- c) nie włączyła 39 zmian (2, 3, 4, 15, 18, 20, 22, 26, 32, 36, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 60, 62, 63, 66, 70, 97, 72, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 86, 89 i 94) do wspólnego stanowiska.

W odniesieniu do zmian 3, 15, 18, 20, 22, 26, 32, 36, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 63, 66, 70, 97, 74, 75, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 86 i 94 Rada przyjęła stanowisko wyrażone przez Komisję.

W związku ze zmianami 2, 4, 60, 62, 72, 80 i 89, Komisja przyjęła je w całości lub częściowo, ale nie włączono ich do wspólnego stanowiska:

Motywy:

Zmiana 2 (w motywie 8 - cel/zakres przyszłej dyrektywy): sporządzenie zmiany zmniejszyłoby pewność ujednolicającego skutku dyrektywy, natomiast nowe sformułowania w motywie 11 precyzują, że zakres tekstu jest ograniczony;

Zmiana 4 (w motywie 10 - cel/zakres): sporządzenie zmiany zmniejszyłoby pewność, że w dziedzinie objętej dyrektywą Państwa Członkowskie nie będą mogły utrzymać żadnych ogólnych zakazów niepozostających w zgodzie z dyrektywą;

Artykuły:

Zmiana 60 (w art. 9 lit. e) - dobra wiara): zagadnienie ciężaru dowodu należy pozostawić poza zakresem tekstu, jak wykazano w motywie 21, a zmiana nie może zostać przyjęta;

Zmiana 62 (w art. 10 ust. 1a (nowy) - procedury opcjonalne): dyrektywa nie reguluje charakteru procedur, które można by wykorzystywać na mocy art. 10, a więc możliwości, o których mowa w zmianie, są już dostępne;

Załączniki:

Zmiana 72 (w załączniku 1, „Praktyki handlowe wprowadzające w błąd”, pkt 8)): zmiana nie mogła być przyjęta, ponieważ nie określała praktyki, która jest nieuczciwa we wszystkich okolicznościach, co stanowi kryterium włączenia do załącznika;

Zmiana 80 (w załączniku 1, „Praktyki handlowe wprowadzające w błąd”, pkt 12d) (nowy)): praktykę określoną w zmianie trudno odróżnić w rzeczywistości od praktyki zgodnej z prawem;

Zmiana 89 (w załączniku 1, „Agresywne praktyki handlowe”, pkt 5)): skutek zamierzony w zmianie pozostaje niejasny, ale jej sporządzenie mogłoby objąć nie-konsumentów (którzy pozostają poza zakresem dyrektywy).

3. Inne innowacje wprowadzone przez Radę

Pozostałe innowacje wprowadzone do wspólnego stanowiska:

- dostosowanie kilku definicji (zmieniono definicje „zaproszenia do dokonania zakupu” oraz „bezprawnego nacisku” w art. 2, dodano nową definicję „decyzji transakcyjnej”, a usunięto definicje „przeciętnego konsumenta” i „kodeksu na poziomie Wspólnoty”);
- dostosowania do kryteriów dotyczących działań wprowadzających w błąd (art.6);
- wyjaśnienie statusu i treści załączników (kilka punktów z załączników zostaje zmienionych, dodaje się nowe motywy 15 i 17 w sprawie statusu załączników, odpowiednio zmienia się art. 5 ust. 5 dotyczący załącznika I).

IV. WNIOSEK

Rada uważa, że jej wspólne stanowisko, do którego włączono zmiany wymienione w sekcjach III ust. 2 lit. a) i b), bierze w znacznym stopniu pod uwagę opinię Parlamentu Europejskiego wydaną w pierwszym czytaniu.

Stanowi ono zrównoważone rozwiązanie, które zapewnia zarówno ochronę konsumenta, jak i sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego, ponieważ nowe wspólne ramy uproszczą prawne otoczenie, w którym działają przedsiębiorcy i konsumenci, gwarantując jednocześnie wysoki poziom ochrony konsumenta.

WSPÓLNE STANOWISKO (WE) NR 7/2005**przyjęte przez Radę dnia 15 listopada 2004 r.**

w celu przyjęcia rozporządzenia (WE) nr .../2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... zmieniającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin, przemieszczających się we Wspólnocie oraz rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71

(2005/C 38 E/02)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 42 oraz 308,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Należy dokonać określonych zmian w rozporządzeniach (EWG) nr 1408/71 ⁽³⁾ oraz (EWG) nr 574/72 ⁽⁴⁾, w celu uwzględnienia ostatnich zmian w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, ułatwienia stosowania tych rozporządzeń oraz odzwierciedlenia zmian w ustawodawstwach Państw Członkowskich dotyczących zabezpieczenia społecznego.

(2) W celu uwzględnienia ostatnich zmian w orzecznictwie, należy wyciągnąć wnioski z wyroków, w szczególności

⁽¹⁾ Dz.U. C 80 z 30.3.2004, str. 118.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2004 r. (Dz.U. C 102 E z 28.4.2004, str. 804), wspólne stanowisko Rady z dnia 15 listopada 2004 i stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia ... (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Dz.U. L 149 z 5.7.1971, str. 2. Rozporządzenie zaktualizowane rozporządzeniem (WE) nr 118/97 (Dz.U. L 28 z 30.1.1997, str. 1), ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 631/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 100 z 6.4.2004) i uchylone ze skutkiem od daty wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego (WE) nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, str. 1). Rozporządzenie zostanie uchylone z dniem zastosowania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, str. 1).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 74 z 27.3.1972, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 631/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 100 z 6.4.2004, str. 1).

w sprawach: Johann Franz Duchon przeciwko Pensionsversicherungsanstalt der Angestellten ⁽⁵⁾ oraz Office national de l'emploi przeciwko Calogero Spataro ⁽⁶⁾.

(3) Wyroki w sprawach Friedrich Jauch przeciwko Pensionsversicherungsanstalt der Arbeiter oraz Ghislain Leclere i Alina Deaconescu przeciwko Caisse nationale des prestations familiales ⁽⁷⁾ dotyczące klasyfikacji specjalnych świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym wymagają, ze względów bezpieczeństwa prawnego, aby dwa kumulatywne kryteria, które bierze się pod uwagę, zostały określone w taki sposób, aby takie świadczenia mogły odpowiadać tym z załącznika IIa do rozporządzenia (EWG) nr 1408/71. Stanowi to podstawę do wprowadzenia zmian w załączniku, z uwzględnieniem zmian legislacyjnych dokonanych w Państwach Członkowskich mających wpływ na tego typu świadczenia, które podlegają szczególnej koordynacji z uwagi na ich mieszany charakter. Ponadto ważne jest, aby określić przepisy przejściowe dotyczące świadczenia, które było przedmiotem wyroku w sprawie Jauch w celu ochrony praw beneficjentów.

(4) Na podstawie orzecznictwa dotyczącego związków pomiędzy rozporządzeniem (EWG) nr 1408/71 i przepisami porozumień dwustronnych w zakresie zabezpieczenia społecznego, konieczne jest dokonanie przeglądu załącznika III do tego rozporządzenia. Pozycje w części A załącznika III znajdują uzasadnienie tylko w dwóch przypadkach: jeżeli są bardziej korzystne dla pracowników migrujących ⁽⁸⁾ lub jeżeli odnoszą się do szczególnych i wyjątkowych sytuacji, zwykle związanych z okolicznościami o charakterze historycznym. Ponadto nie należy akceptować pozycji w części B, chyba że wyjątkowe i obiektywne sytuacje uzasadniają odstępstwo od art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia oraz art. 12, 39, i 42 Traktatu ⁽⁹⁾.

⁽⁵⁾ Wyrok z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie C-290/00 Rec. 2002 str. I-3567.

⁽⁶⁾ Wyrok z dnia 13 czerwca 1996 r. w sprawie C-170/95 Rec. 1996 str. I-2921.

⁽⁷⁾ Wyrok z dnia 8 marca 2001 r. w sprawie C-215/99 Rec. 2001 str. I-1901 oraz z dnia 31 maja 2001 r. w sprawie C-43/99 Rec. 2001 str. I-4265.

⁽⁸⁾ Zasada najwyższego uprzywilejowania została przywołana przez ETS w jego wyrokach z dnia 7 lutego 1991 r. w sprawie C-227/89 Rec. 1991 str. I-323; z dnia 9 listopada 1995 r. w sprawie C-475/93 Rec. 1995 str. I-3813; z dnia 9 listopada 2000 r. w sprawie C-75/99 Rec. 2000 str. I-9399 oraz z dnia 5 lutego 2002 r. w sprawie C-277/99 Rec. str. I-1261.

⁽⁹⁾ Wyrok z dnia 30 kwietnia 1996 r. w sprawie C-214/94 Rec. 1996 str. I-2253; Wyrok z dnia 30 kwietnia 1996 r. w sprawie C-308/96 Rec. 1996 str. I-2097; Wyrok z dnia 15 stycznia 2002 r. w sprawie C-55/00 Rec. 2002 str. I-413.

- (5) W celu ułatwienia stosowania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 powinny istnieć określone przepisy odnoszące się, z jednej strony, do urzędników służby cywilnej i personelu równorzędnego oraz, z drugiej strony, członków personelu drogowego lub latającego przedsiębiorstwa dokonującego międzynarodowych przewozów osób lub towarów koleją, drogą lądową, powietrzną lub rzeczną, oraz również w celu zdefiniowania sposobów określania średniej kwoty branej pod uwagę w kontekście art. 23 tego rozporządzenia.
- (6) Przegląd załącznika IIa do rozporządzenia (EWG) 1408/71 doprowadzi do usunięcia niektórych istniejących pozycji oraz, z uwzględnieniem zmian legislacyjnych w niektórych Państwach Członkowskich, do wprowadzenia pewnych nowych pozycji. W ostatnim przypadku dane Państwa Członkowskie rozważą potrzebę dokonania ustaleń przejściowych lub rozwiązań dwustronnych, tak aby uwzględnić sytuację osób, których prawa nabyte mogą zostać naruszone w konsekwencji tych działań,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (EWG) nr 1408/71 wprowadza się następujące zmiany:

1. W art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „zamieszkujące na terytorium jednego z Państw Członkowskich”;
- b) W ust. 3 skreśla się wyrazy „oraz postanowienia porozumień zawartych na podstawie art. 8 ust. 1”.

2. Artykuł 4 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a Niniejszy artykuł stosuje się do specjalnych świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym przewidzianych w ramach ustawodawstwa, które z uwagi na jego zakres podmiotowy, cele i/lub warunki nabycia uprawnia posiadacza do świadczenia, o którym mowa w ust. 1, jak również pomocy społecznej.”.

„Specjalne świadczenia pieniężne o charakterze nieskładkowym” oznacza świadczenia, które:

- a) są przeznaczone na zapewnienie:
- i) uzupełniającego, zastępczego lub dodatkowego ubezpieczenia od ryzyk objętych działaniami zabezpieczenia społecznego, o których mowa w ust. 1, które zagwarantują zainteresowanym osobom dochód na poziomie minimum egzystencji uwzględniający sytuację gospodarczą i społeczną w zainteresowanym Państwie Członkowskim; albo

- ii) wyłącznie szczególnej ochrony niepełnosprawnym, ściśle powiązanej z otoczeniem społecznym takiej osoby w zainteresowanym Państwie Członkowskim; oraz

- b) jeżeli finansowanie pochodzi wyłącznie z obowiązkowego opodatkowania przeznaczonego na pokrycie ogólnych wydatków publicznych, a warunki przyznawania i ustalania wysokości świadczeń nie są uzależnione od jakiegokolwiek składki ze strony beneficjenta. Jednakże świadczeń zapewnianych w celu uzupełnienia świadczenia składkowego nie uważa się wyłącznie z tego powodu za świadczenia składkowe; oraz

- c) są wymienione w załączniku IIa.

3. Artykuł 7 ust. 2 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) określone postanowienia konwencji o zabezpieczeniu społecznym, do których Państwa Członkowskie przystąpiły przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia pod warunkiem, że są one korzystniejsze dla beneficjentów lub jeśli wynikają ze szczególnych okoliczności o charakterze historycznym, a ich skutek jest ograniczony w czasie, o ile postanowienia te są wymienione w załączniku III.”.

4) Artykuł 9a otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9a

Przedłużenie okresu referencyjnego

Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia uznanie prawa do świadczenia od przebycia minimalnego okresu ubezpieczenia w określonym czasie poprzedzającym zdarzenie objęte ubezpieczeniem (okres referencyjny) oraz stanowi, że okresy wypłacania świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego lub okresy poświęcone wychowywaniu dziecka na terytorium tego Państwa Członkowskiego przedłużają ten okres referencyjny, to okresy, w których renty inwalidzkie lub emerytury lub też świadczenia tytułu choroby, bezrobocia, wypadku przy pracy lub chorób zawodowych wypłacane były zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego oraz okresy poświęcone wychowywaniu dziecka na terytorium innego Państwa Członkowskiego, także przedłużają wymieniony okres referencyjny.”.

5. W art. 10a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisów art. 10 i tytułu III nie stosuje się do specjalnych świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym, o których mowa w art. 4 ust. 2a. Osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, otrzymują te świadczenia wyłącznie na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkują oraz zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa, pod warunkiem że świadczenia te są wymienione w załączniku IIa. Świadczenia wypłacane są przez instytucję miejsca zamieszkania oraz na jej koszt.”.

6. W art. 23 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również w przypadku, gdy ustawodawstwo stosowane przez właściwą instytucję przewiduje szczególny okres referencyjny i okres ten jest zbieżny, w odpowiednim przypadku, z okresami, w pełni lub częściowo, przebytymi przez osobę zainteresowaną zgodnie z ustawodawstwem jednego lub kilku Państw Członkowskich.”.

7. Skreśla się artykuł 35 ust. 2.

8. Skreśla się artykuł 69 ust. 4.

9. Dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 95f

Przepisy przejściowe dotyczące sekcji I załącznika II, w rubrykach »D. NIEMCY« i »R. AUSTRIA«.

1. Sekcja I załącznika II, w rubrykach »D. NIEMCY« i »R. AUSTRIA«, zmieniona rozporządzeniem (WE) nr.../2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia..... zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie oraz (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (*), nie powoduje nabycia uprawnienia za okres przed dniem 1 stycznia 2005 r.

2. Każdy okres ubezpieczenia oraz, w odpowiednim przypadku, każdy okres zatrudnienia, prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub zamieszkania, przebyty zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego przed dniem 1 stycznia 2005 r. jest uwzględniany przy określaniu praw nabytych zgodnie z postanowieniami niniejszego rozporządzenia.

3. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1, prawo nabywa się na mocy niniejszego rozporządzenia nawet jeśli odnosi się ono do zdarzenia, które nastąpiło przed dniem 1 stycznia 2005 r.

4. Każde świadczenie, które nie zostało przyznane lub zostało zawieszone ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej zostaje przyznane lub przywrócone, na jej wniosek, od dnia 1 stycznia 2005 r., pod warunkiem, że prawa do świadczeń przyznanych uprzednio nie spowodowały wypłaty świadczeń w formie zryczałtowanej.

5. Prawa osób, którym przyznano emeryturę lub rentę przed dniem 1 stycznia 2005 r., mogą, na ich wniosek, zostać ponownie rozpatrzone, z uwzględnieniem postanowień niniejszego rozporządzenia. Przepis ten stosuje się również do innych świadczeń określonych w art. 78.

6. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 4 lub w ust. 5, zostaje przedłożony w terminie dwóch lat od dnia 1 stycznia 2005 r., prawa nabyte na mocy niniejszego rozporządzenia stają się skuteczne, począwszy od tej daty, i nie można powoływać się wobec osób zainteresowanych na przepisy ustawodawstw któregośkolwiek Państwa Członkowskiego dotyczące utraty lub przedawnienia praw.

7. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 4 lub 5, zostaje złożony po upływie dwuletniego terminu rozpoczynającego się po dniu 1 stycznia 2005 r., prawa, które nie zostały utracone lub przedawnione, stają się skuteczne od daty złożenia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, gdy zastosowanie mają korzystniejsze przepisy ustawodawstwa któregośkolwiek Państwa Członkowskiego.

Artykuł 95g

Przepisy przejściowe dotyczące usunięcia z załącznika IIa pozycji o austriackim zasiłku opiekuńczym (Pflegegeld).

W przypadku wniosków dotyczących zasiłków opiekuńczych zgodnie z austriacką ustawą federalną (Bundespfl egelgesetz) złożonych nie później niż dnia 8 marca 2001 r. na podstawie art. 10a ust. 3 niniejszego rozporządzenia, przepis ten stosuje się dopóki beneficjent zasiłku opiekuńczego nadal zamieszkuje w Austrii po dniu 8 marca 2001 r.

(*) Dz.U. L ...”

10. W załącznikach II, IIa, III, IV i VI wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

W rozporządzeniu (EWG) nr 574/72 wprowadza się następujące zmiany:

1. W art. 4 skreśla się ust. 11.

2. Dodaje się następujący artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 10c

Formalności przewidziane w przypadku gdy art. 13 ust. 2 lit. d) tego rozporządzenia stosuje się do urzędników służby cywilnej i osób o równorzędnym statusie.

Do celów stosowania art. 13 ust. 2 lit. d), instytucja wyznaczona przez właściwe władze danego Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo stosuje się, wydają zaświadczenie stwierdzające, że urzędnik służby cywilnej lub członek personelu równorzędnego podlega jego ustawodawstwu.”.

3. W art. 12 lit. a wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Zasady mające zastosowanie do osób, o których mowa w art. 14 ust. 2 i 3, art. 14a ust. 2–4 i art. 14 lit. c) rozporządzenia, które zwykle są zatrudnione lub prowadzą działalność na własny rachunek na terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich.”;

b) zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„Do celów stosowania art. 14 ust. 2 i 3, art. 14 lit.a) ust. 2–4 oraz art. 14 lit. c) rozporządzenia, stosuje się następujące zasady.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Jeżeli, zgodnie z art. 14 ust. 2 lit. a) rozporządzenia, osoba, która należy do personelu drogowego lub latającego międzynarodowego przedsiębiorstwa przewozowego, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się zarejestrowana siedziba lub miejsce prowadzenia działalności lub

oddział lub stałe miejsce prowadzenia działalności przedsiębiorstwa, które ją zatrudnia, lub tam gdzie zamieszkuje i jest przeważnie zatrudniona, instytucja wyznaczona przez właściwe władze tego Państwa Członkowskiego wydaje zainteresowanej osobie zaświadczenie stwierdzające, że podlega on jego ustawodawstwu.”;

4) skreśla się art. 32a.

5. W załącznikach wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po dniu jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 1 ust. 9, dotyczący art. 95f rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, załącznik I, punkty 1 lit. a) oraz 1 lit. b) i załącznik II, punkty 2 i 4 stosuje się od dnia 1 stycznia 2005 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

...

Przewodniczący

W imieniu Rady

...

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

W załącznikach do rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 wprowadza się następujące zmiany:

1. W załączniku II wprowadza się następujące zmiany:
 - a) w sekcji I, w rubryce „D. NIEMCY”, tekst zastępuje się wyrazami: „nie dotyczy”;
 - b) w sekcji I, w rubryce „R. AUSTRIA”, tekst zastępuje się wyrazami: „nie dotyczy”;
 - c) w sekcji II wprowadza się następujące zmiany:
 - i) w rubryce „G. HISZPANIA” wyraz „Żadne” zastępuje się tekstem:
„Świadczenia porodowe (jednorazowe świadczenia pieniężne z tytułu urodzenia trzeciego dziecka i kolejnych dzieci oraz jednorazowe świadczenia pieniężne w przypadku porodu mnogiego)”;
 - ii) w rubryce „H. FRANCJA” tekst otrzymuje brzmienie:
„Świadczenie z tytułu urodzenia lub przysposobienia dziecka (świadczenie wczesnego dzieciństwa)”;
 - iii) w rubryce „W. FINLANDIA” tekst otrzymuje brzmienie:
„Pakiet macierzyński, macierzyńskie świadczenie zryczałtowane i pomoc w formie ryczałtu przewidziane w celu rekompensaty kosztów przysposobienia międzynarodowego zgodnie z ustawą o świadczeniach macierzyńskich”;
 - d) w sekcji III w rubryce „D. NIEMCY” skreśla się pkt b).
2. Załącznik IIa zastępuje się tekstem zawierającym niezmienione pozycje określone w Akcie Przystąpienia z 2003 r.:

„Załącznik IIa

SPECJALNE ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE O CHARAKTERZE NIESKŁADKOWYM

Artykuł 10 lit. a)

A. BELGIA

- a) zasiłek zastępujący dochody (ustawa z dnia 27 lutego 1987 r.);
- b) dochód gwarantowany dla osób starszych (ustawa z dnia 22 marca 2001 r.);

B. REPUBLIKA CZESKA

Zasiłek socjalny (ustawa o państwowej pomocy społecznej nr 117/1995 Sb.).

C. DANIA

Wydatki na mieszkanie dla rencistów i emerytów (ustawa w sprawie dla osób mieszkających samotnie, tekst jednolity w ustawie nr 204 z dnia 29 marca 1995 r.).

D. NIEMCY

Dochody zapewniające utrzymanie na poziomie podstawowym osobom starszym oraz osobom z ograniczoną zdolnością zarobkowania, na podstawie rozdziału 4 księgi XII kodeksu społecznego.

E. ESTONIA

- a) zasiłek dla osób dorosłych niepełnosprawnych (ustawa z dnia 27 stycznia 1999 r. o świadczeniach socjalnych dla osób niepełnosprawnych);
- b) państwowy zasiłek dla bezrobotnych (ustawa z dnia 1 października 2000 r. o ochronie socjalnej osób bezrobotnych);

F. GRECJA

Świadczenia specjalne dla osób starszych (ustawa 1296/82).

G. HISZPANIA

- a) gwarancja dochodu minimalnego (ustawa nr 13/82 z dnia 7 kwietnia 1982 r.);
- b) świadczenia pieniężne z tytułu pomocy osobom starszym i inwalidom niezdolnym do pracy (dekret królewski nr 2620/81 z dnia 24 lipca 1981 r.);

- c) nieskładkowe renty inwalidzkie i emerytury określone w art. 38 ust. 1 jednolitego tekstu ustawy powszechnej w sprawie zabezpieczenia społecznego, zatwierdzonej przez królewski dekret ustawodawczy nr 1/1994 z dnia 20 czerwca 1994 r.;
- d) zasiłki na promocję mobilności i rekompensatę kosztów transportu (ustawa nr 13/1982 z 7 kwietnia 1982 r.).

H. FRANCJA

- a) zasiłki uzupełniające ze Specjalnego Funduszu Inwalidzkiego i Funduszu Solidarności Osób Starszych (ustawa z dnia 30 czerwca 1956 r.), skodyfikowane w księdze VIII kodeksu zabezpieczenia społecznego);
- b) zasiłek dla niepełnosprawnych dorosłych (ustawa z dnia 30 czerwca 1975 r., skodyfikowana w księdze VIII kodeksu zabezpieczenia społecznego);
- c) zasiłek specjalny (ustawa z dnia 10 lipca 1952 r., skodyfikowana w księdze VIII kodeksu zabezpieczenia społecznego).

I. IRLANDIA

- a) pomoc dla bezrobotnych (ustawa o pomocy społecznej (tekst jednolity) z 1993 r., część III, rozdział 2);
- b) renty starcze (nieskładkowe) (ustawa o pomocy społecznej (tekst jednolity) z 1993 r., część III, rozdział 4);
- c) renty (nieskładkowe) dla wdów i renty (nieskładkowe) dla wdowców (ustawa o pomocy społecznej (tekst jednolity) z 1993 r., część III, rozdział 6, zmieniony częścią V ustawy o opiece społecznej z 1997 r.);
- d) zasiłek dla osób niepełnosprawnych (Ustawa o pomocy społecznej z 1996 r., część IV);
- e) zasiłek dla osób niepełnosprawnych na pokrycie wydatków związanych z transportem (ustawa o zdrowiu z 1970 r., sekcja 61);
- f) renty dla niewidomych (ustawa o pomocy społecznej (tekst jednolity) z 1993 r., część III, rozdział 5).

J. WŁOCHY

- a) renty socjalne dla osób bez środków do życia (ustawa nr 153 z dnia 30 kwietnia 1969 r.);
- b) renty, emerytury i zasiłki dla niepełnosprawnych i inwalidów cywilnych (ustawy nr 118 z dnia 30 marca 1974 r., nr 18 z dnia 11 lutego 1980 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.);
- c) renty, emerytury i zasiłki dla głuchoniemych (ustawy nr 381 z dnia 26 maja 1970 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.);
- d) renty, emerytury i zasiłki dla niewidzących osób cywilnych (ustawy nr 382 z dnia 27 maja 1970 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.);
- e) zasiłki uzupełniające minimalne renty i emerytury (ustawy nr 218 z dnia 4 kwietnia 1952 r., nr 638 z dnia 11 listopada 1983 r., nr 407 z dnia 29 grudnia 1990 r.);
- f) zasiłki uzupełniające zasiłki dla niepełnosprawnych (ustawa nr 222 z dnia 12 czerwca 1984 r.);
- g) zasiłek socjalny (ustawa nr 335 z dnia 8 sierpnia 1995 r.);
- h) podwyżka socjalna (art. 1 ust. 1 i 12 ustawy nr 544 z dnia 29 grudnia 1988 r. z późniejszymi zmianami).

K. CYPR

- a) renta socjalna (ustawa o rentach socjalnych z 1995 r. (Ustawa 25(I)/95), ze zmianami);
- b) zasiłek dla niepełnosprawnych z poważnym uszkodzeniem narządów ruchu (decyzje Rady Ministrów nr 38.210 z dnia 16 października 1992 r., 41.370 z dnia 1 sierpnia 1994 r., 46.183 z dnia 11 czerwca 1997 r. oraz 53.675 z dnia 16 maja 2001 r.);
- c) świadczenie specjalne dla osób niewidomych (ustawa o świadczeniach specjalnych z 1996 r. (ustawa 77(I)/96), ze zmianami).

L. ŁOTWA

- a) świadczenie z państwowego systemu zabezpieczenia społecznego (ustawa z dnia 26 października 1995 r. o pomocy społecznej);
- b) zasiłek na pokrycie kosztów transportu osób niepełnosprawnych z ograniczoną możliwością poruszania się (ustawa z dnia 26 października 1995 r. o pomocy społecznej).

M. LITWA

- a) renta socjalna (ustawa z 1994 r. o rentach socjalnych);
- b) specjalne świadczenie transportowe dla osób niepełnosprawnych mających problemy z poruszaniem się (ustawa z 2000 r. o rekompensatach transportowych, art. 7).

N. LUKSEMBURG

Dochody osób w poważnym stopniu niepełnosprawnych (art. 1 ust. 2, ustawa z dnia 12 września 2003 r.), za wyjątkiem osób uznanych za pracowników niepełnosprawnych i zatrudnionych na normalnym rynku pracy lub w otoczeniu chronionym.

O. WĘGRY

- a) renta inwalidzka (dekret Rady Ministrów nr 83/1987 (XII 27) w sprawie renty inwalidzkiej);
- b) zasiłek z tytułu starości o charakterze nieskładkowym (ustawa III z 1993 r. o administracji socjalnej i świadczeniach socjalnych);
- c) zasiłek transportowy (dekret rządowy nr 164/1995 (XII 27) o zasiłkach transportowych dla osób ze znacznym upośledzeniem fizycznym).

P. MALTA

- a) zasiłek uzupełniający (sekcja 73 ustawy z 1987 r. o zabezpieczeniu społecznym (Cap. 318));
- b) emerytura (ustawa o zabezpieczeniu społecznym (Cap. 318) 1987).

Q. NIDERLANDY

- a) świadczenia dla młodych osób niepełnosprawnych z tytułu niezdolności z dnia 24 kwietnia 1997 r. (Wajong);
- b) ustawa z dnia 6 listopada 1986 r. o świadczeniach uzupełniających (TW).

R. AUSTRIA

Dodatek wyrównawczy (ustawa federalna z dnia 9 września 1955 r. w sprawie powszechnego ubezpieczenia społecznego – ASVG, ustawa federalna z dnia 11 października 1978 r. w sprawie ubezpieczenia społecznego osób zatrudnionych w handlu – GSVG oraz ustawa federalna z 11 października 1978 r. w sprawie ubezpieczenia społecznego rolników – BSVG).

S. POLSKA

Renta socjalna (ustawa z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej).

T. PORTUGALIA

- a) nieskładkowa państwowa emerytura i renta inwalidzka (dekret z mocą ustawy nr 464/80 z dnia 13 października 1980 r.);
- b) nieskładkowa renta wdowia (dekret wykonawczy nr 52/81 z dnia 11 listopada 1981 r.).

U. SŁOWENIA

- a) emerytura państwowa (ustawa o ubezpieczeniu emerytalnym i inwalidzkim z dnia 23 grudnia 1999 r.);
- b) dodatek do dochodu emerytów/rencistów (ustawa z dnia 23 grudnia 1999 r. o ubezpieczeniu emerytalnym i inwalidzkim);
- c) świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania (ustawa o ubezpieczeniu emerytalnym i inwalidzkim z dnia 23 grudnia 1999 r.).

V. SŁOWACJA

Wyrównanie emerytur i rent, które stanowią jedyne źródło dochodów (ustawa nr 100/1988 Zb.).

W. FINLANDIA

- a) zasiłek inwalidzki (ustawa o zasiłku inwalidzkim, 124/88);
- b) zasiłek na opiekę nad dzieckiem (ustawa o zasiłkach na opiekę nad dzieckiem, 444/69);
- c) zasiłek mieszkaniowy dla rencistów i emerytów (ustawa o zasiłku na mieszkanie dla emerytów i rencistów, 591/78);
- d) wsparcie rynku pracy (ustawa o wsparciu rynku pracy, 1542/93);
- e) specjalna pomoc dla imigrantów (ustawa o specjalnej pomocy dla imigrantów, 1192/2002).

X. SZWECJA

- a) dodatki mieszkaniowe dla osób otrzymujących emerytury lub renty (ustawa 2001:761);
- b) pomoc finansowa dla osób starszych (ustawa 2001:853);
- c) zasiłek dla niepełnosprawnych oraz zasiłek opiekuńczy na niepełnosprawne dzieci (ustawa nr 1998:703).

Y. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) państwowy kredyt emerytalny/rentowy (Ustawa o państwowym kredycie emerytalnym/rentowym z 2002 r.);
- b) zasiłki dla poszukujących pracy przyznawane na podstawie wysokości dochodów (ustawa z 1995 r. o poszukujących pracy z dnia 28 czerwca 1995 r., sekcje 1 ust. 2 lit. d) ppkt ii) i 3, oraz rozporządzenie z 1995 r. o poszukujących pracy (Irlandia Północna) z dnia 18 października 1995 r., art. 3 ust. 2 lit. d ppkt ii) i art. 5);
- c) dodatek do dochodu (ustawa z 1986 r. o zabezpieczeniu społecznym z dnia 25 lipca, sekcja 20–22 i sekcja 23 oraz zarządzenie z 1986 r. o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) z dnia 5 listopada 1986 r., art. 21–24);
- d) zasiłek na utrzymanie w przypadku niepełnosprawności (ustawa z dnia 27 czerwca 1991 r., o zasiłku na utrzymanie w przypadku niepełnosprawności i o zasiłku na zatrudnienie w przypadku niepełnosprawności z sekcja 1 oraz zarządzenie z dnia 24 lipca 1991 r. o zasiłku na utrzymanie w przypadku niepełnosprawności i o zasiłku na zatrudnienie w przypadku niepełnosprawności (Irlandia Północna), art. 3);
- e) zasiłek pielęgnacyjny (ustawa z 1975 r. o zabezpieczeniu społecznym z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 35 oraz ustawa z 1975 r. o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 35);
- f) zasiłek dla opiekunów (ustawa z 1975 r. o zabezpieczeniu społecznym z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 37 oraz ustawa z 1975 r. o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 37”).

3. W załączniku III wprowadza się następujące zmiany:

- a) w górnej części załącznika pod tytułem „Uwagi ogólne” wprowadza się ustęp w brzmieniu:

„3. Uwzględniając przepisy art. 6 niniejszego rozporządzenia, należy zauważyć, że postanowienia konwencji dwustronnych, które nie mieszczą się w zakresie niniejszego rozporządzenia i które pozostają w mocy między Państwami Członkowskimi nie zostały wymienione w tym załączniku, m.in. postanowienia przewidujące sumowanie się okresów ubezpieczenia przebytych w państwie trzecim.”;

- b) w części A skreśla się następujące punkty:

Punkty 2, 3b), 5, 6, 7, 8, 9, 13, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 58, 61, 62, 64, 69, 71 a) i c), 73 a) i b), 74, 75, 83 a), b), c), d), e), f), g), 85, 88, 89, 111, 112, 113, 114, 118, 121, 122, 124, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 136, 139, 140, 145, 146, 147, 148, 149, 153, 156, 157, 159, 162, 163, 164, 165, 169, 172, 173, 175, 178, 179, 184, 188, 190, 193, 194, 195, 237, 238, 240, 243, 244, 245, 265, 270, 271, 272, 274, 277, 278, 279, 288, 289, 299, 300;

- c) w części A pkt 3 lit. a) (Belgia – Niemcy) tekst otrzymuje brzmienie:

„Artykuły 3 i 4 Protokołu Końcowego z dnia 7 grudnia 1957 r. do Konwencji Ogólnej z tego samego dnia, tak jak w Protokole uzupełniającym z dnia 10 listopada 1960 r. (zaliczanie okresów ubezpieczenia zakończonych w niektórych rejonach przygranicznych przed, podczas i po drugiej wojnie światowej)”;

- d) w części A, pkt 67 (Dania – Finlandia) tekst otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 10 Nordyckiej Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 czerwca 1992 r. dotyczący pokrycia dodatkowych kosztów podróży w przypadku choroby w trakcie pobytu w innym kraju nordyckim, powodującej konieczność przedsięwzięcia droższej podróży powrotnej do kraju zamieszkania.”;

e) w części A pkt 68 (Dania – Szwecja) tekst otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 10 Nordyckiej Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 czerwca 1992 r. dotyczący pokrycia dodatkowych kosztów podróży w przypadku choroby w trakcie pobytu w innym kraju nordyckim, powodującej konieczność przedsięwzięcia droższej podróży powrotnej do kraju zamieszkania.”;

f) w części A, pkt 71 lit b) (Niemcy – Grecja) tekst otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 8 ust. 1, ust. 2 lit. b) i ust. 3, ust. 9–11 oraz rozdziały I i IV, w stopniu, w jakim dotyczą tych artykułów, Konwencji w sprawie ubezpieczenia na wypadek bezrobocia z dnia 31 maja 1961 r., wraz z notą w protokole z dnia 14 czerwca 1980 r. (zaliczanie okresów ubezpieczenia do wypłaty świadczeń dla bezrobotnych w przypadku zmiany miejsca zamieszkania z jednego państwa do innego).”;

g) w części A, pkt 72 (Niemcy – Hiszpania) tekst otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 45 ust. 2 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 4 grudnia 1973 r. (reprezentacja przez organy dyplomatyczne i konsularne).”;

h) w części A, pkt 73 (Niemcy – Francja) tekst lit c), d), e) oraz f) otrzymuje brzmienie:

„a) umowa uzupełniająca nr 4 z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji Ogólnej z tego samego dnia, tak jak w Umowie dodatkowej nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r. (zaliczanie okresów ubezpieczenia przebytych między dniem 1 lipca 1940 r. a dniem 30 czerwca 1950 r.);

b) tytuł I wspomnianej Umowy dodatkowej nr 2 (zaliczanie okresów ubezpieczenia przebytych przed dniem 8 maja 1945 r.);

c) pkt. 6–8 Protokołu ogólnego z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (uzgodnienia administracyjne);

d) tytuły II, III i IV umowy z dnia 20 grudnia 1963 r. (zabezpieczenie społeczne w landzie Saary).”;

i) w części A, pkt 79 (Niemcy – Luksemburg) tekst otrzymuje brzmienie:

„Artykuły 4, 5, 6, i 7 Traktatu z dnia 11 lipca 1959 r. (zaliczanie okresów ubezpieczenia przebytych między wrześniem 1940 r. a czerwcem 1946 r.);

j) w części A, pkt 83 (Niemcy – Austria) tekst lit h), oraz ppkt i) otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1 ust. 5 oraz art. 8 Konwencji w sprawie ubezpieczenia na wypadek bezrobocia z dnia 19 lipca 1978 r. oraz nr 10 Protokołu końcowego do tej Konwencji (przynawanie zasiłków dla bezrobotnych pracownikom z rejonów przygranicznych przez poprzednie państwo zatrudnienia) nadal stosuje się do osób, które prowadziły działalność jako pracownicy rejonów przygranicznych do dnia 1 stycznia 2005 r. włącznie i utraciły pracę przed dniem 1 stycznia 2011 r.”;

k) w części A, pkt 90 (Niemcy – Zjednoczone Królestwo) tekst lit a), b) oraz c) otrzymuje brzmienie:

„a) Artykuł 7 ust. 5 i 6 Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 20 kwietnia 1960 r. (przepisy stosowane do osób cywilnych pracujących na rzecz sił zbrojnych);

b) Artykuł 5 ust. 5 i 6 Konwencji w sprawie ubezpieczenia na wypadek bezrobocia z dnia 20 kwietnia 1960 r. (przepisy stosowane do osób cywilnych pracujących na rzecz sił zbrojnych);

l) w części A, pkt 142 (Hiszpania – Portugalia) tekst otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 22 Konwencji Ogólnej z dnia 11 czerwca 1969 r. (przenoszenie świadczeń dla bezrobotnych);

m) w części A, pkt 180 (Irlandia – Zjednoczone Królestwo) tekst otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 8 umowy z dnia 14 września 1971 r. o zabezpieczeniu społecznym (dotyczący przenoszenia i uznawania niektórych rent inwalidzkich);

n) w części A, pkt 267 (Niderlandy – Portugalia) tekst otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 31 Konwencji z dnia 19 lipca 1979 r. (przenoszenie świadczeń dla bezrobotnych);

- o) w części A, pkt 298 (Finlandia – Szwecja) tekst otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 10 Nordyckiej Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 15 czerwca 1992 r. dotyczący pokrycia dodatkowych kosztów podróży w przypadku choroby w trakcie pobytu w innym kraju nordyckim, powodującej konieczność przedsięwzięcia droższej podróży powrotnej do kraju zamieszkania.”;
- p) w części B skreśla się następujące pozycje:
- 2, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 58, 61, 62, 64, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 75, 79, 82, 83, 85, 88, 89, 90, 111, 112, 113, 114, 118, 121, 122, 124, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 136, 139, 140, 142, 145, 146, 147, 148, 149, 153, 156, 157, 159, 162, 163, 164, 165, 169, 172, 173, 175, 178, 179, 180, 184, 187, 188, 190, 193, 194, 195, 237, 238, 240, 243, 244, 245, 265, 267, 270, 271, 272, 274, 277, 278, 279, 288, 289, 290, 298, 299, 300.
- 4) W załączniku IV, sekcja B wprowadza się następujące zmiany:
- a) w rubryce „D. NIEMCY”, tekst otrzymuje następujące brzmienie:
- „Ubezpieczenie emerytalne rolników (Alterssicherung der Landwirte)”;
- b) w rubryce „J. WŁOCHY”, tekst otrzymuje następujące brzmienie:
- „Systemy ubezpieczeń rentowych dla (Assicurazione pensioni per):
- praktykujących lekarzy (medici)
 - farmaceutów (farmacisti)
 - weterynarzy (veterinari)
 - pielęgniarek, medycznego personelu pomocniczego, pielęgniarek pediatrycznych (infermieri, assistenti sanitari, vigilatrici infanzia)
 - psychologów (psicologi)
 - inżynierów i architektów (ingegneri ed architetti)
 - geodetów (geometri)
 - adwokatów (avvocati)
 - ekonomistów (dottori commercialisti)
 - księgowych i specjalistów ds. handlu (ragionieri e periti commerciali)
 - konsultantów ds. zatrudnienia (consulenti del lavoro)
 - notariuszy (notai)
 - urzędników celnych (spedizionieri doganali)
 - biologów (biologi)
 - techników rolnictwa i specjalistów ds. rolnictwa (agrotecnici e periti agrari)
 - przedstawicieli handlowych (agenti e rappresentanti di commercio)
 - dziennikarzy (giornalisti)
 - specjalistów ds. przemysłu (periti industriali)
 - aktuariuszy, chemików, agronomów, leśników, geologów (attuari, chimici, dottori gronomi, dottori forestali, geologi)”.
- c) w rubryce „R. AUSTRIA” tekst otrzymuje następujące brzmienie:
- „Systemy emerytalno-rentowe towarzystw emerytalno-rentowych stowarzyszeń wolnych zawodów (Kammern der Freien Berufe)”.
5. W załączniku VI wprowadza się następujące zmiany:
- a) w rubryce „C. DANIA”, skreśla się pkt 6 lit. b);
- b) w rubryce „C. DANIA”, dodaje się tekst w brzmieniu:
- „11. Tymczasowy zasiłek dla bezrobotnych, którzy zostali dopuszczeni do systemu »pracy elastycznej« (ledighedssydelse) (ustawa nr 455 z dnia 10 czerwca 1997 r.) jest objęty rozdziałem 6 tytułu III (zasiłki dla bezrobotnych). W odniesieniu do osób bezrobotnych udających się do innego Państwa Członkowskiego, art. 69 i 71 niniejszego rozporządzenia znajdują zastosowanie w przypadku, gdy dane Państwo Członkowskie posiada podobne systemy zatrudnienia dla tej samej kategorii osób.”;

- c) w rubryce „D. NIEMCY” skreśla się pkt 3, 11 i 17 i dodaje się następujący tekst:
- „24. W celu obliczenia teoretycznej wysokości świadczenia, o której mowa w art. 46 ust. 2 lit. a) rozporządzenia, w systemach emerytalno-rentowych wolnych zawodów, właściwa instytucja przyjmuje za podstawę, w odniesieniu do każdego przebytego roku ubezpieczenia zgodnie z ustawodawstwem każdego Państwa Członkowskiego, uprawnienie do średniej rocznej renty lub emerytury nabyte w okresie członkostwa we właściwej instytucji poprzez opłacanie składek.
25. Artykuł 79 lit.a) rozporządzenia stosuje się mutatis mutandis do ustalania wysokości rent sierocych oraz podwyżek lub dodatków w odniesieniu do dzieci z systemów emerytalno-rentowych wolnych zawodów.”;
- d) w rubryce „H. FRANCJA”, tekst w pkt 7 otrzymuje brzmienie:
- „Nie naruszając przepisów art. 73 i 74 niniejszego rozporządzenia, zasiłki mieszkaniowe oraz dodatek na opiekę nad dzieckiem wybrane przez rodziców (świadczenie wczesnego dzieciństwa) przyznawane są tylko zainteresowanym osobom i członkom ich rodzin zamieszkałym na terytorium Francji.”;
- e) w rubryce „I. IRLANDIA”, skreśla się pkt 11;
- f) w rubryce „R. AUSTRIA”, dodaje się pkt 8 i 9 w brzmieniu:
- „8. W celu obliczenia teoretycznej wysokości świadczenia zgodnie z art. 46 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia dotyczących świadczeń systemu emerytalno-rentowego stowarzyszeń wolnych zawodów (Kammern der Freien Berufe) lub ich części, finansowanych wyłącznie metodą systemu kapitałowego lub w oparciu o system konta emerytalno-rentowego, właściwa instytucja uwzględnia, w odniesieniu do każdego przebytego miesiąca ubezpieczenia zgodnie z ustawodawstwem każdego Państwa Członkowskiego, kapitał proporcjonalnie do kapitału faktycznie zgromadzonego w rozpatrywanym systemie emerytalno-rentowym, lub uważanego za zgromadzony w systemie konta emerytalno-rentowego, oraz liczbę miesięcy ubezpieczeniowych w danym systemie emerytalno-rentowym.
9. Artykuł 79a rozporządzenia stosuje się mutatis mutandis do ustalania wysokości rent sierocych oraz podwyżek lub dodatków do rent w odniesieniu do dzieci z systemów emerytalno-rentowych korporacji wolnych zawodów (Kammern der Freien Berufe).”;
- f) w rubryce „Y. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO” w tekście wprowadza się następujące zmiany:
- i) w pkt 2 b) ppkt i) i ii) tekst otrzymuje brzmienie:
- „i) małżonek lub były małżonek, jeżeli roszczenie zgłasza:
- kobieta zamężna, lub
 - osoba, której małżeństwo ustało z innych powodów niż śmierć małżonka, lub
- ii) były małżonek, jeżeli roszczenie zgłasza:
- wdowiec, który bezpośrednio przed osiągnięciem wieku emerytalnego nie jest uprawniony do zasiłku dla owdowiałego rodzica, lub
 - wdowa, która na krótko przed osiągnięciem wieku emerytalnego nie jest uprawniona do zasiłku dla owdowiałych matek, zasiłku dla owdowiałego rodzica lub renty wdowiej, lub która jest uprawniona jedynie do renty wdowiej związanej z wiekiem, której wysokość ustalana jest zgodnie z art. 46 ust. 2 rozporządzenia, i dla tego celu »renta wdowia związana z wiekiem« oznacza rentę wdowią wypłacaną po obniżonej stawce zgodnie z sekcją 39 ust. 4 ustawy z 1992 r. o składkach i świadczeniach zabezpieczenia społecznego.”;

ii) skreśla się pkt 22.

ZAŁĄCZNIK II

W załącznikach do rozporządzenia (EWG) nr 574/72 wprowadza się następujące zmiany:

1. W załączniku 2, w rubryce „X. SZWECJA” pkt 2 otrzymuje następujące brzmienie:
„2. Dla zasiłków dla bezrobotnych: Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (Szwedzka Rada ds. Ubezpieczenia Bezrobotnych)”.
 - 2) W załączniku 4, w rubryce „D. NIEMCY” dodaje się pkt 9 w brzmieniu:
„9. Systemy emerytalno-rentowe wolnych zawodów:
Arbeitsgemeinschaft Berufsständischer Versorgungseinrichtungen, Köln”.
 3. W załączniku 10, w rubryce „C. DANIA” pkt 1 akapit pierwszy otrzymuje następujące brzmienie:
„1. Do celów stosowania art. 10c, 11 ust. 1, 11a ust. 1, 12a, 13 ust. 2 i 3, 14 ust. 1–3 rozporządzenia wykonawczego: Den Sociale Sikringsstyrelse, København”.
 4. W załączniku 10, w rubryce „K. AUSTRIA” pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Do celów stosowania art. 14 ust. 1 lit. b), art. 14a ust. 1 lit. b) i art. 17 rozporządzenia:
Bundesminister für soziale Sicherheit, Generationen und Konsumentenschutz (federalny minister ds. zabezpieczenia społecznego, integracji pokoleń i ochrony konsumentów), w porozumieniu z odpowiednim organem administracji publicznej w związku ze specjalnymi systemami dla urzędników służby cywilnej oraz w porozumieniu z odpowiednią instytucją emerytalno-rentową stowarzyszeń wolnych zawodów (Kammern der Freien Berufe)”.
 5. Skreśla się załącznik 11.
-

UZASADNIENIE RADY

I. WPROWADZENIE

W dniu 27 sierpnia 2003 r., Komisja przedłożyła Radzie wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin, przemieszczających się we Wspólnocie oraz rozporządzenie (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (zmiany różne).

Komitet Ekonomiczno-Społeczny przedstawił swoją opinię w dniu 10 grudnia 2003 r.

Zgodnie z art. 251 Traktatu, Parlament Europejski przedstawił opinię po pierwszym czytaniu w dniu 11 marca 2004 r.

Następnie Komisja przedstawiła w dniu 30 kwietnia 2004 r. zmieniony wniosek, przyjmując w całości cztery zmiany przyjęte przez Parlament Europejski.

Rada przyjęła w całości trzy z tych zmian oraz jedną w kwestii merytorycznej.

Zgodnie z art. 251 ust. 2 Traktatu WE, Rada przyjęła wspólne stanowisko w dniu 15 listopada 2004 r.

II. CEL

Celem rozporządzenia jest aktualizacja rozporządzeń (EWG) nr 1408/71 ⁽¹⁾ i 574/72 ⁽²⁾ zmierzająca do uwzględnienia zmian w ustawodawstwie krajowym i wyjaśnienia sytuacji prawnej w związku z niektórymi artykułami tych rozporządzeń. Rozporządzenie uwzględnia najnowsze zmiany w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, w szczególności wyroki dotyczące specjalnych świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym, nie podlegających przeniesieniu, jeżeli spełniają szczególne kryteria i znajdują się w załączniku IIa do rozporządzenia (EWG) 1408/71. Rozporządzenie uwzględnia również wyroki dotyczące związku pomiędzy rozporządzeniem a przepisami dwustronnych konwencji o zabezpieczeniu społecznym, które będą nadal stosowane, jeżeli spełnią wymogi włączenia do załącznika III do rozporządzenia.

III. ANALIZA WSPÓLNEGO STANOWISKA

1. Zmiany Parlamentu Europejskiego

Parlament Europejski przyjął cztery zmiany do wniosku Komisji.

Wszystkie te zmiany zostały włączone do zmienionego wniosku Komisji w ich oryginalnym brzmieniu.

2. Stanowisko Rady w sprawie zmian Parlamentu Europejskiego

Rada może przyjąć w całości następujące trzy zmiany:

- Zmiana 1, która ma na celu włączenie do wykazu specjalnych świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym, jak określono w załączniku IIa do rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, świadczenia przewidzianego w ustawodawstwie hiszpańskim: „zasilek dla niepełnosprawnych na pokrycie wydatków związanych z transportem”. Rada może przyjąć niniejszą zmianę, ponieważ świadczenie to w całości spełnia zmienione kryteria określone we wspólnym stanowisku (tj. „jego celem musi być dostarczanie wyłącznie specjalnego zabezpieczenia dla osób niepełnosprawnych, blisko powiązanych ze środowiskiem społecznym osoby, o której mowa w danym Państwie Członkowskim”);

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71.

- Zmiana 2, która ma na celu włączenie do wykazu specjalnych świadczeń pieniężnych nieskładkowych, jak określono w załączniku IIa do rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, świadczenia przewidzianego w ustawodawstwie irlandzkim: „zasiłek z tytułu przemieszczania”. Rada może także przyjąć tę zmianę, ponieważ ona również w całości spełnia zmienione kryteria określone we wspólnym stanowisku;
- Zmiana 3, która ma na celu włączenie do wykazu specjalnych świadczeń pieniężnych nieskładkowych, jak określono w załączniku IIa do rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, świadczenia przewidzianego w ustawodawstwie Zjednoczonego Królestwa: „dodatek do dochodu”. Rada także przyjęła niniejszą zmianę, ponieważ w pełni spełnia ona zmienione kryteria we wspólnym stanowisku.

Rada przyjęła również, z zastrzeżeniem ponownego sformułowania, zasadę leżącą u podstaw ustnej zmiany Parlamentu, mającą na celu zachęcenie Państw Członkowskich do podejmowania środków z zamiarem zapewnienia, że negatywne skutki niektórych zmian w wykazie świadczeń w załączniku IIa (w szczególności w przypadku, gdy świadczenie nie podlega przeniesieniu ze względu na objęcie go załącznikiem) zostają zmniejszone względem osób, które uprzednio otrzymywały te świadczenia, na podstawie porozumień przejściowych lub rozwiązań dwustronnych (patrz: motyw 6).

IV. ARTYKUŁ 1 UST. 5 WNIOSKU KOMISJI

Artykuł 1 ust. 5 wniosku Komisji ma na celu zmianę art. 33 ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w celu określenia, że potrącenie składek z tytułu choroby i macierzyństwa może być dokonywane od wszystkich rent i emerytur wypłacanych emerytom i rencistom, jeżeli tak przewiduje ustawodawstwo krajowe.

Rada zdecydowała nie włączać tej części wniosku Komisji do swojego wspólnego stanowiska, oczekując wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Rada przyjmuje potrzebę równowagi pomiędzy potrąconymi składkami a kosztem wypłaconych świadczeń, jak przewidziano w art. 33 ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71. Z zasady tej wynika możliwość potrącania składek na podstawie wszystkich rent i emerytur wypłaconych emerytowi lub renciście. Jednakże, w kontekście procesu reformy i uproszczenia rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 oraz przywołując porozumienie stanowiące, że stosowanie art. 5 (ujednolicenie faktów) w powiązaniu z art. 30 (składki płacone przez emerytów i rencistów) uproszczonego rozporządzenia (WE) nr 883/2004 będzie przewidziane w rozporządzeniu wykonawczym, Rada uważa, że w chwili obecnej przedwczesne byłoby podejmowanie takiego środka. Jednakże Rada uważa również, że należy jasno określić, że nie można potrącać większych składek na podstawie ustawodawstwa krajowego niż miałyby to miejsce w przypadku, gdyby dana osoba otrzymywała wszystkie świadczenia emerytalne i rentowe w ramach ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego.

V. SZCZEGÓLNE ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z ZAŁĄCZNIKIEM IIa DO ROZPORZĄDZENIA RADY (EWG) 1408/71

Wniosek Komisji miał na celu, między innymi, zmianę art. 4 ust. 2a i załącznika IIa rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 odnoszących się do specjalnych świadczeń o charakterze nieskładkowym, w świetle najnowszego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości względem klasyfikacji „specjalnych świadczeń o charakterze nieskładkowym”, mianowicie wyroki z dnia 5 marca 1998 r. w sprawie C-160/96 Molenaar przeciwko Allgemeine Ortskrankenkasse Baden-Württemberg (Zb. Orz. str. I-843), z dnia 8 marca 2001 r. w sprawie C-215/99 Friedrich Jauch przeciwko Pensionsversicherungsanstalt der Arbeiter (Zb. Orz. str. I-1901) i wyrok z dnia 31 maja 2001 r. w sprawie C-43/99 Ghislain Leclere, Alina Deaconescu i Caisse nationale des prestations familiales (Zb. Orz. str. I-4265).

Specjalne świadczenia o charakterze nieskładkowym można określić jako środek pomiędzy „konwencjonalnymi” świadczeniami zabezpieczenia społecznego a pomocą społeczną. Załącznik IIa zawiera wykaz takich świadczeń, które przyznaje się osobom wyłącznie na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkują, zgodnie z przepisami art. 10a rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (i nie można ich zatem „przenieść” kiedy osoby te przenoszą się do innego Państwa Członkowskiego).

W celu ułatwienia swobodnego przepływu osób w obrębie Unii, Komisja zaproponowała, aby niniejszy wykaz został uproszczony oraz aby usunięto z wykazu niektóre świadczenia obecnie wyszczególnione w załączniku IIa rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości.

Rada, stanowiąc jednomyślnie, zgodziła się z poprawionymi kryteriami klasyfikacji świadczeń w niniejszym załączniku, jak określono w zmienionej wersji art. 4 ust. 2a rozporządzenia, wyszczególnionymi we wspólnym stanowisku. Kryteria te są identyczne z kryteriami zawartymi w art. 70 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego do celów odpowiedniego załącznika tego rozporządzenia (załącznik X). Celem wsparcia obiektywnego stosowania niniejszych kryteriów, zaproponowano, aby stosowanie art. 4 ust. 2a miało na celu zapewnienie, że:

- świadczenia tego samego typu posiadające identyczne i równoważne cechy powinny zostać sklasyfikowane w taki sam sposób celem zapewnienia ich konsekwentnego i spójnego traktowania;
- jeżeli świadczenia nie uważa się za „specjalne” świadczenie o charakterze nieskładkowym, należy określić właściwy system koordynacji, jeśli taki istnieje, w ramach art. 4 ust. 1.

Rada miała również na celu uzgodnienie kryteriów włączenia świadczeń do załącznika IIa oraz określenia kluczowej charakterystyki systemów ubezpieczeń dotyczących niepełnosprawności, co pomogłoby w klasyfikacji takich systemów, zapewniając „wyłącznie szczególną ochronę dla niepełnosprawnych”. Na podstawie powyższego podejścia, można by osiągnąć jednomyślne porozumienie w sprawie klasyfikowania większości świadczeń zawartych w załączniku IIa, co w rezultacie znacznie uprościłoby załącznik.

Jednakże nie można było osiągnąć jednomyślnego porozumienia w sprawie wniosku Komisji dotyczącego usunięcia niektórych szczególnych świadczeń z załącznika IIa. Zainteresowane Państwa Członkowskie nie przyjęły faktu, że zaproponowane kryteria powinno się wykorzystać do określenia świadczeń właściwych do objęcia załącznikiem IIa. Te Państwa Członkowskie chciały zachować swoje świadczenia w załączniku, ponieważ uznały, że spełniają wymogi art. 4 ust. 2a oraz uznały, że obecne orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości nie uzasadnia usunięcia ich z załącznika.

Aby umożliwić przyjęcie rozporządzenia z uwagi na poczynienie znacznych postępów o charakterze ogólnym, Rada zgodziła się pozostawić niniejsze świadczenia w załączniku IIa w oczekiwaniu na przyszłe orzecznictwo ETS, które mogłoby określić stosowne kryteria i doprowadzić do przeglądu załącznika.

W tym kontekście Komisja sporządziła oświadczenie do protokołu Rady, podkreślając, że może zaistnieć potrzeba dokonania przeglądu wykazu świadczeń na podstawie nowego orzecznictwa ETS, w szczególności w związku ze świadczeniami, o których mowa. Komisja stwierdziła, że zastrzega sobie prawo wystąpienia do Trybunału oraz przedstawienia wniosku, jeżeli zajdzie taka potrzeba, o dokonanie przeglądu wykazu świadczeń w załączniku IIa, w oparciu o wnioski Trybunału.

Rada zgodziła się również, że należy dalej rozważyć zagadnienie koordynacji świadczeń dla niepełnosprawnych, w tym szczególnie, tych które zostały usunięte z załącznika IIa do rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, stosowanych albo w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości albo w ramach niniejszego rozporządzenia, biorąc pod uwagę cele art. 42 Traktatu, z zamiarem złożenia konkretnych wniosków przed upływem 2005 r.

VI. WNIOSEK

Rada uważa, że jej wspólne stanowisko spełnia kluczowe cele początkowego wniosku Komisji oraz, poprzez włączenie zmian wymienionych w sekcji III niniejszego oświadczenia, w dużym stopniu bierze pod uwagę opinię Parlamentu Europejskiego po pierwszym czytaniu.

WSPÓLNE STANOWISKO (WE) NR 8/2005**przyjęte przez Radę dnia 29 listopada 2004 r.****w celu przyjęcia rozporządzenia (WE) nr .../2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... zmieniającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny**

(2005/C 38 E/03)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 26, art. 95, art.133 i art.135,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 ⁽³⁾ określa procedury celne w odniesieniu do towarów wwożonych i wywożonych.
- (2) Należy ustanowić równoważny poziom ochrony przy kontroli celnej towarów przywożonych do lub wywożonych z obszaru celnego Wspólnoty. Aby osiągnąć ten cel, należy ustanowić równoważny poziom kontroli celnej we Wspólnocie oraz zapewnić ujednolicone stosowanie kontroli celnej przez Państwa Członkowskie, głównie odpowiedzialne za stosowanie tej kontroli. Kontrola ta powinna opierać się na wspólnie uzgodnionych normach i kryteriach ryzyka dla doboru towarów i podmiotów gospodarczych w celu zminimalizowania ryzyka dla Wspólnoty i jej obywateli oraz dla partnerów handlowych Wspólnoty. Państwa Członkowskie i Komisja powinny zatem wprowadzić wspólnotowy ramowy system zarządzania ryzykiem w UE dla wspierania wspólnego podejścia, tak aby skutecznie określić priorytety i sprawnie przydzielić zasoby w celu zachowania właściwej równowagi pomiędzy kontrolą celną a ułatwianiem zgodnego z prawem obrotu. System ten powinien również przewidywać wspólne kryteria i ujednolicone wymogi dla upoważnionych podmiotów gospodarczych oraz zapewniać ujednolicone stosowanie tych kryteriów i wymogów. Ustanowienie ramowego systemu zarządzania ryzykiem wspólnego dla wszystkich

Państw Członkowskich nie powinno uniemożliwiać Państw Członkowskim wyrywkowych kontroli towarów.

- (3) Państwo Członkowskie powinno przyznać status upoważnionego podmiotu gospodarczego każdemu podmiotowi gospodarczemu spełniającemu wspólne kryteria odnoszące się do systemów kontroli podmiotów, wypłacalności i przestrzegania wymogów celnych. Status upoważnionego podmiotu gospodarczego przyznany przez jedno Państwo Członkowskie powinien być uznawany przez inne Państwa Członkowskie, ale nie przyznaje on prawa do automatycznego korzystania z uproszczeń przewidzianych w przepisach celnych innych Państw Członkowskich. Jednakże, inne Państwa Członkowskie powinny zezwolić upoważnionym podmiotom gospodarczym na korzystanie z uproszczeń, o ile spełniają one wszystkie szczególne wymogi niezbędne do korzystania z poszczególnych uproszczeń. Rozpatrując wniosek o korzystanie z uproszczeń, Państwo Członkowskie nie musi powtarzać oceny systemów kontroli podmiotu, wypłacalności lub przestrzegania wymogów celnych, która została dokonana przez Państwo Członkowskie, od którego podmiot otrzymał status upoważnionego podmiotu gospodarczego; powinno natomiast upewnić się, czy zostały spełnione wszelkie inne szczególne wymogi korzystania z konkretnych uproszczeń. Korzystanie z uproszczeń w innych Państwach Członkowskich można również koordynować za pomocą porozumienia pomiędzy właściwymi organami celnymi.
- (4) Uproszczenia w ramach przepisów celnych powinny nadal pozostawać bez uszczerbku dla kontroli celnych określonych we Wspólnotowym Kodeksie Celnym, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa. Organy celne są odpowiedzialne za takie kontrole i powinny one zachować prawo do ich przeprowadzania, a jednocześnie powinny one brać pod uwagę status upoważnionego podmiotu gospodarczego jako element analizy ryzyka oraz przy przyznawaniu podmiotom gospodarczym ułatwień w zakresie odnoszącym się do bezpieczeństwa.
- (5) Właściwe organy Państw Członkowskich i Komisja powinny informować się wzajemnie o ryzyku związanym z wwozem i wywozem towarów. W tym celu należy ustanowić wspólny, bezpieczny system, umożliwiający właściwym organom dostęp, przekazywanie i wymianę tych informacji w efektywny sposób i w odpowiednim czasie. We wzajemnym przekazywaniu informacji mogą również uczestniczyć państwa trzecie w przypadkach, gdy przewiduje to porozumienie międzynarodowe.

⁽¹⁾ Dz.U. C 110 z 30.4.2004, str. 72.⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. C 104 E z 30.4.2004), wspólne stanowisko Rady z dnia 29 listopada 2004 r. i stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia ... (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).⁽³⁾ Dz.U. L 302 z 19.10.1992, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione Traktatem o Przystąpieniu z 2003 r.

- (6) Należy określić, na jakich warunkach można ujawniać innym organom w tym samym Państwie Członkowskim, innym Państwowi Członkowskiemu, Komisji lub władzom w państwach trzecich informacje przekazane przez podmioty gospodarcze organom celnym. W tym celu należy wyraźnie zaznaczyć, że dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych⁽¹⁾ oraz rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych⁽²⁾, mają zastosowanie w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy, jak również przez każdy inny organ otrzymujący dane na mocy Wspólnotowego Kodeksu Celnego.
- (7) W celu umożliwienia odpowiednich kontroli opartych na ocenie ryzyka należy ustanowić wymóg dotyczący informacji poprzedzających przywóz lub wywóz wszystkich towarów sprowadzanych na obszar celny Wspólnoty i z niego wywożonych, z wyjątkiem towarów przewożonych drogą powietrzną lub morską bez postoju na tym obszarze. Informacje takie powinny być dostępne zanim towary wjadą na obszar celny Wspólnoty lub go opuszczą. Można ustalić różne ramy czasowe i przepisy stosownie do rodzajów towarów, rodzajów transportu lub rodzajów podmiotów gospodarczych lub w przypadku, gdy porozumienia międzynarodowe przewidują specjalne ustalenia dotyczące bezpieczeństwa. Niniejszy wymóg należy również wprowadzić w odniesieniu do towarów wwiezionych do strefy wolnego handlu lub z niej wywiezionych w celu uniknięcia luk w systemie bezpieczeństwa.
- (8) W związku z tym należy wprowadzić odpowiednie zmiany do rozporządzenia (EWG) nr 2913/92.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (EWG) nr 2913/92 wprowadza się następujące zmiany:

1. W art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

— dodaje się następujące punkty:

- „4a) »Urząd celny wjazdu« oznacza urząd celny wyznaczony przez organy celne zgodnie z przepisami celnymi, do którego należy bezzwłocznie przewieźć towary wprowadzone na obszar celny Wspólnoty i w którym zostaną one poddane stosownym kontrolom wjazdowym opartym na ocenie ryzyka;

- 4b) »Urząd celny wwozu« oznacza urząd celny wyznaczony przez organy celne zgodnie z przepisami celnymi, gdzie mają zostać przeprowadzone formalności mające na celu nadanie wprowadzonym na obszar celny Wspólnoty towarom przeznaczenia celnego, w tym odpowiednie kontrole oparte na ocenie ryzyka;

- 4c) »Urząd celny wywozu« oznacza urząd celny wyznaczony przez organy celne zgodnie z przepisami celnymi, gdzie mają zostać dokonane formalności mające na celu nadanie wywożonym z obszaru celnego Wspólnoty towarom przeznaczenia celnego, w tym odpowiednie kontrole oparte na ocenie ryzyka;

- 4d) »Urząd celny wyjazdu« oznacza urząd celny wyznaczony przez organy celne zgodnie z przepisami celnymi, któremu należy przedstawić towary zanim opuszczą obszar celny Wspólnoty i w którym zostaną poddane kontroli celnej związanym z formalnościami wyjazdowymi oraz odpowiednim kontrolom opartym na ocenie ryzyka.”

— punkt 14 otrzymuje następujące brzmienie:

- „14) »Kontrola celna« oznacza wykonywanie specjalnych czynności przez organy celne w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów celných i innych przepisów dotyczących wwozu, wywozu, tranzytu, przewozu i końcowego wykorzystania towarów w obrocie pomiędzy obszarem celnym Wspólnoty a państwami trzecimi oraz obecności towarów nie posiadających statusu wspólnotowego; takie działania mogą obejmować weryfikację towarów, sprawdzanie danych na zgłoszeniu oraz istnienia i autentyczności dokumentów elektronicznych lub sporządzonych w formie pisemnej, kontrolę księgowości i innych dokumentów przedsiębiorstw, kontrolę środków transportu, kontrolę bagaży i innych towarów przewożonych przez osoby oraz prowadzenie dochodzeń w postępowaniu administracyjnym i innych podobnych czynności.”

— dodaje się następujące punkty:

- „25) »Ryzyko« oznacza prawdopodobieństwo zdarzenia odnoszącego się do wjazdu, wyjazdu, tranzytu, przewozu i końcowego wykorzystania towarów w obrocie pomiędzy obszarem celnym Wspólnoty a państwami trzecimi oraz obecności towarów nie posiadających statusu wspólnotowego, które

⁽¹⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 8 z 12.1.2001, str. 1.

— uniemożliwia właściwe stosowanie środków wspólnotowych lub krajowych, lub

- naraża finansowe interesy Wspólnoty i jej Państw Członkowskich, lub
- stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa Wspólnoty, dla zdrowia publicznego, dla środowiska lub konsumentów.

26) »Zarządzanie ryzykiem« oznacza systematyczne rozpoznawanie ryzyka oraz wprowadzanie wszelkich środków niezbędnych, aby ograniczyć możliwość jego wystąpienia. Obejmuje ono działania takie, jak zbieranie danych i informacji, analizę i ocenę ryzyka, zalecanie i podejmowanie działania oraz regularne monitorowanie i przegląd procesu oraz jego wyników, w oparciu o międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe źródła i strategię.”

2. Wprowadza się nową sekcję 1A i nowy art. 5a:

„Sekcja 1A

Upoważnione Podmioty Gospodarcze

Artykuł 5a

1. Jeżeli znajdzie taka potrzeba, organy celne po zasięgnięciu opinii innych właściwych organów, przyznają, z uwzględnieniem kryteriów przewidzianych w ust. 2, status upoważnionego podmiotu gospodarczego podmiotowi gospodarczemu ustanowionemu na obszarze celnym Wspólnoty.

Upoważniony podmiot gospodarczy korzysta z ułatwień odnoszących się do kontroli celnej dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony i/ lub z uproszczeń przewidzianych w ramach przepisów celnych.

Z zastrzeżeniem zasad i warunków określonych w ust. 2, status upoważnionego podmiotu gospodarczego jest uznawany przez organy celne wszystkich Państw Członkowskich bez uszczerbku dla kontroli celnej. Biorąc za podstawę uznanie statusu upoważnionego podmiotu gospodarczego oraz, o ile spełniono wymogi związane z konkretnym rodzajem uproszczenia przewidzianego w ustawodawstwie celnym Wspólnoty, organy celne upowazniają podmiot do korzystania z tego uproszczenia.

2. Kryteria przyznawania statusu upoważnionego podmiotu gospodarczego obejmują:

- odpowiednie przestrzeganie wymogów celnych,
- odpowiedni system zarządzania ewidencjami handlowymi i, gdzie zachodzi taka potrzeba, ewidencjami transportowymi, który umożliwia właściwą kontrolę celną,
- w razie potrzeby, udokumentowaną wypłacalność, i
- gdzie ma to zastosowanie, odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony.

Określenie zasad:

- dotyczących przyznawania statusu upoważnionego podmiotu gospodarczego,
- dotyczących przyznawania upoważnień do korzystania z uproszczeń, określających, które organy celne są właściwe dla przyznawania takiego statusu i upoważnień,
- dotyczących rodzaju i zakresu ułatwień, które mogą zostać przyznane w odniesieniu do kontroli celnych związanych z bezpieczeństwem i ochroną, z uwzględnieniem przepisów odnoszących się do systemu wspólnego zarządzania ryzykiem,
- dotyczących zasięgania opinii i przekazywania informacji innym organom celnym,
- oraz warunków, w oparciu o które:

upoważnienie można ograniczyć do jednego lub więcej Państw Członkowskich,

- można zawiesić lub wycofać status upoważnionego podmiotu gospodarczego, i
- można wycofać wymóg prowadzenia działalności na terenie Wspólnoty dla konkretnych kategorii upoważnionych podmiotów gospodarczych, z uwzględnieniem,
- w szczególności, porozumień międzynarodowych, następuje zgodnie z procedurą komitetu.”

3. Artykuł 13 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 13

1. Zgodnie z warunkami określonymi obowiązującymi przepisami, organy celne mogą przeprowadzić wszystkie kontrole, które uznają za niezbędne dla zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów celnych i innych przepisów dotyczących wjazdu, wyjazdu, tranzytu, przewozu i końcowego wykorzystania towarów w obrocie pomiędzy obszarem celnym Wspólnoty a państwami trzecimi oraz obecności towarów nie posiadających statusu wspólnotowego. W przypadkach przewidzianych w porozumieniu międzynarodowym możliwe jest przeprowadzenie kontroli celnej w państwie trzecim w celu prawidłowego zastosowania przepisów wspólnotowych tam, gdzie przewiduje to porozumienie międzynarodowe.

2. Kontrole celne inne niż kontrole wrywkowe opierają się na analizie ryzyka z wykorzystaniem technologii automatycznego przetwarzania danych w celu rozpoznania i oszacowania wielkości ryzyka oraz ustalenia niezbędnych środków do oceny ryzyka w oparciu o kryteria ustalone na poziomie krajowym, wspólnotowym i, jeśli takie są dostępne, międzynarodowym.

Określenie systemu ramowego wspólnego zarządzania ryzykiem oraz do ustalania wspólnych kryteriów i obszarów kontroli priorytetowej następuje zgodnie z procedurą komitetu.

Państwa Członkowskie opracowują, we współpracy z Komisją, elektroniczny system do wdrożenia systemu zarządzania ryzykiem.

3. W przypadku gdy kontrola przeprowadzana jest przez organy inne niż organy celne, kontrole takie powinny być wykonywane w ścisłej koordynacji z organami celnymi, a jeśli to możliwe, w tym samym czasie i miejscu.

4. W ramach kontroli przewidzianych w niniejszym artykule, organy celne i inne właściwe organy, takie jak organy weterynaryjne i policyjne, mogą przekazywać otrzymane dane dotyczące wjazdu, wyjazdu, tranzytu, przepływu i końcowego wykorzystania towarów w obrocie pomiędzy obszarem celnym Wspólnoty a państwami trzecimi i obecności towarów nie posiadających statusu wspólnotowego, pomiędzy sobą, organom celnym w Państwach Członkowskich i Komisji tam, gdzie jest to wymagane w celu zminimalizowania ryzyka.

Przekazywanie poufnych danych administracji celnej i innym organom (np. agencjom bezpieczeństwa) państw trzecich jest dozwolone tylko w ramach porozumienia międzynarodowego, i o ile zapewnione jest przy tym przestrzeganie obowiązujących przepisów o ochronie danych, w szczególności dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych(*) i rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych(**).

(*) Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003 r., str. 1)

(**) Dz.U. L 8 z 12.1.2001, str. 1."

4. Artykuł 15 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 15

Każda informacja o charakterze poufnym lub udzielona na zasadach poufności jest chroniona tajemnicą zawodową. Właściwe organy nie ujawniają jej bez wyraźnego pozwolenia osoby lub organu, które jej udzieliły. Przekazywanie informacji jest jednak dozwolone w przypadku, gdy właściwe organy zostaną do tego zobowiązane zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności w związku z procedurami prawnymi. Ujawnienie lub przekazanie informacji odbywa się z zachowaniem obowiązujących przepisów o ochronie danych, w szczególności dyrektywy 95/46/WE i rozporządzenia (WE) nr 45/2001."

5. Nie ma zastosowania do polskiej wersji językowej.

6. Dodaje się następujące artykuły w rozdziale I Tytułu III:

„Artykuł 36a

1. Towary wprowadzone na obszar celny Wspólnoty są objęte deklaracją skróconą, z wyjątkiem towarów prze-

wożonych środkami transportu jedynie w tranzycie przez wody terytorialne lub przestrzeń powietrzną obszaru celnego bez postoju na tym obszarze.

2. Deklaracja skrócona jest składana w urzędzie celnym wjazdu.

Organy celne mogą zezwolić na złożenie deklaracji skróconej w innym urzędzie celnym, o ile urząd ten natychmiast przekaże lub elektronicznie udostępni niezbędne dane urzędowi celnemu wjazdu.

Organy celne mogą zezwolić, aby złożenie deklaracji skróconej zostało zastąpione złożeniem powiadomienia i dostępem do danych ze deklaracji skróconej w systemie elektronicznym podmiotu gospodarczego.

3. Deklarację skróconą składa się przed wprowadzeniem towarów na obszar celny Wspólnoty.

4. Określenie:

— terminu, w którym powinna zostać złożona deklaracja skrócona przed wprowadzeniem towarów na obszar celny Wspólnoty,

— wyjątków i zmian w terminie, o którym mowa w tiret pierwszym; i

— warunków wyłączenia lub dostosowania wymogu złożenia deklaracji skróconej,

w stosunku do pewnych rodzajów obrotu, środków transportu lub podmiotów gospodarczych lub w przypadkach, gdy porozumienia międzynarodowe przewidują specjalne środki bezpieczeństwa następuje zgodnie z procedurą komitetu, z uwzględnieniem danych okoliczności.

Artykuł 36b

1. Określenie wspólnego zestawu i formatu danych dla deklaracji skróconej, zawierającej dane niezbędne dla analizy ryzyka oraz właściwego stosowania kontroli celnej, przede wszystkim do celów bezpieczeństwa, następuje zgodnie z procedurą komitetu z wykorzystaniem, w razie potrzeby, międzynarodowych norm i praktyk handlowych.

2. Deklarację skróconą sporządza się z wykorzystaniem technologii przetwarzania danych. Informacje handlowe, portowe lub transportowe mogą zostać wykorzystane, o ile zawierają one niezbędne dane.

Organy celne mogą przyjmować deklaracje skrócone w formie pisemnej w wyjątkowych okolicznościach, o ile stosują one ten sam poziom zarządzania ryzykiem co poziom stosowany wobec deklaracji skróconych sporządzonych za pomocą technologii przetwarzania danych.

3. Deklarację skróconą składa osoba przywożąca towary na obszar celny Wspólnoty lub przejmująca odpowiedzialność za przywóz towarów na obszar celny Wspólnoty.

4. Nie naruszając zobowiązań osoby, o której mowa w ust. 3, deklarację skróconą zamiast niej może złożyć:

- a) osoba, w której imieniu działa osoba, o której mowa w ust. 3; lub
- b) każda osoba mogąca zgłosić dane towary lub na rzecz której zostaną one zgłoszone właściwym organom celnym; lub
- c) przedstawiciel jednej z osób określonych w ust. 3 albo w lit. a) lub b).

5. Osoba określona w ust. 3 i ust. 4 jest upoważniona, na własną prośbę, do zmiany jednego lub kilku szczegółów w deklaracji skróconej po jej złożeniu. Jednakże, nie można wprowadzać żadnych zmian po tym jak organy celne:

- a) powiadomiły osobę, która złożyła deklarację skróconą, że zamierzają skontrolować towary; lub
- b) stwierdziły nieprawidłowość danych zawartych w deklaracji; lub
- c) zezwoliły na podjęcie towarów.

Article 36c

1. Urząd celny wjazdu może zwolnić ze składania deklaracji skróconej dla towarów, dla których, przed upływem terminu określonego w art. 36a ust. 3 lub ust. 4 złożona została deklaracja skrócona. W takim przypadku deklaracja celna zawiera co najmniej takieszczegóły, jak deklaracja skrócona i, do czasu przyjęcia tej ostatniej zgodnie z art. 63, posiada ona status deklaracji skróconej.

Organy celne mogą zezwolić na złożenie deklaracji celnej w urzędzie celnym wwozu, który nie jest urzędem celnym wjazdu, o ile ten urząd bezzwłocznie przekaze lub udostępni drogą elektroniczną urzędowi celnemu wjazdu niezbędne dane.

2. W przypadku gdy deklaracja celna jest złożona w inny sposób niż przy wykorzystaniu technologii przetwarzania danych, organy celne stosują taki sam poziom oceny zarządzania ryzykiem, jak w przypadku deklaracji skróconych sporządzonych przy wykorzystaniu techniki przetwarzania danych.”

7. W art. 37 ust. 1 i art. 38 ust. 3 wyrażenie „kontrola organów celnych” otrzymuje brzmienie „kontrola celna”.

8. Artykuł 38 ust. 5 otrzymuje następujące brzmienie:

„5. Przepisów ust. 1–4 i art. 36a–36c oraz art. 39–53 nie stosuje się do towarów, które czasowo opuściły obszar celny Wspólnoty podczas transportu drogą morską lub powietrzną pomiędzy dwoma miejscami znajdującymi się na tym obszarze, pod warunkiem że przewóz został dokonany drogą bezpośrednią samolotem rejsowym lub statkiem linii lotniczych bądź linii żeglugowych, bez postoju poza obszarem celnym Wspólnoty.”

9. Artykuł 40 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 40

Towary wprowadzone na obszar celny Wspólnoty zostają przedstawione organom celnym przez osobę, która wprowadziła je na ten obszar lub, w zależności od przypadku, przez osobę, która przejęła odpowiedzialność za przewóz towarów po ich wprowadzeniu, z wyjątkiem towarów przewożonych środkami transportu będącymi jedynie w transzycie przez wody terytorialne lub przestrzeń powietrzną obszaru celnego bez postoju na tym obszarze. Osoba zgłaszająca towary powołuje się na deklarację skróconą lub deklarację celną uprzednio złożoną w odniesieniu do tych towarów.”

10. Tytuł rozdziału 3 w Tytule III otrzymuje brzmienie „Rozładunek towarów przedstawianych organom celnym”.

11. Uchyła się art. 43–45.

12. Artykuł 170 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„2. Organom celnym przedstawiane są i podlegają formalnościom celnym jedynie towary:

- a) które są objęte procedurą celną i których wprowadzenie do wolnego obszaru celnego lub składu wolnocłowego powoduje zakończenie tej procedury; jednakże, o ile dana procedura dopuszcza taką możliwość, towary nie muszą zostać przedstawione;
- b) w stosunku do których podjęto decyzję o zwrocie lub umorzeniu należności celnych przywozowych, zezwalającą na umieszczenie tych towarów w wolnym obszarze celnym lub składzie wolnocłowym;
- c) korzystające ze środków określonych w art. 166 lit. b),
- d) wprowadzane do wolnego obszaru celnego lub składu wolnocłowego bezpośrednio spoza obszaru celnego Wspólnoty.”

13. Artykuł 176 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„2. W przypadku przeładunku towarów w wolnym obszarze celnym dokumenty dotyczące tego przeładunku są przechowywane do dyspozycji organów celnych. Krótkotrwałe składowanie towarów związane z takim przeładunkiem uważane jest za część przeładunku.

Dla towarów wprowadzonych do wolnego obszaru celnego bezpośrednio spoza obszaru celnego Wspólnoty lub wyprowadzanych z wolnego obszaru celnego, bezpośrednio opuszczających obszar celny Wspólnoty, deklarację skróconą składa się odpowiednio zgodnie z art. 36a–36c lub art. 182a–182d.”

14. Artykuł 181 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 181

W przypadku gdy towary mają opuścić obszar celny Wspólnoty z wolnego obszaru celnego lub składu wolnocłowego, organy celne zapewniają przestrzeganie przepisów dotyczących wywozu, uszlachetnienia biernego, powrotnego wywozu, procedur zawieszających lub procedury tranzytu wewnętrznego, jak również przepisów Tytułu V.”

15. W pierwszym zdaniu art. 182 ust. 3 skreśla się słowa „powrotnym wywozie lub”.

16. Dodaje się następujące artykuły w Tytule V (Towary wyprowadzane z obszaru celnego Wspólnoty):

„Artykuł 182a

1. Towary opuszczające obszar celny Wspólnoty, z wyjątkiem towarów przewożonych środkami transportu jedynie w tranzycie przez wody terytorialne lub przestrzeń powietrzną obszaru celnego bez postoju na tym obszarze, są objęte deklaracją celną lub w przypadku gdy deklaracja celna nie jest wymagana, deklaracją skróconą.

2. Określenie:

- terminu, w którym należy złożyć deklarację celną lub deklarację skróconą w urzędzie celnym wywozu zanim towary zostaną wywiezione z obszaru celnego Wspólnoty,
- wyjątków od terminu, o którym mowa w pierwszym tiret, i jego zmian, oraz warunków wyłączenia lub dostosowania wymogu złożenia deklaracji skróconej,
- przypadków, w których deklaracja celna ani deklaracja skrócona w odniesieniu do towarów opuszczających obszar celny Wspólnoty oraz warunków takiego wyłączenia,

w stosunku do pewnych rodzajów obrotu, środków transportu lub podmiotów gospodarczych lub w przypadkach, gdy porozumienia międzynarodowe przewidują specjalne środki bezpieczeństwa następuje zgodnie z procedurą komitetu, z uwzględnieniem danych okoliczności

Artykuł 182b

1. W przypadku gdy towarom opuszczającym obszar celny Wspólnoty nadaje się przeznaczenie celne lub wykorzystuje się je do celów dla których wymagana jest dekla-

racja celna w ramach przepisów celnych, taką deklarację celną składa się w urzędzie celnym wywozu przed wywiezieniem towarów z obszaru celnego Wspólnoty.

2. W przypadku gdy urząd celny wywozu jest inny niż urząd celny wyjazdu, urząd celny wywozu bezzwłocznie przekazuje lub udostępnia drogą elektroniczną niezbędne dane urzędowi celnemu wyjazdu.

3. Deklaracja celna zawiera co najmniej dane, które są wymagane do deklaracji skróconej, określone w art. 182d ust. 1.

4. W przypadku gdy deklaracja celna jest składana w inny sposób niż przy wykorzystaniu technologii przetwarzania danych, organy celne stosują wobec danych ten sam poziom zarządzania ryzykiem jak w przypadku deklaracji składanych w formie elektronicznej.

Artykuł 182c

1. W przypadku gdy towarom opuszczającym obszar celny Wspólnoty nie nadaje się przeznaczenia celnego lub nie wykorzystuje się ich do celów, dla których wymagana jest deklaracja celna, deklarację skróconą składa się w urzędzie celnym wyjazdu przed wywiezieniem towarów z obszaru celnego Wspólnoty.

2. Organy celne mogą zezwolić na złożenie deklaracji skróconej w innym urzędzie celnym, o ile urząd ten bezzwłocznie przekaże lub udostępni w drodze elektronicznej niezbędne dane urzędowi celnemu wyjazdu.

3. Organy celne mogą zezwolić, aby złożenie deklaracji skróconej zostało zastąpione złożeniem powiadomienia i dostępem do danych ze deklaracji skróconej w systemie elektronicznym podmiotu gospodarczego.

Artykuł 182d

1. Określenie wspólnego zestawu i formatu danych dla deklaracji skróconej, zawierającej dane niezbędne dla analizy ryzyka oraz właściwego stosowania kontroli celnej, przede wszystkim do celów bezpieczeństwa, następuje zgodnie z procedurą komitetu z wykorzystaniem, w razie potrzeby, międzynarodowych norm i praktyk handlowych.

2. Deklarację skróconą składa się z wykorzystaniem technologii przetwarzania danych. Informacje handlowe, portowe lub transportowe mogą zostać wykorzystane, o ile zawierają one niezbędne dane.

Organy celne mogą przyjmować deklaracje skrócone w formie pisemnej w wyjątkowych okolicznościach, o ile stosują one ten sam poziom zarządzania ryzykiem jaki jest stosowany wobec deklaracji skróconych składanych za pomocą technologii przetwarzania danych.

3. Deklarację skróconą składa:

- a) osoba wywożąca towary poza obszar celny Wspólnoty lub przejmująca odpowiedzialność za wywóz towarów poza obszar celny Wspólnoty; lub
- b) każda osoba mogąca zgłosić dane towary lub na rzecz której zostaną one zgłoszone właściwym organom celnym; lub
- c) przedstawiciel jednej z osób określonych w pkt a) lub b).

4. Osoba określona w ust. 3 jest upoważniona, na własną prośbę, do zmiany jednego lub kilku szczegółów w deklaracji skróconej po jej złożeniu. Jednakże nie można wprowadzać żadnych zmian po tym jak organy celne:

- a) powiadomiły osobę, która złożyła deklarację skróconą, że zamierzają skontrolować towary; lub
- b) stwierdziły nieprawidłowość danych zawartych w deklaracji; lub
- c) zezwoliły na podjęcie towarów.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 5a ust. 2, art. 13 ust. 2 pkt 2, art. 36a ust. 4, art. 36b ust. 1, art. 182a ust. 2 i art. 182d ust. 1 będą miały zastosowanie od..... (*).

Wszelkie inne przepisy stosuje się po wejściu w życie przepisów wykonawczych na podstawie artykułów, o których mowa w akapicie drugim. Jednakże, deklaracja elektroniczna i zautomatyzowane systemy do wprowadzania systemu zarządzania ryzykiem i do elektronicznej wymiany danych pomiędzy urzędami celnymi wjazdu, przywozu, wywozu i wyjazdu, o których mowa w art. 13, art. 36a, art. 36b, art. 36c, art. 182b, art. 182c i art. 182d, będą gotowe po upływie trzech lat od wejścia w życie tych artykułów.

Nie później niż w okresie dwóch lat po wejściu w życie tych artykułów Komisja dokona oceny każdego wniosku Państw Członkowskich dotyczącego przedłużenia trzyletniego okresu, o którym mowa w akapicie trzecim, w sprawie deklaracji elektronicznej i zautomatyzowanych systemów wprowadzania zarządzania ryzykiem i elektronicznej wymiany danych pomiędzy urzędami celnymi. Komisja składa Radzie i Parlamentowi sprawozdanie oraz proponuje, w zależności od sytuacji, zmianę daty określonej w drugim zdaniu punktu 3.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

...

Przewodniczący

W imieniu Rady

...

Przewodniczący

(*) Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE RADY

I. WPROWADZENIE

W dniu 25 lipca 2003 r. Komisja przedstawiła Radzie wyżej wymieniony wniosek, który opiera się na art. 26, 95, 133 i 135 Traktatu.

Komitet Ekonomiczno-Społeczny przedstawił swoją opinię w dniu 26 lutego 2004 r.⁽¹⁾

Parlament Europejski przedstawił swoją opinię w pierwszym czytaniu w dniu 20 kwietnia 2004 r.⁽²⁾, przyjmując 26 zmian do wniosku. Komisja przyjęła większość z nich, lecz nie była w stanie przyjąć 6 z wnioskowanych zmian.

W dniu 4 maja 2004 r. Komisja przedstawiła Radzie zmieniony wniosek w wyżej wspomnianej sprawie.

W dniu 29 listopada 2004 r., Rada przyjęła swoje wspólne stanowisko zgodnie z art. 251 ust. 2 Traktatu.

II. CEL WNIOSKU

Celem wnioskowanego rozporządzenia jest ustanowienie, na podstawie wspólnie ustalonych standardów i kryteriów oceny ryzyka, odpowiedniego poziomu ochrony przy kontroli celnej towarów przywożonych do i wywożonych ze Wspólnoty. Powinno to zostać osiągnięte poprzez wprowadzenie systemu deklaracji poprzedzających przywóz i deklaracji poprzedzających wywóz przy szerszym zastosowaniu technologii informacyjnej.

III. ANALIZA WSPÓLNEGO STANOWISKA JAK PRZEDSTAWIONO W DOK. 12060/04

1. Uwagi ogólne

W swoim wspólnym stanowisku Rada udziela szerokiego poparcia dla celu wniosku, którym jest zwiększenie bezpieczeństwa wymiany handlowej do i ze Wspólnoty poprzez wprowadzenie odpowiednich kontroli opartych na ocenie ryzyka i poprzez zastosowanie usprawnionego systemu przepływu danych i wymiany informacji.

2. Zmiany PE

Rada przyjęła następujące stanowiska odnośnie do zmian przyjętych przez Parlament Europejski:

- Rada przyjęła zmiany nr 1, 3, 4, 7 oraz 11–23 i 26.
- Zmiana nr 2: Rada uważa, że do tekstu należy dodać odniesienie do kontroli celnej towarów opuszczających Wspólnotę (patrz wspólne stanowisko dotyczące zmiany nr 24).
- Rada nie przyjęła zmian wnioskowanych w zmianie nr 5, oraz preferuje treść wniosku przedstawionego przez Komisję. Niemniej jednak, Rada może przyjąć proponowane umieszczenie w tym akapicie odniesienia do umów międzynarodowych.
- Zmiana nr 6 dotycząca definicji poszczególnych typów urzędów celnych nie została przyjęta przez Radę ponieważ brakuje w niej pewnych niezbędnych elementów, takich jak odniesienie do wyznaczenia przez władze celne zgodnie z przepisami celnymi i odniesienie do kontroli opartej na ocenie ryzyka w różnych typach urzędów celnych.
- Zmiana nr 8: Rada preferuje określenie typów przemieszczania towarów, do których mają zastosowanie niniejszej przepisy. Należy to przeprowadzić zgodnie z treścią wnioskowanej definicji „kontroli celnej”. Dlatego też odniesienie do „wejścia, wyjścia, tranzytu, transferu i końcowego użytku towarów” powinno mieć zastosowanie w definicji „ryzyka”, jak również w art. 13 (zmiana nr 10). Rada przyjęła wykreślenie definicji „upoważnionego pomiotu gospodarczego”, ze względu na to, że sformułowanie to zostało zawarte w nowym art. 5a (zmiana nr 9).

⁽¹⁾ Dz.U. C 110 z 30.4.2004, str. 72.

⁽²⁾ Dz.U. C 104 E z 30.4.2004.

- *Zmiana nr 9:* Rada z zadowoleniem przyjmuje zmianę dotyczącą „upoważnionego podmiotu gospodarczego” i uważa nowy art. 5a za jeden z kluczowych elementów projektu rozporządzenia. Niemniej jednak w swoim wspólnym stanowisku Rada dopracowała definicję pojęcia „upoważnionego podmiotu gospodarczego” poprzez wprowadzenie rozróżnienia pomiędzy uznaniem statusu „upoważnionego podmiotu gospodarczego” przez Państwa Członkowskie inne niż Państwa Członkowskie, które przyznały ten status i upoważnienie dla takich operatorów by mogli korzystać z usprawnień przewidzianych przepisami celnymi. Dzięki temu rozróżnieniu Państwa Członkowskie nie będą musiały ponownie przeprowadzać oceny statusu „upoważnionego podmiotu gospodarczego” już przeprowadzonej w innym Państwie Członkowskim, lecz niemniej jednak będą w stanie przeprowadzić analizę tego, czy podmiot spełnia kryteria przypisane do danego typu ułatwienia przewidziane w przepisach celnym. Ponadto Rada dodała odniesienie do „wyplącalności finansowej” jako jednego z kryteriów akredytacji „upoważnionego podmiotu gospodarczego” w art. 5a ust. 2. Ponadto Rada zmieniła zasady i warunki, które należy ustanowić zgodnie z procedurą komitetu i modyfikacjami pojęcia „upoważnionego podmiotu gospodarczego”.
- *Zmiana nr 10:* Rada nie przyjęła tej zmiany. W swoim wspólnym stanowisku, Rada ograniczyła wymianę informacji pomiędzy władzami celnymi w jednym Państwie Członkowskim a władzami w innym Państwie Członkowskim lub Komisją do przypadków w których jest to wymagane do celów zminimalizowania ryzyka określonego w art. 4 nr 25.
- *Zmiana nr 24:* Rada nie przyjęła wykreślenia wnioskowanego art. 182b, który przewiduje ustanowienie szczegółowych zasad w związku ze skróconą deklaracją eksportową. System deklaracji poprzedzających przywóz powinien mieć zastosowanie nie tylko do przypadków gdy eksporter jest zobowiązany przez państwo trzecie do przedstawienia informacji związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa, lecz również powinien być stosowany jako część ogólnego systemu wcześniejszych informacji związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa.
- *Zmiana nr 25:* Rada odrzuciła wniosek wykreślenia odniesień do art. 182a i 182b, który oznacza powstrzymanie konieczności wprowadzenia skróconych deklaracji w odniesieniu do towarów opuszczających terytorium celne UE z wolnej strefy, ponieważ uważa ona, że mogłoby to spowodować powstanie luk w systemie bezpieczeństwa związanym z deklaracjami poprzedzającymi wywóz.

3. Nowe elementy wprowadzone przez Radę

Poza pozycjami, odnośnie do których Parlament Europejski przedstawił swoją opinię i odnośnie do których wspólne stanowisko Rady jest wyszczególnione powyżej, Rada dodała dwa motywy wyjaśniające jej podejście dotyczące uznawania upoważnionych podmiotów gospodarczych i przyznanych im ułatwień (nowy motyw 3 i 4).

IV. WNIOSEK

Wspólne stanowisko Rady jest zgodne z celem wnioskowanego rozporządzenia, którym jest poprawienie koncepcji zarządzania bezpieczeństwem w odniesieniu do zewnętrznych granic UE, szczególnie poprzez wprowadzenie kontroli opartych na ocenie ryzyka i szerokie zastosowanie technologii informacyjnej. Ponadto, stanowi ono równowagę pomiędzy celem zwiększenia bezpieczeństwa poprzez lepiej skierowane kontrole graniczne a dodatkowym obciążeniem administracyjnym podmiotów gospodarczych poprzez wprowadzenie obowiązku przedstawienia wcześniejszych informacji w celu umożliwienia takich kontroli. Tak jak również zaproponowano w opinii Parlamentu Europejskiego, Rada optuje za wprowadzeniem zwiększonej możliwości korzystania przez podmioty gospodarcze z ułatwień przewidzianych w przepisach celnym, jeżeli jednocześnie spełniają one niezbędne wymagania. Niemniej jednak, Rada wspiera wniosek Komisji mający na celu zachowanie symetrii pomiędzy kontrolą importową i eksportową we Wspólnocie.

WSPÓLNE STANOWISKO (WE) NR 9/2005**przyjęte przez Radę dnia 29 listopada 2004 r.****w celu przyjęcia dyrektywy 2005/.../WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... w sprawie ustanowienia ram dla ustalenia wymogów projektowania ekologicznego produktów pobierających energię i zmieniającej dyrektywę Rady 92/42/EWG oraz dyrektywy 96/57/WE i 2000/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady**

(2005/C 38 E/04)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności jego artykuł 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

działając zgodnie z procedurą ustanowioną w artykule 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozbieżności pomiędzy prawami lub środkami administracyjnymi przyjętymi przez Państwa Członkowskie w stosunku do ekoprojektu produktów wykorzystujących energię mogą stwarzać bariery w handlu i zniekształcać konkurencję we Wspólnocie i w związku z tym mogą mieć bezpośredni wpływ na ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Harmonizacja praw krajowych jest jedynym środkiem zapobiegającym powstawaniu wspominanych barier w handlu i nieuczciwej konkurencji.
- (2) Produkty wykorzystujące energię („PWE”) mają duży udział w zużywaniu zasobów naturalnych i energii we Wspólnocie. Wywierają one również innego rodzaju poważny wpływ na środowisko. W przypadku przeważającej większości kategorii produktów dostępnych na rynku wspólnotowym można zaobserwować bardzo zróżnicowany stopień wpływu na środowisko, mimo iż mają one podobne parametry funkcjonalne. W interesie zrównoważonego rozwoju jest zachęcanie do ciągłej poprawy ogólnego poziomu wpływu tych produktów na środowisko, szczególnie poprzez określenie głównych źródeł negatywnych wpływów na środowisko oraz unikanie przenoszenia zanieczyszczeń, o ile poprawa taka nie wiązałaby się z nadmiernymi kosztami.

- (3) Ekoprojekt produktów jest podstawowym czynnikiem w strategii Wspólnoty dotyczącej Zintegrowanej Polityki Produktowej. Jako podejście zapobiegawcze – uznawana jest za istotny wkład w osiągnięcie docelowych wartości emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie. Zapotrzebowanie na energię elektryczną jest jedną z najszybciej rosnących kategorii zużycia końcowego energii i przewiduje się, że wzrośnie on w ciągu następnych 20 do 30 lat w razie braku jakiejkolwiek polityki działania, która zrównoważyłaby tę tendencję. Znaczne obniżenie konsumpcji energii jest możliwe, zgodnie z sugestią Europejskiego Programu Ochrony Klimatu według raportu Komisji. Zmiany klimatyczne są jednym z priorytetów Szóstego Wspólnotowego Programu Działania na rzecz Środowiska, ustanowionego decyzją nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ⁽³⁾. Oszczędność energii jest jednym z najefektywniejszych pod względem kosztów sposobów zwiększenia bezpieczeństwa dostaw i ograniczenia zależności od importu. Dlatego też należy podjąć istotne kroki i ustalić cele po stronie zapotrzebowania.
- (4) Poprawa wydajności energetycznej – gdzie jedną z dostępnych opcji jest lepsze wykorzystanie energii elektrycznej przez końcowych użytkowników – uznawana jest za istotny wkład w osiągnięcie docelowych wartości emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie. Zapotrzebowanie na energię elektryczną jest jedną z najszybciej rosnących kategorii zużycia końcowego energii i przewiduje się, że wzrośnie on w ciągu następnych 20 do 30 lat w razie braku jakiejkolwiek polityki działania, która zrównoważyłaby tę tendencję. Znaczne obniżenie konsumpcji energii jest możliwe, zgodnie z sugestią Europejskiego Programu Ochrony Klimatu według raportu Komisji. Zmiany klimatyczne są jednym z priorytetów Szóstego Wspólnotowego Programu Działania na rzecz Środowiska, ustanowionego decyzją nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ⁽³⁾. Oszczędność energii jest jednym z najefektywniejszych pod względem kosztów sposobów zwiększenia bezpieczeństwa dostaw i ograniczenia zależności od importu. Dlatego też należy podjąć istotne kroki i ustalić cele po stronie zapotrzebowania.
- (5) Należy podjąć działania podczas fazy projektowania PWE, ponieważ wydaje się, że o zanieczyszczeniu powstającym w cyklu życia produktu przesądza się na tym etapie, a także właśnie wtedy decyduje się o wielkości związanych z tym kosztów.
- (6) Należy ustanowić spójne ramy zastosowania we Wspólnocie wymagań dotyczących eko-projektu dla PWE w celu zapewnienia swobodnego przepływu produktów, które spełniają te wymagania oraz w celu poprawy ogólnego poziomu wpływu, jaki wywierają na środowisko. Takie wymagania wspólnotowe powinny uwzględniać zasady uczciwej konkurencji i obrotu międzynarodowego.
- (7) Wymagania ekoprojektu powinny zostać ustalone z uwzględnieniem celów i priorytetów Szóstego Wspólnotowego Programu Działania na rzecz Środowiska, w tym odpowiednich, mających zastosowanie celów właściwych strategii tematycznych tego programu.

⁽¹⁾ Dz.U. C 112 z 30.4.2004, str. 25.⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. C 104 E z 30.4.2004), wspólne stanowisko Rady z ... 29 listopada 2004 r. oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z ... (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).⁽³⁾ Dz.U. L 242 z 10.9.2002, str.1.

- (8) Celem niniejszej dyrektywy jest osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony środowiska przez redukcję potencjalnego wpływu PWE na środowisko, co będzie w efekcie korzystne dla konsumentów i innych użytkowników końcowych. Zrównoważony rozwój wymaga również odpowiedniego uwzględnienia wpływu zdrowotnego, społecznego i ekonomicznego przewidywanych środków. Poprawa wydajności energetycznej produktów przyczynia się do bezpieczeństwa dostaw energii, które stanowi podstawę zdrowej gospodarki, a tym samym zrównoważonego rozwoju.
- (9) W celu zmaksymalizowania korzyści dla środowiska, wynikających z ulepszonych projektów, konieczne może być poinformowanie konsumentów o cechach środowiskowych i ekologiczności PWE oraz doradzanie im, jak używać takiego produktu w sposób przyjazny dla środowiska.
- (10) Celem podejścia określonego w Zielonej Księdze na temat Zintegrowanej Polityki Produktowej, która jest głównym elementem innowacyjnym Szóstego Wspólnotowego Programu Działania na rzecz Środowiska, jest zmniejszenie oddziaływania produktów na środowisko w całym ich cyklu życia. Uwzględnienie oddziaływania produktu na środowisko w całym jego cyklu życia już na etapie projektowania otwiera duże możliwości w zakresie ułatwienia naprawy środowiska w oszczędny sposób. Podejście to powinno charakteryzować się wystarczającą elastycznością umożliwiającą uwzględnienie tego czynnika podczas projektowania produktu z uwzględnieniem aspektów technicznych, funkcjonalnych i ekonomicznych.
- (11) Pomimo że pożądane jest wszechstronne podejście do ekologiczności produktów, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez zwiększoną efektywność energetyczną powinno być traktowane jako najważniejszy cel środowiskowy, do czasu przyjęcia planu roboczego.
- (12) Konieczne i uzasadnione może okazać się ustanowienie określonych skwantyfikowanych wymagań dotyczących ekoprojektu dla niektórych produktów lub ich aspektów środowiskowych w celu zapewnienia zminimalizowania ich oddziaływania na środowisko. Biorąc pod uwagę pilną potrzebę działania na rzecz realizacji zobowiązań objętych Protokołem z Kyoto do Konwencji Ramowej Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (UNFCCC) oraz bez uszczerbku dla zintegrowanego podejścia promowanego w niniejszej dyrektywie, należy nadać pewien priorytet tym działaniom, które mogą znacząco wpłynąć na redukcję emisji gazów cieplarnianych przy niskich kosztach. Działania takie mogą także przyczynić się do zrównoważonego wykorzystywania zasobów oraz stanowić znaczący wkład do 10-letnich ram programów zrównoważonej produkcji i konsumpcji uzgodnionych na Światowym Szczycie w sprawie Zrównoważonego Rozwoju w Johannesburgu w roku 2002.
- (13) Poziom wymagań dotyczących ekoprojektu powinien być zwykle ustalany na podstawie analizy technicznej, ekonomicznej i środowiskowej. Elastyczność metody ustalania poziomu wymagań może ułatwić szybką poprawę działań w zakresie środowiska. Zainteresowane zaangażowane strony powinny konsultować się i aktywnie współpracować przy tej analizie. Ustanowienie obowiązkowych środków wymaga odpowiednich konsultacji zainteresowanych stron. Konsultacje takie mogą uwypuklić potrzebę wprowadzania działań etapami lub podjęcia środków przejściowych. Wprowadzenie celów pośrednich zwiększa przewidywalność polityki, pozwala na dostosowanie cyklu rozwoju produktów oraz usprawnia planowanie długoterminowe przez zainteresowane strony.
- (14) Priorytet powinien zostać nadany działaniom alternatywnym, np. samoregulacjom ustalonym przez daną branżę, gdyż prawdopodobne jest, iż takie działania spowodują szybsze lub mniej kosztowne osiągnięcie celów polityki niż wprowadzenie wymagań obowiązkowych. Środki legislacyjne mogą okazać się konieczne, jeżeli siły rynkowe nie będą ewoluować w odpowiednim kierunku lub z zadawalającą szybkością.
- (15) Samoregulacja, w tym dobrowolne umowy jako jednostronne zobowiązania branży, może przyczynić się do szybkiego postępu ze względu na możliwość jej szybkiego i oszczędnego wdrożenia, a także umożliwić elastyczne i odpowiednie dostosowanie do opcji technologicznych i wrażliwości rynku.
- (16) Rozdział 6 komunikatu Komisji: „Umowy dotyczące ochrony środowiska na poziomie Wspólnoty w ramach Planu Działania dotyczącego uproszczenia i ulepszenia środowiska regulacyjnego” może stanowić użyteczną wskazówkę podczas oceniania samoregulacji przez branżę w kontekście niniejszej dyrektywy.
- (17) Niniejsza dyrektywa powinna także wspierać wdrażanie ekoprojektu w małych i średnich przedsiębiorstwach (MSP) oraz w bardzo małych firmach. Takie wdrażanie można ułatwić poprzez powszechny i łatwy dostęp do informacji związanych z przyjaznym dla środowiska charakterem ich produktów.
- (18) PWE spełniające wymagania dotyczące ekoprojektu, ustanowione w środkach wykonawczych do niniejszej dyrektywy, powinny posiadać oznakowanie „CE” i związane z nim informacje w celu umożliwienia wprowadzenia ich na rynek wewnętrzny oraz ich swobodnego przepływu. Rygorystyczne egzekwowanie środków wykonawczych jest niezbędne w celu redukcji oddziaływania na środowisko PWE podlegających regulacji oraz zapewnienia uczciwej konkurencji.
- (19) Podczas przygotowywania środków wykonawczych oraz swojego planu roboczego Komisja powinna skonsultować się z przedstawicielami Państw Członkowskich, a także z zainteresowanymi stronami związanymi z daną grupą produktów, jak przemysł, w tym MSP oraz rzemiosło, związki zawodowe, handlowcy, detaliści, importerzy, organizacje ochrony środowiska oraz organizacje konsumenckie.

- (20) Podczas przygotowywania środków wykonawczych Komisja powinna także należycie uwzględnić istniejące prawa krajowe w zakresie ochrony środowiska, w szczególności dotyczące substancji toksycznych, które zdaniem Państw Członkowskich należy zachować, nie obniżając przy tym istniejących i uzasadnionych poziomów ochrony w Państwach Członkowskich.
- (21) Należy uwzględnić moduły i zasady planowane do wykorzystania w dyrektywach harmonizacji technicznej ustanowione w decyzji Rady 93/465/EWG z dnia 22 lipca 1993 r. dotyczącej modułów stosowanych w różnych fazach procedur oceny zgodności oraz zasad umieszczania i używania oznakowania zgodności CE ⁽¹⁾.
- (22) Organy nadzoru powinny wymieniać informacje dotyczące przewidywanych środków w zakresie objętym niniejszą dyrektywą w celu poprawy nadzoru rynku. W takiej współpracy powinno się jak najlepiej wykorzystywać elektroniczne środki komunikacji oraz odpowiednie programy wspólnotowe. Należy ułatwić wymianę informacji o ekologiczności produktu w trakcie cyklu jego życia oraz o osiągnięciach w rozwiązaniach projektowych. Gromadzenie i rozpowszechnianie całości wiedzy zgromadzonej wskutek działań producentów w zakresie ekoprojektu stanowi jedną z podstawowych korzyści wynikających z niniejszej dyrektywy.
- (23) W odniesieniu do szkolenia i informacji o ekoprojekcie dla MŚP, może okazać się stosowne rozważenie działań towarzyszących.
- (24) W interesie funkcjonowania rynku wewnętrznego jest posiadanie norm zharmonizowanych na poziomie Wspólnoty. Po opublikowaniu odniesienia do takiej normy w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zgodność z nią powinna uzasadniać domniemanie zgodności z odpowiednimi wymaganiami określonymi w środku wykonawczym przyjętym na podstawie niniejszej dyrektywy, chociaż powinny zostać dopuszczone również inne środki wykazania takiej zgodności.
- (25) Jedną z głównych ról zharmonizowanych norm powinna być pomoc producentom w zastosowaniu środków wykonawczych, przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy. Normy takie mogłyby być istotne podczas ustalania metod pomiaru i testowania. W przypadku ogólnych wymagań ekoprojektu zharmonizowane normy mogłyby być znacząco pomocne jako wytyczne dla producentów przy ustalaniu ekologicznego profilu ich produktu, zgodnie z wymaganiami odpowiedniego środka wykonawczego. Normy te w wyraźny sposób wskazywałyby na związki pomiędzy ich postanowieniami a wymaganiami, których dotyczą. Celem zharmonizowanych norm nie powinno być ustalanie limitów dla aspektów środowiskowych.
- (26) Dla celów definicji używanych w niniejszej dyrektywie użyteczne będzie odwołanie się do odpowiednich norm międzynarodowych, takich jak ISO 14040.
- (27) Niniejsza dyrektywa jest zgodna z niektórymi zasadami wdrażania nowego podejścia określonymi w rezolucji Rady z dnia 7 maja 1985 r. w sprawie nowego podejścia do harmonizacji technicznej i norm ⁽²⁾ oraz odniesień do zharmonizowanych norm europejskich. Rezolucja Rady z dnia 28 października 1999 r. w sprawie roli normalizacji w Europie ⁽³⁾ zalecała, aby Komisja dokonała analizy, czy zasada nowego podejścia jako sposób poprawy i uproszczenia ustawodawstwa tam, gdzie to możliwe, może zostać rozszerzona na sektory dotychczas nią nieobjęte.
- (28) Niniejsza dyrektywa uzupełnia istniejące instrumenty wspólnotowe, takie jak dyrektywa Rady 92/75/EWG z dnia 22 września 1992 r. w sprawie wskazania, poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcji, zużycia energii oraz innych zasobów przez urządzenia gospodarstwa domowego ⁽⁴⁾, rozporządzenie (WE) nr 1980/2000 z dnia 17 lipca 2000 r. w sprawie zrewidowanego programu przyznawania wspólnotowego oznakowania ekologicznego ⁽⁵⁾, rozporządzenie (WE) nr 2422/2001 z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych ⁽⁶⁾, dyrektywa 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ⁽⁷⁾, dyrektywa 2002/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym ⁽⁸⁾ oraz dyrektywa Rady 76/769/EWG z dnia 27 lipca 1976 r. w sprawie ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych ⁽⁹⁾. Synergia pomiędzy niniejszą dyrektywą a istniejącymi instrumentami Wspólnoty powinny przyczynić się do zwiększenia ich wpływu na tworzenie spójnych wymagań dla producentów.
- (29) Ponieważ dyrektywa Rady 92/42/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie wymogów sprawności dla nowych kotłów wody gorącej opalanych paliwem płynnym lub gazowym ⁽¹⁰⁾, dyrektywa 96/57/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 września 1996 r. w sprawie wymagań efektywności energetycznej chłodziarek,

⁽²⁾ Dz.U. C 136 z 4.6.1985, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 141 z 19.5.2000, str.1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 297 z 13.10.1992, str. 16. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 237 z 21.9.2000, str. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 332 z 15.12.2001, str. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 37 z 13.2.2003, str. 24. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/108/WE (Dz.U. L 345 z 31.12.2003, str. 106).

⁽⁸⁾ Dz.U. L 37 z 13.2.2003, str. 19.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 262 z 27.9.1976, str. 201. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Komisji 2004/98/WE (Dz.U. L 305 z 1.10.2004, str. 63).

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 167 z 22.6.1992, str. 17. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 52 z 21.2.2004, str. 50).

⁽¹⁾ Dz.U. L 220 z 30.8.1993, str. 23.

chłodziarko-zamrażarek i zamrażarek typu domowego⁽¹⁾ i dyrektywa 2000/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie wymogów efektywności energetycznej stateczników do oświetlenia fluorescencyjnego⁽²⁾ zawierają już postanowienia służące rewizji wymagań dotyczących efektywności energetycznej, powinny one zostać zintegrowane z obecnymi uregulowaniami.

(30) Dyrektywa 92/42/EWG przewiduje system oceny charakterystyki energetycznej kotłów za pomocą gwiazdek. Ponieważ Państwa Członkowskie i przedstawiciele branży zgadzają się, że system oceny za pomocą gwiazdek nie przyniósł spodziewanych wyników, dyrektywę 92/42/EWG należy zmienić, aby otworzyć drogę bardziej skutecznym systemom.

(31) Wymagania określone w dyrektywie Rady 78/170/EWG z dnia 13 lutego 1978 r. odnoszącej się do wysokiej jakości wytwornic ciepła używanych do ogrzewania pomieszczeń i wytwarzania ciepłej wody w budynkach nieprzemysłowych, nowych lub istniejących, a także do izolowania instalacji rozprowadzania ciepła i ciepłej wody sanitarnej w nowych budynkach nieprzemysłowych⁽³⁾ zostały zastąpione postanowieniami dyrektywy 92/42/EWG, dyrektywy Rady 90/396/EWG z dnia 29 czerwca 1990 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do urządzeń spalania paliw gazowych⁽⁴⁾ oraz dyrektywy 2002/91/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków⁽⁵⁾. Dlatego dyrektywa 78/170/EWG powinna zostać uchylona.

(32) Dyrektywa Rady 86/594/EWG z dnia 1 grudnia 1986 r. w sprawie hałasu emitowanego przez urządzenia gospodarstwa domowego⁽⁶⁾ określa warunki, na jakich publikacja informacji na temat hałasu emitowanego przez takie urządzenia może być wymagana przez Państwa Członkowskie, a także definiuje procedurę mającą na celu określenie poziomu hałasu. Dla celów harmonizacji emisje hałasów powinny zostać włączone do zintegrowanej oceny działań w zakresie środowiska. Ponieważ niniejsza dyrektywa zapewnia takie zintegrowane podejście, dyrektywa 86/594/EWG powinna zostać uchylona.

(33) Środki konieczne do wdrożenia niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 236 z 18.9.1996, str. 36.

⁽²⁾ Dz.U. L 279 z 1.11.2000, str. 33.

⁽³⁾ Dz.U. L 52 z 23.2.1978, str. 32. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 82/885/EWG (Dz.U. L 378 z 31.12.1982, str. 19).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 196 z 26.7.1990, str. 15. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 93/68/EWG (Dz.U. L 220 z 30.8.1993, str. 1).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, str. 65.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 344 z 6.12.1986, str. 24. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem Rady (WE) nr 807/2003 (Dz.U. L 122 z 16.5.2003, str. 36).

⁽⁷⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

(34) Państwa Członkowskie powinny ustalić kary nakładane w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Kary takie powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

(35) Należy mieć na uwadze ust. 34 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽⁸⁾, który stanowi, że „Rada będzie zachęcać Państwa Członkowskie do sporządzania dla siebie i w interesie Wspólnoty swoich własnych tabel, które będą, tak dalece jak to tylko możliwe, odzwierciedlać korelacje pomiędzy dyrektywą a środkami transpozycji, i do ich publikowania”.

(36) Ponieważ Państwa Członkowskie nie mogą w zadowalającym stopniu osiągnąć celu proponowanego działania, a mianowicie zapewnić funkcjonowania rynku wewnętrznego przez wymaganie, aby produkty charakteryzowały się odpowiednim poziomem ekologiczności, a ze względu na skalę i osiągnięte efekty możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki, zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia wyżej wymienionego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia ramy ustalania wymogów Wspólnoty dotyczących eko-projektu dla produktów wykorzystujących energię, mając na celu zapewnienie swobodnego przepływu tych produktów na rynku wewnętrznym.

2. Niniejsza dyrektywa przewiduje ustalenie wymagań, jakie muszą spełniać produkty wykorzystujące energię objęte przez środki wykonawcze, aby mogły zostać wprowadzone na rynek i/lub do użytkowania. Przyczynia się ona do zrównoważonego rozwoju poprzez zwiększenie efektywności energetycznej i poziomu ochrony środowiska przy jednoczesnym zwiększaniu bezpieczeństwa dostaw energii.

3. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do środków transportu osób lub towarów.

4. Niniejsza dyrektywa i środki wykonawcze przyjęte na jej podstawie nie stanowią uszczerbku dla prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego gospodarki odpadami oraz prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego chemikaliów, w tym prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego fluorowanych gazów cieplarnianych.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, str. 1.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie będą miały następujące definicje:

- 1) „produkt wykorzystujący energię” lub „PWE” oznacza produkt, który po wprowadzeniu na rynek i/lub do użytkowania, jest uzależniony od poboru energii (elektryczność, paliwa kopalne i odnawialne źródła energii) dla działania zgodnego z przeznaczeniem lub produkt do wytwarzania, przesyłania i pomiaru wspomnianej energii, łącznie z częściami uzależnionymi od poboru energii, które mają zostać włączone do PWE objętych niniejszą dyrektywą, które są wprowadzane na rynek i/lub do użytkowania jako osobne części dla użytkowników końcowych, a których ekologiczność może być oceniana osobno;
- 2) „części i podzespoły” oznacza części, które mają zostać włączone do PWE oraz które nie są wprowadzane na rynek i/lub do użytkowania jako osobne części dla użytkowników końcowych lub których ekologiczność może być oceniana osobno;
- 3) „środki wykonawcze” oznaczają środki przyjmowane na podstawie niniejszej dyrektywy, ustanawiające wymagania dotyczące ekoprojektu w odniesieniu do zdefiniowanych PWE lub ich aspektów środowiskowych;
- 4) „wprowadzenie na rynek” oznacza udostępnienie PWE po raz pierwszy na rynku wspólnotowym z zamiarem jego dystrybucji lub używania na terytorium Wspólnoty za wynagrodzeniem lub bezpłatnie i niezależnie od techniki sprzedaży;
- 5) „wprowadzenie do użytkowania” oznacza pierwsze wykorzystanie PWE zgodnie z jego przeznaczeniem przez użytkownika końcowego we Wspólnocie;
- 6) „producent” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która produkuje PWE objęte niniejszą dyrektywą i jest odpowiedzialna za ich zgodność z niniejszą dyrektywą, zamierzającą wprowadzić je na rynek i/lub do użytkowania pod własną nazwą producenta lub znakiem towarowym lub do własnego użytku producenta. W razie braku producenta odpowiadającego definicji w pierwszym zdaniu, za producenta uważana będzie osoba fizyczna lub prawna, która wprowadza na rynek i/lub do użytkowania PWE objęte niniejszą dyrektywą.
- 7) „autoryzowany przedstawiciel” oznacza osobę fizyczną lub prawną ustanowioną we Wspólnocie, która otrzymała pisemne upoważnienie od producenta do wykonywania w jego imieniu wszelkich lub niektórych z jego zobowiązań oraz formalności wynikających z niniejszej dyrektywy;
- 8) „materiały” oznaczają wszelkie materiały wykorzystywane w cyklu życia danego PWE;
- 9) „projektowanie produktu” oznacza zbiór procesów, przekształcających wymagania prawne, techniczne, dotyczące bezpieczeństwa, funkcjonalne, rynkowe i inne wymagania, które mają być spełniane przez dany PWE, w specyfikację techniczną tego PWE;
- 10) „aspekt środowiskowy” oznacza element lub funkcję danego PWE, która może wchodzić we wzajemną reakcję ze środowiskiem podczas cyklu życia produktu;
- 11) „oddziaływanie na środowisko” oznacza wszelkie zmiany w środowisku, w całości lub częściowo wynikające z działania danego PWE podczas jego cyklu życia;
- 12) „cykl życia” oznacza kolejne i połączone ze sobą etapy istnienia PWE od wykorzystania surowca do ostatecznej likwidacji;
- 13) „ponowne wykorzystanie” oznacza działanie, dzięki któremu dany PWE lub jego części, które osiągnęły koniec pierwotnego użytkowania, są wykorzystywane w tym samym celu, dla którego zostały stworzone, łącznie z dalszym wykorzystaniem danego PWE, który jest zwracany do punktów skupu, dystrybutorów, placówek zajmujących się recyklingiem lub producentów, a także ponownym wykorzystaniem danego PWE po odnowieniu;
- 14) „recykling” oznacza ponowne przetworzenie w procesie produkcyjnym odpadów materiałowych do pierwotnego celu produktu lub do innych celów, jednak z wyłączeniem odzyskiwania energii;
- 15) „odzyskiwanie energii” oznacza wykorzystanie odpadów palnych jako sposobu wytwarzania energii w procesie bezpośredniego spalania z użyciem innych odpadów lub bez ich użycia, ale z odzyskiwaniem ciepła;
- 16) „odzyskiwanie” oznacza którąkolwiek z odpowiednich operacji określonych w załączniku II B do dyrektywy Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów⁽¹⁾;
- 17) „odpady” oznaczają jakąkolwiek substancję lub obiekt należący do kategorii określonych w załączniku I do dyrektywy 75/442/EWG, który właściciel wyrzuci, zamierza wyrzucić albo do wyrzucenia którego jest zobowiązany;
- 18) „niebezpieczne odpady” oznaczają wszelkie odpady objęte art. 1 ust. 4 dyrektywy Rady 91/689/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. w sprawie odpadów niebezpiecznych⁽²⁾;
- 19) „profil ekologiczny” oznacza opis, zgodnie ze środkiem wykonawczym mającym zastosowanie do PWE, elementów wejściowych i wyjściowych (jak materiały, emisje i odpady), związanych z danym PWE w całym jego cyklu życia, które są ważne z punktu widzenia oddziaływania przez niego na środowisko oraz są wyrażone w ilościach fizycznych, które można zmierzyć;
- 20) „ekologiczność” w stosunku do danego PWE oznacza wyniki zarządzania przez producenta aspektami środowiskowymi PWE, znajdującymi odzwierciedlenie w dokumentacji technicznej;
- 21) „poprawa ekologiczności” oznacza proces udoskonalania ekologiczności P danego WE w odniesieniu do kolejnych generacji produktu, chociaż niekoniecznie dotycząca wszystkich aspektów środowiskowych produktu jednocześnie;

⁽¹⁾ Dz.U. L 194 z 25.7.1975, str. 39. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.

⁽²⁾ Dz.U. L 377 z 31.12.1991, str. 20. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 94/31/WE (Dz.U. L 168 z 2.7.1994, str. 28).

- 22) „ekoprojekt” oznacza uwzględnienie aspektów środowiskowych przy projektowaniu produktu celem poprawy ekologiczności PWE podczas jego całego cyklu życia;
- 23) „wymaganie dotyczące eko-projektu” oznacza wszelkie wymagania związane z danym PWE lub projektem danego PWE, których celem jest poprawa jego ekologiczności lub wszelkie wymagania dotyczące dostarczania informacji odnoszących się do aspektów środowiskowych danego PWE;
- 24) „ogólne wymaganie dotyczące ekoprojektu” oznacza jakiekolwiek wymaganie dotyczące ekoprojektu w oparciu o całkowity profil danego PWE bez ustanowionych wartości granicznych w zakresie poszczególnych aspektów środowiskowych;
- 25) „szczególne wymaganie dotyczące ekoprojektu” oznacza skwantyfikowane i mierzalne wymaganie dotyczące ekoprojektu, odnoszące się do konkretnego aspektu środowiskowego danego PWE, np. zużycie energii podczas używania, obliczane dla danej jednostki parametrów wyjściowych;
- (26) „zharmonizowana norma” oznacza specyfikację techniczną przyjętą przez uznany urząd normalizacyjny na podstawie upoważnienia uzyskanego od Komisji, zgodnie z procedurami ustanowionymi w dyrektywie 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych⁽¹⁾ w celu ustalenia wymogu europejskiego, zgodność z którymi nie jest obowiązkowa.

Artykuł 3

Wprowadzenie na rynek i/lub wprowadzenie do użytkowania

1. Państwa Członkowskie podejmą wszystkie odpowiednie środki w celu zapewnienia, że PWE objęte środkami wykonawczymi mogą zostać wprowadzone na rynek i/lub do użytkowania wyłącznie, jeżeli spełniają one te warunki określone w tych środkach i noszą oznaczenie CE, zgodnie z art. 4.
2. Państwa Członkowskie wyznaczają organy odpowiedzialne za nadzór rynku. Powinny zadbać, aby organy takie miały i wykorzystywały niezbędne uprawnienia do podejmowania odpowiednich kroków przyznanych ich na mocy niniejszej dyrektywy. Państwa Członkowskie określają zadania, uprawnienia oraz uzgodnienia organizacyjne właściwych władz, które będą uprawnione do:
 - i) organizowania odpowiednich kontroli zgodności PWE na odpowiednią skalę oraz zobowiązywania producenta lub jego upoważnionych przedstawicieli do wycofania niezgodnych PWE z rynku, zgodnie z art. 6;
 - ii) żądania przedstawienia wszelkich niezbędnych informacji przez zaangażowane strony, jak to określono w środkach wykonawczych;
 - iii) pobierania próbek produktów i poddawania ich testom zgodności.

⁽¹⁾ Dz.U. L 204 z 21.7.1998, str. 37. Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 2003 r.

3. Państwa Członkowskie będą informowały Komisję o wynikach nadzoru rynku, a w stosownych przypadkach, Komisja przekaze takie informacje innym Państwom Członkowskim.

4. Państwa Członkowskie zapewnią, aby konsumenci i inne zainteresowane strony miały możliwość przekazania właściwym władzom komentarzy na temat zgodności produktu.

Artykuł 4

Oznakowanie i deklaracja zgodności

1. Zanim dany PWE objęty środkami wykonawczymi zostanie wprowadzony na rynek i/lub do użytkowania, zostanie na nim umieszczone oznakowanie zgodności CE i wydana deklaracja zgodności, jeżeli producent lub jego autoryzowany przedstawiciel zapewni i oświadczy, że PWE jest zgodny z wszystkimi odpowiednimi postanowieniami danego środka wykonawczego.

2. Oznakowanie zgodności CE składa się z inicjałów „CE”, jak pokazano w załączniku III.

3. Deklaracja zgodności musi zawierać elementy określone w załączniku VI i odnosić się do odpowiedniego środka wykonawczego.

4. Umieszczanie oznakowań na danym PWE, które mogą wprowadzić użytkowników w błąd co do znaczenia lub formy oznakowania CE, jest zakazane.

5. Państwa Członkowskie mogą wymagać dostarczenia informacji na podstawie części 2 załącznika I w swoim urzędowym języku (językach), po dostarczeniu PWE do użytkownika końcowego.

Państwa Członkowskie również wyrażą zgodę, aby informacje takie były dostarczane w jednym lub w większej ilości innych urzędowych języków Wspólnoty.

Przy stosowaniu pierwszego akapitu Państwa Członkowskie będą brały pod uwagę w szczególności:

- a) czy informacje mogą być dostarczane za pomocą zharmonizowanych symboli lub uznanych kodów lub innych środków;
- b) rodzaj użytkownika przewidywany dla PWE oraz charakter informacji, które mają zostać przekazane.

Artykuł 5

Swobodny przepływ

1. Państwa Członkowskie nie będą zabraniać, ograniczać ani utrudniać wprowadzania na rynek i/lub do użytkowania na swoich terytoriach PWE spełniającego wszystkie odpowiednie wymagania danego środka wykonawczego i posiadającego oznakowanie CE zgodnie z art. 4 ze względu na wymagania dotyczące ekoprojektu.

2. Państwa Członkowskie nie będą zabraniać, ograniczać ani utrudniać wprowadzania na rynek i/lub do użytkowania na swoich terytoriach danego PWE noszącego oznaczenie CE zgodnie z art. 4 ze względu na wymagania ekoprojektu odnoszące się do tych jego parametrów, o których mowa w załączniku I część 1, i co do których obowiązujący środek wykonawczy stanowi, że wymagania ekoprojektu w stosunku do niego nie są konieczne.

3. Państwa Członkowskie nie będą zabraniać wystawiania, na przykład podczas targów handlowych, wystaw i pokazów, PWE, które nie są zgodne z postanowieniami odpowiednich środków wykonawczych, pod warunkiem że zaopatrzone będą one w widoczne oznaczenia, iż nie zostaną wprowadzone na rynek i/lub do użytkowania przed zapewnieniem ich zgodności z postanowieniami.

Artykuł 6

Klauzula ochronna

1. Jeżeli dane Państwo Członkowskie stwierdzi, iż dany PWE posiadający oznakowanie CE wymienione w art. 4 i używany zgodnie ze swoim przeznaczeniem nie spełnia wszystkich odpowiednich postanowień danego środka wykonawczego, producent lub jego autoryzowany przedstawiciel zostanie zobowiązany do spowodowania, aby PWE spełniał postanowienia danego środka wykonawczego i/lub był zgodny z oznakowaniem CE oraz do zaprzestania naruszeń zgodnie z warunkami ustalonymi przez Państwo Członkowskie.

Jeżeli brak zgodności trwa, Państwo Członkowskie podejmie decyzję ograniczającą lub wprowadzającą zakaz wprowadzania omawianego PWE na rynek i/lub do użytkowania lub zapewni jego wycofanie z rynku.

2. Wszelkie decyzje przyjęte przez Państwo Członkowskie na podstawie niniejszej dyrektywy, ograniczające lub zabraniające wprowadzania danego PWE na rynek i/lub do użytkowania, będą wskazywać przyczyny, na których decyzje te się opierają.

O decyzji takiej zostanie niezwłocznie powiadomiona zainteresowana strona, która zostanie jednocześnie poinformowana o przysługujących jej środkach prawnych dostępnych w ramach praw obowiązujących w danym Państwie Członkowskim oraz o terminach, w jakich wspomniane środki prawne mogą zostać użyte.

3. Państwo Członkowskie niezwłocznie poinformuje Komisję i inne Państwa Członkowskie o wszelkich decyzjach podjętych na podstawie ust. 1, wskazując ich przyczyny, a w szczególności czy niezgodność wynika z:

- niespełnienia wymagań odpowiedniego środka wykonawczego;
 - nieprawidłowego zastosowania zharmonizowanych norm, o których mowa w art. 9 ust. 2;
 - usterek w zharmonizowanych normach, o których mowa w art. 9 ust. 2.
4. Komisja niezwłocznie rozpocznie konsultacje z zainteresowanymi stronami i będzie mogła zasięgnąć porad technicznych od niezależnych ekspertów zewnętrznych.

Po takiej konsultacji Komisja natychmiast poinformuje Państwo Członkowskie, które podjęło inicjatywę oraz inne Państwa Członkowskie o swoim stanowisku.

Jeżeli Komisja uzna, że decyzja była nieuzasadniona, niezwłocznie poinformuje o tym Państwa Członkowskie.

5. Jeżeli decyzja, o której mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, opiera się na usterce w zharmonizowanych normach, Komisja niezwłocznie zainicjuje procedurę określoną w art. 9 ust. 2, 3 i 4. Jednocześnie Komisja poinformuje komitet, o którym mowa w art. 15 ust. 1.

6. Państwa Członkowskie i Komisja podejmą wszystkie niezbędne środki w celu zagwarantowania poufności w odniesieniu do informacji dostarczonych w trakcie tej procedury, jeżeli będzie to uzasadnione.

7. Decyzje podjęte przez Państwa Członkowskie na podstawie niniejszego artykułu zostaną podane do publicznej wiadomości w sposób przejrzysty.

8. Opinia Komisji na temat tych decyzji zostanie opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 7

Ocena zgodności

1. Przed wprowadzeniem na rynek i/lub do użytkowania takiego PWE objętego środkami wykonawczymi, producent lub autoryzowany przedstawiciel zapewni przeprowadzenie oceny zgodności PWE ze wszystkimi odpowiednimi wymaganiami mającego zastosowanie środka wykonawczego.

2. Procedury oceny zgodności zostaną określone w środkach wykonawczych i pozostawią producentom wybór pomiędzy wewnętrzną kontrolą projektu opisaną w załączniku IV a systemem zarządzania opisanym w załączniku V. Tam, gdzie zostanie to należyście uzasadnione i dostosowane do ryzyka, procedura oceny zgodności zostanie określona spośród właściwych modułów, opisanych w decyzji 93/465/EWG.

Jeżeli dany PWE objęty środkami wykonawczymi został zaprojektowany przez organizację zarejestrowaną zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 761/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 marca 2001 r. dopuszczającym dobrowolny udział organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) ⁽¹⁾, a funkcja projektowa mieści się w zakresie tej rejestracji, system zarządzania przyjęty przez tę organizację zostanie uznany za spełniający wymagania załącznika V do niniejszej dyrektywy.

Jeżeli dany PWE objęty środkami wykonawczymi został zaprojektowany przez organizację posiadającą system zarządzania obejmujący funkcję projektu produktu i został wdrożony zgodnie ze zharmonizowanymi normami, których numery referencyjne zostały opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, taki system zarządzania zostanie uznany za spełniający odpowiednie wymagania załącznika V.

⁽¹⁾ Dz.U. L 114 z 24.4.2001, str. 1.

3. Po wprowadzeniu na rynek lub do użytkowania danego PWE objętego środkami wykonawczymi, producent lub jego autoryzowany przedstawiciel będą przechowywać odpowiednie dokumenty, związane z przeprowadzoną oceną zgodności, oraz wydane deklaracje zgodności z możliwością udostępnienia ich Państwu Członkowskiemu w celu kontroli przez okres 10 lat od wyprodukowania ostatniego PWE tego typu.

Odpowiednie dokumenty zostaną udostępnione w ciągu 10 dni od otrzymania wniosku od właściwego organu Państwa Członkowskiego.

4. Dokumenty związane z oceną zgodności i deklaracją zgodności, wymienione w art. 4, zostaną sporządzone w jednym z urzędowych języków Wspólnoty.

Artykuł 8

Domniemanie zgodności

1. Państwa Członkowskie będą uważać dany PWE, który posiada oznakowanie CE określone w art. 4, za spełniający odpowiednie postanowienia danego środka wykonawczego.

2. Państwa Członkowskie będą uważać dany PWE, do którego mają zastosowanie zharmonizowane normy, a którego numery referencyjne opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, za spełniający wszystkie odpowiednie postanowienia danego środka wykonawczego, z którym związane są te normy.

3. Zakłada się, że PWE, którym przyznano wspólnotowe oznakowanie ekologiczne na mocy rozporządzenia (WE) nr 1980/2000, spełniają postanowienia dotyczące ekoprojektu odpowiedniego środka wykonawczego w takim stopniu, w jakim spełnia te postanowienia oznakowanie ekologiczne.

4. Dla celów domniemanie zgodności w kontekście niniejszej dyrektywy, Komisja, działając zgodnie z procedurą opisaną w art. 15 ust. 2, może zdecydować, że inne oznakowania ekologiczne spełniają warunki odpowiadające oznakowaniu ekologicznemu Wspólnoty, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1980/2000. PWE, które uzyskały takie inne oznakowanie ekologiczne, uznane zostaną za spełniające wymagania dotyczące ekoprojektu odpowiedniego środka wykonawczego w stopniu, w jakim wymagania te spełniane są przez oznakowanie ekologiczne.

Artykuł 9

Zharmonizowane normy

1. Państwa Członkowskie zapewnią w możliwym zakresie, że podjęto odpowiednie środki w celu umożliwienia zainteresowanym stronom konsultacji na szczeblu krajowym w zakresie procesu przygotowania i monitorowania zharmonizowanych norm.

2. W przypadku gdy dane Państwo Członkowskie lub Komisja uzna, iż zharmonizowane normy, co do których zastosowania zakłada się, że spełniają szczególne postanowienia odpowiedniego środka wykonawczego, nie spełniają ich w pełni, zainteresowane Państwo Członkowskie lub Komisja poinformuje o tym Stały Komitet ustanowiony na mocy art. 5 dyrektywy 98/34/WE z podaniem przyczyn. Komitet ten wyda opinię w trybie pilnym.

3. W świetle opinii komitetu Komisja podejmie decyzję o tym, czy opublikować, nie opublikować, opublikować w ograniczonym zakresie, utrzymać lub wycofać odniesienia do rozpatrywanych zharmonizowanych norm w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

4. Komisja poinformuje zainteresowaną europejską instytucję normalizacyjną oraz, jeżeli to konieczne, udzieli nowego upoważnienia w celu rewizji zharmonizowanych norm.

Artykuł 10

Wymagania dotyczące części i podzespołów

Środki wykonawcze mogą wymagać od producentów lub ich autoryzowanych przedstawicieli, wprowadzających na rynek części i podzespoły i/lub wprowadzających je do użytkowania, aby przekazywali producentowi danego PWE objętego przepisami wykonawczymi odpowiednie informacje o składzie materiałowym i zużyciu energii, materiałach i/lub zasobach części lub podzespołów.

Artykuł 11

Współpraca administracyjna i wymiana informacji

1. Państwa Członkowskie zapewnią podjęcie odpowiednich środków zmierzających do zachęcenia władz odpowiedzialnych za wykonanie niniejszej dyrektywy do wzajemnej współpracy i do przekazywania sobie nawzajem oraz Komisji informacji w celu wspomagania funkcjonowania niniejszej dyrektywy, a w szczególności wspierania w wykonaniu art. 6.

Współpraca administracyjna i wymiana informacji będzie w najwyższym możliwym stopniu wykorzystywać elektroniczne środki łączności i może być wspierana za pomocą odpowiednich programów wspólnotowych.

Państwa Członkowskie poinformują Komisję o tym, które władze są odpowiedzialne za stosowanie niniejszej dyrektywy.

2. Charakterystyka i struktura wymiany informacji pomiędzy Komisją a Państwami Członkowskimi zostaną ustalone zgodnie z procedurą, o której mowa w artykule 15 ust. 2.

3. Komisja podejmie odpowiednie kroki w celu zachęcenia i przyczynienia się do współpracy pomiędzy Państwami Członkowskimi, o której mowa w niniejszym artykule.

Artykuł 12

Środki wykonawcze

1. Komisja, działając zgodnie z procedurą określoną w artykule 15, ust. 2, przyjmie środki wykonawcze.

2. Dany PWE objęty środkiem wykonawczym spełnia następujące kryteria:

- a) wysokość sprzedaży PWE we Wspólnocie wynosić będzie więcej niż 200 000 sztuk w ciągu roku, według najnowszych dostępnych danych;
- b) PWE, uwzględniając ilości wprowadzone na rynek i/lub do użytkowania, będzie miał znaczący wpływ na środowisko naturalne we Wspólnocie, jak to określono w strategicznych priorytetach Wspólnoty określonych w decyzji nr 1600/2002/WE;
- c) PWE będzie posiadać znaczący potencjał w zakresie poprawy jego ekologiczności bez pociągania za sobą nadmiernych kosztów. W celu określenia, czy kryterium to zostało spełnione, stosuje się następujące parametry:
 - brak innego odpowiedniego prawodawstwa wspólnotowego,
 - brak rozwiązania problemu przez siły rynkowe,
 - duże rozbieżności w zakresie ekologiczności pomiędzy dostępnymi na rynku PWE o równorzędnej funkcjonalności.

3. Rozważając przygotowanie projektu środka wykonawczego, Komisja weźmie pod uwagę wszelkie opinie wyrażone przez Komitet, o którym mowa w art. 15, a ponadto uwzględni:

- a) priorytety ekologiczne Wspólnoty, jak te określone w decyzji nr 1600/2002/WE lub w programie Komisji dotyczącym Europejskiego Programu Ochrony Klimatu (ECCP);
 - b) odpowiednią samoregulację, jak dobrowolne umowy i inne środki podjęte przez przemysł.
4. Przygotowując projekt środka wykonawczego, Komisja:
- a) weźmie pod uwagę cykl życia PWE;
 - b) wykona ocenę, która określi wpływ na środowisko, konsumentów i producentów, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa, z punktu widzenia konkurencyjności, innowacyjności, dostępu do rynku oraz kosztów i korzyści;
 - c) uwzględni istniejące krajowe ustawodawstwo w zakresie środowiska, które Państwa Członkowskie uważają za właściwe;
 - d) przeprowadzi odpowiednie konsultacje z zaangażowanymi stronami;
 - e) przygotuje memorandum wyjaśniające do projektu środka wykonawczego w oparciu o ocenę, o której mowa w lit. b);

f) ustali datę/daty wprowadzenia, wszelkie tymczasowe lub przejściowe środki lub okresy, uwzględniając w szczególności ewentualny wpływ na MSP lub na poszczególne grupy produktów wytwarzanych przede wszystkim przez MSP.

5. Środki wykonawcze muszą spełniać następujące kryteria:

- a) nie będą miały znacznego negatywnego wpływu na funkcjonalność produktu z punktu widzenia użytkownika;
- b) nie będą miały negatywnego wpływu na zdrowie, bezpieczeństwo i środowisko naturalne;
- c) nie będą miały znacznego negatywnego wpływu na konsumentów, w szczególności co do dostępności cenowej i kosztu cyklu życia produktu;
- d) nie będą miały znacznego negatywnego wpływu na konkurencyjność producentów, w tym na rynkach poza Wspólnotą;
- e) co do zasady, ustalenie wymagania dotyczącego ekoprojektu nie będzie skutkowało narzuceniem technologii jednego producenta pozostałym producentom;
- f) nie zostanie narzucone nadmierne obciążenie administracyjne na producentów.

6. Środki wykonawcze określają podstawowe wymagania dotyczące ekoprojektu zgodnie z załącznikiem I i/lub załącznikiem II.

Szczególne wymagania dotyczące ekoprojektu zostaną wprowadzone dla wybranych aspektów środowiskowych, które w poważnym stopniu oddziałują na środowisko.

Środki wykonawcze mogą także stanowić, że żadne wymagania dotyczące ekoprojektu nie są niezbędne w odniesieniu do niektórych określonych parametrów ekoprojektu, o których mowa w załączniku I część 1.

7. Wymagania sformułowane zostaną w taki sposób, aby zapewnić, że organy kontroli rynku będą mogły stwierdzić zgodność PWE z wymaganiami środka wykonawczego. Środek wykonawczy będzie określał, czy procedura weryfikacji może zostać przeprowadzona bezpośrednio na PWE, czy też na podstawie dokumentacji technicznej.

8. Środki wykonawcze będą obejmować elementy określone w załączniku VII.

9. Odpowiednie badania i analizy przeprowadzone przez Komisję podczas opracowywania środków wykonawczych powinny zostać podane do publicznej wiadomości.

10. W stosownych przypadkach, do środka wykonawczego określającego wymagania dotyczące ekoprojektu dołączone zostaną wytyczne dotyczące równoważenia różnych aspektów środowiskowych, które zostaną przyjęte przez Komisję zgodnie z art. 15 ust. 2.

Artykuł 13

Plan prac

1. Zgodnie z kryteriami zawartymi w art. 12 oraz po konsultacji z Forum Konsultacyjnym, o którym mowa w art. 14, Komisja, nie później niż (*) określi plan prac, który zostanie podany do publicznej wiadomości.

Plan prac określać będzie na następujące trzy lata sugerowaną listę grup produktów, które będą traktowane priorytetowo przy wprowadzaniu środków wykonawczych.

Plan prac będzie okresowo zmieniany przez Komisję po konsultacji z Forum Konsultacyjnym.

2. Jednakże w okresie przejściowym, kiedy pierwszy plan prac, o którym mowa w ust. 1, będzie ustalany oraz zgodnie z procedurą określoną w artykule 15 ust. 2, z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 12 i po konsultacji z Forum Konsultacyjnym, Komisja może przyjąć środki wykonawcze, poczynając od tych produktów, które zostały określone przez ECCP jako posiadające duży potencjał redukcji emisji gazów cieplarnianych w sposób oszczędny.

Artykuł 14

Forum konsultacyjne

Komisja zapewni, że podczas wykonywania swoich czynności przestrzegać będzie, w odniesieniu do każdego z środków wykonawczych, zrównoważonego udziału przedstawicieli Państw Członkowskich i wszystkich zainteresowanych stron, związanych z omawianym produktem/grupą produktów, jak przemysł w tym MŚP, rzemiosło, związki zawodowe, handlowcy, detaliści, importerzy, organizacje ochrony środowiska i organizacje konsumenckie. Strony te spotkają się na Forum Konsultacyjnym. Regulamin wewnętrzny forum określi Komisja.

Artykuł 15

Procedura komitetu

1. Komisję wspomaga komitet.

2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem postanowień jej art. 8.

Okres, o którym mowa w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE, ustala się na trzy miesiące.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

(*) Dwa lata po przyjęciu niniejszej dyrektywy.

Artykuł 16

Kary

Państwa Członkowskie określą kary, jakie zostaną zastosowane w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy. Kary te będą skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Artykuł 17

Zmiany

1. W dyrektywie 92/42/EWG wprowadza się następujące zmiany:

- 1) skreśla się artykuł 6;
- 2) dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 10a

Niniejsza dyrektywa stanowi środek wykonawczy, w rozumieniu w art. 12 dyrektywy 2005/.../WE z dnia ... (*) (*), odnoszący się do efektywności energetycznej podczas użytkowania, zgodnie z powołaną dyrektywą, i może być zmieniana lub uchylana zgodnie z art. 15 ust. 2 dyrektywy 2005/.../WE (*).

(*) Dz.U. ...”

- 3) skreśla się załącznik I, sekcja 2;
- 4) skreśla się załącznik II.

2. W dyrektywie 96/57/WE wprowadza się następujące zmiany:

Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 9a

Niniejsza dyrektywa stanowi środek wykonawczy, w rozumieniu art. 12 dyrektywy 2005/.../WE z dnia ... (*) (*), odnoszący się do efektywności energetycznej podczas użytkowania, zgodnie z powołaną dyrektywą i może być zmieniana lub uchylana zgodnie z art. 15 ust. 2 dyrektywy 2005/.../WE (*).

(*) Dz.U. ...”

(*) Niniejsza dyrektywa.

3. W dyrektywie 2000/55/WE wprowadza się następujące zmiany:

Dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 9a

Niniejsza dyrektywa stanowi środek wykonawczy, w rozumieniu art. 12 dyrektywy 2005/.../WE z dnia ... (*) (*), odnoszący się do efektywności energetycznej podczas użytkowania, zgodnie z powołaną dyrektywą, i może być zmieniana lub uchylana zgodnie z art. 15 ust. 2 dyrektywy 2005/.../WE. (*)

(*) Dz.U. ...”

Artykuł 18

Uchylenia

Dyrektywy 78/170/EWG i 86/594/EWG tracą moc. Państwa Członkowskie mogą nadal stosować istniejące przepisy krajowe przyjęte na mocy dyrektywy 86/594/EWG do czasu, kiedy zostaną przyjęte środki wykonawcze dotyczące produktów zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 19

Ocena

Nie później niż (**) Komisja dokona oceny skuteczności tej dyrektywy i jej środków wykonawczych, a także progu dla środków wykonawczych, mechanizmów nadzoru rynku oraz wszelkich właściwych samoregulacji spowodowanych jej wdrożeniem, po konsultacji z Forum Konsultacyjnym, o którym mowa w art. 14, a jeżeli okaże się to konieczne, przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie zalecenia dotyczące zmiany niniejszej dyrektywy.

Artykuł 20

Poufność

Wymagania dotyczące przekazywania informacji, o których mowa w art. 10 oraz w załączniku I część 2, przez producenta i/lub jego autoryzowanego przedstawiciela będą wyważone i będą uwzględniać uzasadnioną poufność handlową istotnych informacji.

Artykuł 21

Wykonanie

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy przed ... (***) i niezwłocznie poinformują o tym Komisję.

Środki przyjmowane przez Państwa Członkowskie powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to musi towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, jakie zostały przyjęte na podstawie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 22

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wejdzie w życie dwudziestego dnia po opublikowaniu jej w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 23

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

...

Przewodniczący

W imieniu Rady

...

Przewodniczący

(*) Niniejsza dyrektywa.

(**) Pięć lat od przyjęcia niniejszej dyrektywy.

(***) 24 miesiące po wejściu w życie niniejszej dyrektywy.

ZAŁĄCZNIK I

Metoda określania ogólnych wymagań dotyczących eko-projektu*(o których mowa w art. 12)*

Ogólne wymagania dotyczące ekoprojektu mają na celu poprawę ekologiczności PWE, skupiając się na jego znaczących aspektach środowiskowych bez określania wartości granicznych. Komisja określi istotne aspekty środowiskowe podczas sporządzania projektu środka do przedłożenia Komitetowi, o którym mowa w art. 15, który zostanie określony w środku wykonawczym.

Przygotowując środki wykonawcze określające ogólne wymagania dotyczące ekoprojektu zgodnie z art. 12, Komisja określi, w sposób właściwy dla PWE objętego środkiem wykonawczym, odpowiednie parametry ekoprojektu spośród wymienionych w części 1, wymagania dotyczące przekazywania informacji spośród wymienionych w części 2 oraz wymagania dla producenta wymienione w części 3.

Część 1. Parametry ekoprojektu dla PWE

1.1. Istotne aspekty środowiskowe określone są w odniesieniu do następujących etapów cyklu życia produktu, o ile odnoszą się one do projektu produktu:

- a) wybór i wykorzystanie surowca,
- b) produkcja,
- c) pakowanie, transport i dystrybucja,
- d) instalacja i konserwacja,
- e) użytkowanie,
- f) koniec przydatności do użycia, oznaczający stan osiągnięcia przez dany PWE końca pierwotnego użytkowania.

1.2. Dla każdego etapu należy dokonać oceny następujących aspektów środowiskowych, jeżeli mają one zastosowanie:

- a) przewidywane zużycie materiałów, energii i innych zasobów, takich jak słodka woda;
- b) przewidywane emisje do powietrza, wody lub gleby;
- c) przewidywane zanieczyszczenie poprzez skutki fizyczne takie jak hałas, wibracje, promieniowanie, pola elektromagnetyczne;
- d) spodziewane wytworzenie odpadów materiałowych;
- e) możliwości ponownego wykorzystania, recyklingu i odzyskiwania materiałów i/lub energii z uwzględnieniem dyrektywy 2002/96/WE.

1.3. Do oceny możliwości poprawy w dziedzinie aspektów środowiskowych wspomnianych w poprzednim ustępie należy zastosować, w szczególności, odpowiednie następujące parametry, uzupełnione, jeżeli to konieczne, przez inne parametry:

- a) masa i objętość produktu;
- b) wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu;
- c) zużycie energii, wody i innych zasobów w trakcie cyklu życia;
- d) wykorzystanie substancji zaklasyfikowanych jako niebezpieczne dla zdrowia i/lub środowiska zgodnie z dyrektywą 67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967 r. w sprawie zbliżania przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących klasyfikacji, pakowania i oznaczania substancji niebezpiecznych (Dz.U. L 196 z 16.8.1967, str. 1) ostatnio zmienioną dyrektywą 2004/73/WE Komisji (Dz.U. L 152 z 30.4.2004, str. 1), z uwzględnieniem przepisów ustawodawczych dotyczących wprowadzania do obrotu i używania konkretnych substancji, np. dyrektywy 76/769/EWG lub 2002/95/WE;
- e) ilość i charakter materiałów koniecznych do prawidłowego użytkowania i konserwacji;

- f) łatwość ponownego wykorzystania i recyklingu wyrażona poprzez: liczbę stosowanych materiałów i części, stosowanie standardowych części, czas konieczny do demontażu, kompleksowość narzędzi koniecznych do demontażu, stosowanie norm kodowania części i materiałów w celu identyfikacji części i materiałów nadających się do ponownego wykorzystania i recyklingu (łącznie z oznaczaniem części plastikowych zgodnie z systemem ISO), stosowanie materiałów łatwych do ponownego wykorzystania, łatwy dostęp do innych cennych części i materiałów, które mogą zostać ponownie wykorzystane; łatwy dostęp do części i materiałów zawierających substancje niebezpieczne;
- g) włączenie użytych części;
- h) unikanie rozwiązań technicznych szkodliwych przy ponownym wykorzystaniu i recyklingu części i całych urządzeń;
- i) przedłużenie okresu życia wyrażonego przez minimalny gwarantowany okres życia, minimalny czas dostępności części zamiennych, modułowość, możliwość uaktualnienia, możliwość naprawy;
- j) ilości wytwarzanych odpadów i ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych;
- k) emisje do powietrza (gazy cieplarniane, czynniki kwasotwórcze, lotne związki organiczne, substancje przyczyniające się do powiększenia dziury ozonowej, uporczywe zanieczyszczenie organiczne, metale ciężkie, pyły drobne i zawieszone) bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 97/68/WE z dnia 16 grudnia 1997 r. w sprawie środków dotyczących ograniczenia emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z silników spalinowych montowanych w maszynach samojedznych nieporuszających się po drogach (Dz.U. L 59 z 27.2.1998, str. 1), ostatnio zmienionej dyrektywą 2004/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 146 z 30.4.2004, str. 1);
- l) emisje do wody (metale ciężkie, substancje posiadające negatywny wpływ na równowagę tlenową, uporczywe zanieczyszczenie organiczne);
- m) emisje do gleby (szczególnie przecieki i wycieki substancji niebezpiecznych podczas fazy używania produktu, a także możliwość wypłukiwania po jego usunięciu w formie odpadów).

Część 2. Wymagania związane z dostarczaniem informacji

W stosownych przypadkach środki wykonawcze mogą wymagać od producenta przekazania informacji, które mogą mieć wpływ na sposób obchodzenia się z PWE, używania go i ponownego przetwarzania przez osoby inne niż producent, w szczególności zaś następujące informacje:

- informacje od projektanta dotyczące procesu produkcji,
- informacje dla konsumentów na temat istotnej charakterystyki środowiskowej i działania produktu, towarzyszące produktowi podczas wprowadzania na rynek w celu umożliwienia konsumentowi porównania tych aspektów produktów,
- informacje dla konsumentów dotyczące sposobu instalacji, użytkowania i konserwacji produktu w celu zminimalizowania jego wpływu na środowisko oraz zapewnienia optymalnej długości życia, a także sposobu zwracania produktu pod koniec przydatności do użytku, oraz gdzie to odpowiednie, informacje o okresie dostępności części zamiennych i możliwościach unowocześniania produktów,
- informacje dla placówek zajmujących się obróbką, dotyczącymi demontażu, recyklingu lub usuwania pod koniec przydatności do użycia.

Informacje te powinny znajdować się na samym produkcie, jeśli tylko jest to możliwe.

Informacje te powinny uwzględniać zobowiązania wynikające z innych przepisów Wspólnoty, jak na przykład dyrektywa 2002/96/WE.

Część 3. Wymagania w stosunku do producenta

1. Skupiając się na aspektach środowiskowych określonych w środkach wykonawczych jako te, na które znaczny wpływ ma projekt produktu, producenci PWE będą musieli dokonać oceny modelu PWE w czasie jego cyklu życia w oparciu o realistyczne założenia dotyczące normalnych warunków i przeznaczenia produktu.

Na bazie tej oceny producenci określą profil ekologiczny PWE. Będzie się on opierał o charakterystykę środowiskową produktu oraz elementy wejściowe/wyjściowe występujące przez cały cykl życia produktu, wyrażone w fizycznych ilościach, które można zmierzyć.

2. Producenci będą wykorzystywać taką ocenę do oceny alternatywnych rozwiązań projektowych oraz osiągniętej ekologiczności produktu w stosunku do danych stanowiących punkt odniesienia.

Dane stanowiące punkt odniesienia określone są przez Komisję w środku wykonawczym na podstawie informacji zebranej podczas opracowywania środka.

Wybór konkretnego rozwiązania projektowego przyczyni się do osiągnięcia uzasadnionej równowagi pomiędzy różnymi aspektami środowiskowymi oraz pomiędzy aspektami środowiskowymi a innymi ważnymi kwestiami, obejmującymi np. bezpieczeństwo i zdrowie, wymagania techniczne dotyczące funkcjonalności, jakość i efektywność, a także aspekty ekonomiczne, obejmujące koszty produkcji i atrakcyjność rynkową, przy zgodności z całym ustawodawstwem w tym zakresie.

ZAŁĄCZNIK II

Metoda ustalania szczególnych wymagań dotyczących eko-projektu*(o której mowa w artykule 12)*

Celem szczególnych wymagań ekoprojektu jest poprawa wybranego aspektu środowiskowego produktu. Mogą one przybierać formę wymagań dotyczących zmniejszenia zużycia danego zasobu, np. ograniczenia używania tego zasobu na różnych etapach cyklu życia danego PWE w odpowiednim zakresie (takich jak ograniczenia zużycia wody w fazie użytkowania lub ilości danego materiału stanowiącego część produktu lub wymóg w odniesieniu do minimalnych ilości materiału odzyskanego w drodze recyklingu).

Przygotowując środki wykonawcze określające ogólne wymagania dotyczące ekoprojektu, zgodnie z art. 12, Komisja określi w sposób właściwy dla PWE objętego środkiem wykonawczym odpowiednie parametry ekoprojektu spośród wymienionych w załączniku I część 1 i określi poziomy tych wymagań, zgodnie z procedurą opisaną w art. 15 ust. 2 w następujący sposób:

1. Analiza techniczna, środowiskowa i ekonomiczna określi ilość reprezentatywnych modeli danego PWE na rynku oraz określi techniczne opcje poprawy ekologiczności produktu, mając na względzie ekonomiczne uzasadnienie tych opcji oraz uniknięcie wszelkich istotnych strat w działaniu lub użyteczności dla konsumentów.

Analiza techniczna, ekonomiczna i ekologiczna określi także, w odniesieniu do rozważanych aspektów środowiskowych, najlepiej działające produkty oraz technologię dostępną na rynku.

Na podstawie tej analizy i biorąc pod uwagę wykonalność ekonomiczną i techniczną oraz potencjał w zakresie poprawy, będą podejmowane konkretne środki w celu zmniejszenia oddziaływania produktu na środowisko.

Jeżeli chodzi o zużycie energii podczas użytkowania, poziom efektywności energetycznej lub zużycia zostanie ustalony w taki sposób, aby koszt cyklu życia reprezentatywnych modeli PWE był minimalny dla użytkowników końcowych, z uwzględnieniem wpływu na inne aspekty środowiskowe. Metoda analizy kosztu cyklu życia wykorzystuje rzeczywistą stopę dyskontową na podstawie danych dostarczonych z Europejskiego Banku Centralnego i realistycznego czasu życia PWE; oparta jest ona na sumie zmian w cenie zakupu (wynikających z różnic w kosztach przemysłowych) i wydatkach operacyjnych, które wynikają z różnych możliwości ulepszeń technicznych reprezentatywnych modeli badanego PWE przez cały czas życia. Wydatki operacyjne pokrywają głównie zużycie energii i dodatkowe nakłady w postaci innych zasobów (np. woda lub detergenty).

Analiza wrażliwości obejmująca odpowiednie czynniki (np. cenę energii lub inne zasoby, koszt surowca lub koszt produkcji, stopy dyskontowe) oraz, w stosownym przypadku, zewnętrznych kosztów środowiskowych, zostanie wykonana w celu sprawdzenia, czy istnieją poważne zmiany oraz czy ogólne wnioski są wiarygodne. Wymaganie zostanie odpowiednio zmodyfikowane.

Podobną metodologię można zastosować do innych zasobów, takich jak np. woda.

2. W celu opracowania analiz technicznych, środowiskowych i ekonomicznych można wykorzystać informacje dostępne w ramach innych działań Wspólnoty.

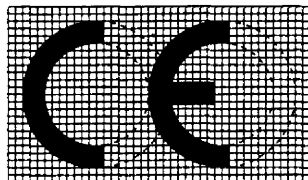
Można też wykorzystać informacje z istniejących programów stosowanych w innych częściach świata do określania szczegółowych wymagań ekoprojektu PWE będących przedmiotem obrotu z partnerami gospodarczymi UE.

3. Data wejścia w życie wymagania uwzględniać będzie cykl zmiany projektu produktu.

ZAŁĄCZNIK III

Oznaczenie CE

(o którym mowa w artykule 4, ust. 2)

Oznaczenie CE musi mieć wysokość co najmniej 5 mm. Jeżeli znak CE jest zmniejszony lub powiększony, należy zachować proporcje przedstawione na powyższym wyskalowanym rysunku.

Oznaczenie CE musi zostać umieszczone na PWE. Jeżeli nie jest to możliwe, musi zostać umieszczone na opakowaniu oraz na towarzyszących dokumentach.

—

ZAŁĄCZNIK IV

Wewnętrzna kontrola projektu*(o której mowa w artykule 7)*

1. Niniejszy załącznik opisuje procedurę, w ramach której producent lub jego autoryzowany przedstawiciel wykonujący zobowiązania przewidziane w sekcji 2 niniejszego załącznika zapewnia i zaświadcza, że PWE spełnia odpowiednie przepisy danego środka wykonawczego. Deklaracja zgodności może obejmować jeden lub więcej produktów oraz musi być przechowywana przez producenta.
2. Producent sporządzi teczkę dokumentacji technicznej umożliwiającą ocenę zgodności PWE z wymaganiami odpowiedniego środka wykonawczego.
Dokumentacja określi w szczególności:
 - a) ogólny opis PWE oraz jego przeznaczenie;
 - b) wyniki odpowiednich analiz oceny środowiskowej wykonanych przez producenta i/lub odniesienia do literatury lub analiz przypadków poświęconych ocenie środowiskowej, które są wykorzystywane przez producenta w ocenie, dokumentowaniu i określaniu rozwiązań dotyczących projektu produktu;
 - c) profil ekologiczny, jeśli jest wymagany przez środek wykonawczy;
 - d) elementy charakterystyki projektu produktu związane ze środowiskowymi aspektami projektu produktu;
 - e) wykaz odpowiednich norm, o których mowa w artykule 9, zastosowany w pełni lub częściowo, a także opis rozwiązań przyjętych w celu spełnienia wymagań odpowiedniego środka wykonawczego, jeżeli normy, o których mowa w artykule 9 nie zostały zastosowane lub jeżeli normy te nie obejmują w całości wymagań odpowiedniego środka wykonawczego;
 - f) kopia informacji dotyczących środowiskowych aspektów projektu produktu, przekazanych zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku I, część 2;
 - g) wyniki pomiarów związanych z wymaganiami dotyczącymi ekoprojektu, wykonanych z włączeniem szczegółów zgodności tych pomiarów w porównaniu z wymaganiami dotyczącymi ekoprojektu, określonymi w odpowiednim środku wykonawczym.
3. Producent musi podjąć wszystkie działania konieczne do zapewnienia, że produkt zostanie wyprodukowany zgodnie z charakterystyką projektu, o której mowa w sekcji 2 oraz z wymaganiami środka, który ma do niego zastosowanie.

ZAŁĄCZNIK V

System Zarządzania do oceny zgodności*(o którym mowa w artykule 7)*

1. Niniejszy załącznik opisuje procedurę, w której producent spełniający zobowiązania zawarte w sekcji 2 niniejszego załącznika zapewnia i oświadcza, że PWE spełnia wymagania odpowiedniego środka wykonawczego. Deklaracja zgodności może obejmować jeden lub więcej produktów oraz musi być przechowywana przez producenta.
2. System zarządzania można wykorzystać do oceny zgodności danego PWE pod warunkiem, że producent wdroży elementy środowiskowe, określone w sekcji 3 niniejszego załącznika.

3. Elementy środowiskowe systemu zarządzania

Niniejsza sekcja opisuje elementy systemu zarządzania oraz procedury, za pomocą których producent może wykazać, że PWE jest zgodny z wymaganiami odpowiedniego środka wykonawczego.

3.1. Polityka dotycząca ekologiczności produktów

Producent musi być w stanie wykazać zgodność z wymaganiami odpowiedniego środka wykonawczego. Producent musi być także w stanie przedstawić podstawy określania i oceny celów i wskaźników ekologiczności produktu mając na celu poprawę całkowitej ekologiczności produktu.

Wszystkie środki przyjęte przez producenta w celu poprawy ekologiczności produktu oraz ustalenia profilu ekologicznego produktu, jeśli jest on wymagany przez środek wykonawczy, poprzez projekt i produkcję muszą zostać udokumentowane w systematyczny i uporządkowany sposób w formie pisemnych procedur i instrukcji.

Procedury i instrukcje muszą one obejmować w szczególności odpowiedni opis:

- listy dokumentów, które muszą zostać sporządzone, aby wykazać zgodność PWE i które – jeżeli to ich dotyczy – muszą zostać udostępnione,
- celów i wskaźników ekologiczności produktów oraz struktury organizacyjnej, odpowiedzialności, uprawnień zarządu i alokacji zasobów w odniesieniu do ich wdrożenia i utrzymania,
- kontroli i testów do wykonania po zakończeniu procesu produkcji w celu sprawdzenia cech produktów względem wskaźników ich ekologiczności,
- procedur kontroli i uaktualniania wymaganej dokumentacji,
- metody weryfikacji wdrażania i skuteczności środowiskowych elementów systemu zarządzania.

3.2. Planowanie

Producent ustanowi i będzie utrzymywał:

- a) procedury dotyczące ustalenia profilu ekologicznego produktu;
- b) cele i wskaźniki ekologiczności produktów, które uwzględniają opcje technologiczne oraz wymagania techniczne i ekonomiczne;
- c) program dotyczący osiągnięcia tych celów.

3.3 Wdrożenie i dokumentacja**3.3.1. Dokumentacja dotycząca systemu zarządzania powinna obejmować w szczególności:**

- a) zadania i upoważnienia zostaną zdefiniowane i udokumentowane w celu zapewnienia ekologiczności produktu i sprawozdawczości w zakresie jego działania w celu rewizji i udoskonalania;

- b) dokumenty zostaną ustanowione ze wskazaniem kontroli projektu i wdrażanych technik weryfikacji oraz procesów i systematycznych działań stosowanych podczas projektowania produktu;
 - c) producent określi i będzie przechowywał informacje w celu opisanego głównych środowiskowych elementów systemu zarządzania i procedur kontroli wszystkich wymaganych dokumentów.
- 3.3.2. Dokumentacja dotycząca PWE określi w szczególności:
- a) ogólny opis PWE oraz jego przeznaczenie;
 - b) wyniki odpowiednich analiz oceny środowiskowej wykonanych przez producenta i/lub odniesienia do literatury lub analiz przypadków poświęconych ocenie środowiskowej, które są wykorzystywane przez producenta w ocenie, dokumentowaniu i w określaniu rozwiązań dotyczących projektu produktu;
 - c) profil ekologiczny, jeśli jest wymagany przez środek wykonawczy;
 - d) dokumenty opisujące wyniki wykonywanych pomiarów w zakresie wymagań dotyczących ekoprojektu, w tym danych dotyczących zgodności tych wyników z wymaganiami dotyczącymi ekoprojektu, określonymi w odpowiednim środku wykonawczym;
 - e) producent określi charakterystykę, wskazując w szczególności normy, które zostały zastosowane; jeżeli normy powołane w artykule 9 nie zostały zastosowane lub jeżeli nie obejmują one w całości wymagań odpowiedniego środka wykonawczego, środki zastosowane do zapewnienia zgodności;
 - f) kopia informacji dotyczących środowiskowych aspektów projektu produktu, które są podawane zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku I, część 2.
- 3.4. *Sprawdzenie i działania korygujące*
- a) producent musi podjąć wszystkie działania konieczne do zapewnienia, że PWE zostanie wyprodukowany zgodnie ze specyfikacjami projektu oraz z wymaganiami środka wykonawczego, który ma do niego zastosowanie;
 - b) producent ustanowi i będzie stosował procedury w celu badania i obsługi niezgodności, a także wdrażania zmian w udokumentowanych procedurach wynikających z działań korygujących;
 - c) producent będzie wykonywał co najmniej co trzy lata pełny wewnętrzny audyt systemu zarządzania z uwzględnieniem jego elementów środowiskowych.
-

ZAŁĄCZNIK VI

Deklaracja zgodności

(o której mowa w artykule 4 ust. 3)

Deklaracja zgodności CE musi zawierać następujące dane:

1. Nazwę i adres producenta lub jego autoryzowanego przedstawiciela.
 2. Opis modelu wystarczający do jednoznacznej identyfikacji.
 3. W stosownych przypadkach, odniesienia do zastosowanych zharmonizowanych norm.
 4. W stosownych przypadkach, inne zastosowane normy i specyfikacje techniczne.
 5. W stosownych przypadkach, odniesienia do innego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego umieszczania znaku CE.
 6. Identyfikacja i podpis osoby upoważnionej do składania oświadczeń woli w imieniu producenta lub jego autoryzowanego przedstawiciela.
-

ZAŁĄCZNIK VII

Treść środków wykonawczych*(o których mowa w artykule 12 ust. 8)*

Środek wykonawczy będzie określać w szczególności:

1. Szczegółową definicję typu (typów) PWE, których dotyczy dany środek.
 2. Wymaganie (wymagania) dotyczące eko-projektu ujętych PWE, datę (daty) wdrażania, wszelkie środki i okresy podzielone na etapy lub przejściowe.
 - w przypadku wymagań podstawowych dla eko-projektu, odpowiednie fazy i aspekty wybrane spośród tych, o których mowa w załączniku I, sekcja 1.1 i 1.2, wraz z przykładami parametrów wybranych spośród tych, o których mowa w załączniku I, sekcja 1.3 jako wytyczne podczas oceny usprawnienia w odniesieniu do określonych aspektów środowiskowych,
 - w przypadku wymagań szczególnych dotyczących ekoprojektu, ich poziomy;
 3. Parametry ekoprojektu, o których mowa w załączniku I część 1, dla których nie są konieczne żadne wymagania dotyczące ekoprojektu.
 4. Wymagania dotyczące instalacji PWE, jeżeli ma to bezpośrednie znaczenie dla rozpatrywanej ekologiczności PWE.
 5. Normy pomiarów i/lub metody pomiarów do wykorzystania; jeżeli dostępne, stosowane będą zharmonizowane normy, których numery referencyjne zostały opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
 6. Szczegóły oceny zgodności na podstawie decyzji 93/465/EWG:
 - jeżeli moduł (moduły) do zastosowania jest (są) inne niż Moduł A; czynniki prowadzące do wyboru tej określonej procedury,
 - jeżeli mają one zastosowanie, kryteria zatwierdzenia i/lub certyfikacji osób trzecich.

Jeżeli inne moduły zostały ustanowione w innych wymaganiach dotyczących oznakowania CE dla tego samego PWE, moduł zdefiniowany w środku wykonawczym będzie nadrzędny w stosunku do danego wymagania;
 7. Wymagania dotyczące informacji, jakie mają być przedstawiane przez producentów lub ich upoważnionych przedstawicieli władzom w celu rozszerzonej nadzoru rynku.
 8. Czas trwania okresu przejściowego, w trakcie którego Państwa Członkowskie muszą zezwolić na wprowadzenie na rynek i/lub do użytkowania tych PWE, które spełniają przepisy obowiązujące na ich terytorium w dniu przyjęcia środka wykonawczego.
 9. Datę oceny i ewentualnych zmian środka wykonawczego.
-

UZASADNIENIE RADY

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 26 sierpnia 2003 r. Komisja przedstawiła wniosek w oparciu o art. 95 Traktatu.
2. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przedstawił swoją opinię ⁽¹⁾ w dniu 31 marca 2004 r.
3. Parlament Europejski przyjął swoją opinię ⁽²⁾ w pierwszym czytaniu w dniu 20 kwietnia 2004 r., zatwierdzając 78 zmian. Komisja przedstawiła ustnie swój zmodyfikowany wniosek w dniu 27 kwietnia 2004 r. W dniu 29 listopada 2004 r. Rada przyjęła swoje wspólne stanowisko zgodnie z art. 251 Traktatu.

II. CEL WNIOSKU

4. Celem niniejszego wniosku jest stworzenie kompletnych i spójnych ram prawodawczych dotyczących wymogów projektowania ekologicznego, aby:
 - zapewnić swobodny przepływ produktów pobierających energię (EuP) wewnątrz UE,
 - polepszyć ogólne efekty wpływu na środowisko tych produktów i przyczynienie się tą drogą do ochrony środowiska,
 - przyczynić się do bezpieczeństwa dostawy energii oraz poprawić konkurencyjność gospodarki UE.

Wniosek stosuje się zasadniczo do wszelkich produktów, poza środkami przewozu osób lub towarów, pobierających energię w celu wykonania funkcji, dla której zostały zaprojektowane, wytworzone i wprowadzone do obrotu lub do użytku oraz obejmuje wszystkie źródła energii, chociaż jest prawdopodobne, że jedynie produkty, które pobierają elektryczność, paliwo stałe, płynne i gazowe będą przedmiotem środków wykonawczych.

III. ANALIZA WSPÓLNEGO STANOWISKA

5. Główne zmiany wprowadzone przez Radę to:
 - Wyjaśnienie, że cel niniejszego wniosku (art. 1 ust. 4) jest bez uszczerbku dla prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego zarządzania odpadami i prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego chemikaliów, w tym prawodawstwa wspólnotowego w sprawie cieplarnianych gazów fluorowych.
 - Definicje (art. 2): wspólne stanowisko jasniej określa zakres wniosku (definicja 1) i nałożenie odpowiedzialności za zgodność EuP (definicje 6 i 7).
 - Wprowadzanie do obrotu (art. 3): wspólne stanowisko wyjaśnia, że Państwa Członkowskie mają powołać organy odpowiedzialne za nadzór nad rynkiem i jego zadaniami.
 - Swobodny przepływ (art. 5): bieżący tekst jasno stwierdza, że EuP muszą spełniać parametry projektowania ekologicznego opisane w załączniku I część 1, które podlegają odpowiednim środkom wykonawczym.
 - Ocena zgodności (art. 7 i załącznik V): utrzymując możliwość wyboru przez wytwórcę między wewnętrzną kontrolą projektu (załącznik IV) a systemem zarządzania (załącznik V), wprowadzono zmiany do systemu zarządzania w celu zachowania możliwości, by wytwórca w celu udowodnienia zgodności korzystał z systemów zarządzania jakością, o ile spełniają one wymogi opisane w załączniku V.

⁽¹⁾ Dz.U. C 112 z 30.4.2004, str. 25.

⁽²⁾ Dz.U. C 104 E z 30.4.2004.

- Domniemanie zgodności (art. 8): oznakowanie ekologiczne, które będzie uznane za spełniające warunki równoważne wspólnotowemu oznakowaniu ekologicznemu, zostanie uznane poprzez domniemanie za zgodne z wymogami mających zastosowanie środków wykonawczych.
- Środki wykonawcze (art. 12): chociaż stwierdza się, że Komisja przyjmuje środki wykonawcze, to kryteria i kroki, jakie ma podjąć Komisja podczas przygotowywania środków wykonawczych, zostały wyjaśnione i określone, między innymi w odniesieniu do kryteriów, które muszą spełniać poszczególne produkty przed objęciem ich środkami wykonawczymi (art. 12 ust. 2), w szczególności minimalnego progu poziomu sprzedaży i obrotów handlu.
- Plan prac (art. 13): w celu zagwarantowania przejrzystości Komisja ustala plan prac, który określa przybliżony wykaz produktów, do których priorytetowo mogą się stosować środki wykonawcze, w szczególności tych produktów, które zostały wyszczególnione w ECCP (Europejski Plan Ochrony Klimatu) jako posiadające wysoki potencjał dla celów opłacalnego zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych.
- Forum konsultacyjne (art. 14): przy planowaniu w celu przygotowania środka wykonawczego w odniesieniu do danego produktu Komisja ma zagwarantować zrównoważone uczestnictwo przedstawicieli Państw Członkowskich oraz właściwe zaangażowanie wszystkich stron mających do czynienia z tym produktem. W tym celu wspólne stanowisko przewiduje ustanowienie forum konsultacyjnego.
- Przegląd (art. 19): wspólne stanowisko przewiduje ocenę skuteczności dyrektywy i środków wykonawczych, które mogłyby zostać przyjęte na mocy tej dyrektywy w ciągu 5 lat po przyjęciu tej dyrektywy.
- Załącznik I część 3 (Wymagania postawione wytwórcy): opis wymagań postawionych wytwórcy ma na celu wyjaśnienie podziału zadań między zaangażowane strony.
- Załącznik VII (Skorowidz środków wykonawczych): obecnie stwierdza się, że środki wykonawcze mogą być również poddane ocenie i przeglądowi.

IV. PRZYJĘTE ZMIANY

6. Spośród 78 zmian naniesionych przez Parlament Rada przyjęła następujące 23, niektóre z nich w pełni, częściowo lub zasadniczo.

Motywy:

Zmiany 5 do 10: przewidują dalsze uzasadnienie dla dyrektywy ramowej w sprawie wspierania projektowania ekologicznego produktów pod względem poprawy środowiska i efektywności energetycznej (motywy od 2 do 7)

Zmiana 13: wyjaśnia potrzebę informowania konsumentów (motyw 9)

Zmiana 16: przewiduje, że należy traktować efektywność energetyczną priorytetowo w taki sposób, który nie ma negatywnego wpływu na zintegrowane podejście dyrektywy (motyw 11)

Zmiana 17: potwierdza, że zobowiązania w stosunku do Protokołu z Kioto są bez uszczerbku dla zintegrowanego podejścia (motyw 12)

Zmiana 20: zwraca uwagę na fakt, że wymagane jest właściwe zaangażowanie wszystkich stron (motyw 13)

Zmiana 73: odnosi się do rozdziału Komunikacja Komisji, dotyczącego oceny samoregulacji przemysłu w kontekście dyrektywy.

Zmiana 23: podkreśla, że projektowanie ekologiczne winno również być uwzględnione w małych i średnich przedsiębiorstwach oraz bardzo małych firmach (motyw 17)

Zmiana 24: w przypadku zgodności EuP z wymogami projektowania ekologicznego określonymi w środkach wykonawczych zostanie przyznane oznakowanie „CE” oraz związane z tym informacje (motyw 18)

Zmiana 25: winno się ułatwić wymianę informacji poprzez odpowiednie środki komunikacji (motyw 22)

Zmiana 26: można rozważyć w odpowiedni sposób szkolenie i informacje odnośnie projektowania ekologicznego dla małych i średnich przedsiębiorstw (motyw 23)

Artykuły:

Zmiana 35: definicja „oddawania do użytku” jest taka sama jak ta, która została zaproponowana przez PE (art. 2 ust. 5)

Zmiana 47: art. 3 ust. 2 i 3 przyjmuje bardziej szczegółowy opis obowiązków w celu zagwarantowania nadzoru nad rynkiem zgodnie z propozycją PE

Zmiana 48: przewiduje zezwolenie na dostarczanie informacji w sprawie zgodności w jednym lub więcej języku urzędowym (art. 4 ust. 5)

Zmiana 59: ustanawia plan prac, który winien określać przybliżony wykaz produktów, które będą uważane za priorytetowe dla przyjęcia środków wykonawczych (art. 13)

Zmiana 63: przewiduje utworzenie forum konsultacyjnego (art. 14) zapewniającego zrównoważoną reprezentację Państw Członkowskich i wszystkich stosownych stron, które będą konsultowane przed Komitetem ustanowionym w dyrektywie

Zmiana 65: ustanawia przegląd skuteczności dyrektywy włącznie ze środkami wykonawczymi w ciągu 5 lat po jej przyjęciu (art. 19)

Zmiana 66: wprowadza wyjaśnienia odnośnie do metod ustalania ogólnych wymogów projektowania ekologicznego, włącznie z tym, co się tyczy roli producenta oraz przewiduje osobny rozdział omawiający obowiązki związane z informacjami (Załącznik I)

Zmiana 69: wyjaśnia procedurę wewnętrznej kontroli projektu (Załącznik IV).

V. ZMIANY NIEWŁĄCZONE

7. Rada uważała, że zmiany 1–4, 11, 12, 14, 15, 18, 19, 21, 22, 27, 29–34, 36–46, 49–58, 60–62, 64, 67–68, 70–72, 74–76 i 79–81 albo podważają cel harmonizacyjny dyrektywy (to jest 1, 2 i 61), albo będą niespójne z celem dyrektywy lub jej podstawą prawną (to jest 3, 4, 29, 31, 37, 50–52, 64, 67, 68) i dlatego zdecydowała nie włączać ich do swego wspólnego stanowiska. Komisja odrzuciła te same zmiany.
-